

naš čas

titovo velenje, 6. aprila 1989
števila 13 (969), cena 2000 dinarjev

IZ VSEBINE:

4. Zasedanje SIS Družbenih dejavnosti
6. Dan zdravja
7. Lučani ne bodo plaval
10. Nič več DA ali NE...

In club

V krajevni skupnosti Šalek so se ljudje množično izrekli tudi, da odstopijo enodnevni zaslužek, če bi bilo treba, za novo telovadnico (1. slika). Na voliščih je bila velika zavzetost, tudi iznajdljivost odborov, glede na dane razmere so bila volišča primerno urejena (2. slika). Kar 98 odstotkov vseh volilnih upravičencev v Zavodnjah (proti sta bila samo dva) se je izreklo — kot so zapisali na transparent v središču kraja — ZA lepši jutri, ZA NAS (3. slika).

Na glasovanju enotni kot še nikoli!

Glasovanju o članu predsedstva SFRJ iz SR Slovenije v nedeljo, 2. aprila, je potrebno oceniti z več strani; s strani priprav, izvedbe in izida glasovanja. Priprave na glasovanje, čeprav so izgledale v poslednjem trenutku pred glasovanjem še tako skromne, moramo priznati, so bile obširne, čeprav ne tako temeljite in sistematične kot bi si jih nekateri v predvideni spremenjeni volilni zakonodaji želeli. Ne smemo namreč pozabiti, da moramo v izvedene priprave všteti tudi vse temeljne in občinsko kandidacijsko konferenco, razgovore s kandidati ob različnih okroglih in

TV mizah ter se nazadnje dogajanje v naši širši družbeni skupnosti, ki po svoje prispeva k temu, da ljudje kot posamezniki v znak protesta proti nečemu in v znak strinjanja z drugim, hočejo izraziti svojo osebno voljo. Posledica takih širših priprav je v naši občini zgledno izvedeno glasovanje.

Pri pregledu volišč smo ob skromno izvedenih neposrednih pripravah bili vedno znova presenečeni nad zavzetostjo in iznajdljivostjo volilnih odborov in predstavnikov organov KS. Kljub skromnim dobljenim sredstvom za izvedbo glasovanja, so

za dane razmere bila volišča primerno urejena, mnogokje že s pravimi glasovalnimi mesti, na vseh pa je vladalo pravo in vedro volilno vzdušje. Prav nikjer v občini nismo ugotovili incidenta, ki bi bil v zvezi z glasovanjem. Moram reči, da so vsi v tokratni igri polno odigrali svoje vloge, od občinske volilne komisije, ki je delovala tokrat brez asistencije velikih političnih štabov, do krajevnih konferenc SZDL in volilnih odborov. To smo na zaključku ugotavljali vsi z močno izraženim občutkom, da se premalo zavedamo kako zavedne volilce — državljane imamo v občini in ka-

ko sposobni znajo biti njihovi funkcionarji v KS, ko so primer- no motivirani in jim je naložena konkretna odgovornost. To je ponoven nauk za vse, ki ne zupajo ljudem in vidijo, da jih je potrebno povsod voditi za roko.

O izidu glasovanja moram reči, da je bil za vse, s katerimi sem govoril, ocena pa je bila dana tudi že na nekaterih organih, veliko presenečenje. Pričakovali smo namreč na voliščih 60–70 % volilcev, odzvalo pa se jih je kar 93,6 %. Presenečenje pa je prav gotovo tudi opredelitev za kandidata Janeza Drnovška, ki je na temeljnih kandidacijskih

konferencah dobil mnogo manj podpore kot njegov sokandidat. Kakorkoli že, Velenjčani smo s svojim odzivom na glasovanje včeraj dokazali, da čvrsto stojimo za vsemi tistimi dogajanjmi v naši skupnosti, ki vodijo k večji demokratičnosti, svobodi in ustvarjalnosti človeka in da nas ne morejo spreti, čeprav smo tako močno raznorodni. Z opredelitvijo za mlajšega od obeh kandidatov smo tudi dokazali, da mislimo resno in hočemo spremembe, ki so v naši družbi nujno potrebne.

Prav gotovo so se ob izvajanju glasovanja pojavljale tudi po-

manjkljivosti. Danes ni pravi trenutek, da bi jih ocenjevali. To bomo storili na prihodnji seji predsedstva OK SZDL predvsem z namenom, da jih čim več odpravimo in se pripravimo na prave volitve po spremenjeni zakonodaji, ki bodo prihodnje leto. Dogajanja ob glasovanju v nedeljo so bila za vse nas dobra šola. Udeležbi na voliščih ob robu pa tole: mnogim nam, ki kakorkoli predstavljamo voljo ljudi v teh zapletenih časih, bo mnogo laže ob tako množični podpori tistega, za kar se na raznih mestih zavzemamo. Pankrac Semečnik
Predsednik OK SZDL Velenje

Odločili smo se za Janeza Drnovška

Od 29.804 vpisanih volilcev jih je glasovalo 27.919, ali 93,6 odstotka. Za Janeza Drnovška je glasovalo 56,1 odstotka glasovalcev, za Marka Bulca 42,5, ostali glasovi so bili neveljavni. Marsikje so krajan zelo hitro pohiteli na volišča, najhitreje so državljansko dolžnost opravili v Belih vodah in na enem izmed volišč na Konovem, saj so že do 10h ure oddali svoj glas.

V Zavodnjah so razpisali še krajevni referendum, na katerem so od skupščine občine Velenje zahtevali, da termoelektrarne Šoštanj »1. januarja 1993 takoj, nepreklicno in trajno, do izgradnje čistilnih naprav zmanjšajo proizvodnjo do te mere, da bodo skupne emisije žveplovega dioksida zmanjšane za 90 odstotkov glede na leto 1980«. To zahtevo morajo uresničiti, če do takrat ne bodo namestili čistilnih naprav.

V krajevni skupnosti Šalek so s tem šolskim letom učenci pričeli obiskovati novo šolo, ki pa je brez telovadnice. Tu so v nedeljo ob glasovanju ugotavljali tudi pripravljenost krajanov, da se odrečejo enodnevni zaslužku in ga prispevajo za novo telovadnico. Krajan Šaleka in tudi ostalih sosednjih krajevnih skupnosti, iz katerih otroci obiskujejo to šolo, so izrekli veliko pripravljenost za pomoč pri gradnji tega pomembnega objekta.

Na nedeljske volitve so se tudi v Zgornji Savinjski dolini temeljito pripravili, prebivalci pa so se z udeležbo ponovno izkazali. Ta sicer nikoli doslej ni bila vprašljiva, tokrat pa je dokazala, da delovnim ljudem in občanom moziške občine ni vseeno kdo nas bo vodil in kakšna bo naša prihodnost. O tem priča najprej udeležba, za njo pa resnost pri izpolnjevanju dolžnosti in pravice, kar je bilo očitno na vseh volilnih mestih. Prvo neposredno opredeljevanje je torej uspelo, obema pa je napotek za politično ravnanje v bodoče.

V moziški občini je 12.086 vpisanih volilcev glasovalo na 32 voliščih. Med obema kandidatom je izbiralo 11.217 upravičencev, ali 92,81 odstotka. Za Janeza Drnovška se je odločilo 6.970 volilnih upravičencev, ali 63 odstotkov, za Marka Bulca pa 4.123, ali 37 odstotkov. Najvišja je bila udeležba v krajevnih skupnostih Bočna in Nova Štifta — 97 odstotkov, »najslabša« pa na Ljubnem in v Lučah — 91 odstotkov. Zapišimo še to, da so Lučani obenem podpisovali izjavo, s katero se izrecno odločajo proti zavezitvi Lučnice in akumulaciji Podvolovljaka.

j. p.

V soboto konferenca velenjskih komunistov

Na novi poti

Na vprašanje kako uspešno velenjski komunisti uresničujejo naloge in cilje, ki so si jih postavili, naj bi v soboto odgovorila njihova konferenca. Ta se bo pričela ob 8. uri v Kulturnem domu, na njej pa bo po uvodnem poročilu delo steklo po skupinah in to na tistih področjih, ki so jim v preteklem letu komunisti v naši občini namenili največ pozornosti.

To pa so predvsem vloga skupščine in njenih organov, prostor in ekologija, razvoj in prestrukturiranje OZD, razvoj drobnega gospodarstva, inovativne dejavnosti in družbenih dejavnosti, urejanje financ, kadrovske področje in razvoj krajevnih skupnosti. Torej zahteva paleta vsakodnevnih življenjsko pomembnih vprašanj, ki pa so vsaka zase del dokumenta, ki smo ga pred časom potrdili na zborih skupščine in ga najbolj poznamo kot Program Q. V njem smo si poenostavljeno povedano zadali za cilj ustvarjanje takšnih pogojev, ki nam bodo na vseh področjih omogočali uvrstitev med najboljše. Prav konferenca velenjskih komunistov pa naj bi odgovorila na vprašanje, če so že sprožene aktivnosti in gibanja, ki vodijo v željeno smer.

V pripravljani analizi sedanjega stanja člani občinskega komiteja ugotavljajo, da so bili pomembni koraki storjeni na področju vloge skupščine in njenih organov prav v razvojnih prizadevanjih, kjer je bila s Programom Q oblikovana jasna strate-

gijska odgovornost prebivalcev občine za lasten razvoj. Zelo pomembne so tudi spremembe v odnosu do prostora in ekologije in prizadevanja na področju razvoja organizacij združenega dela in prestrukturiranja gospodarstva. Vendar pa bo prav na tem zahtevnem področju postavljene cilje še kako težko uresničiti. Celotna analiza namreč opozarja, da se stanje v naši občini vedno bolj zastruje na področju zaposlovanja, kjer v preteklosti pravzaprav nismo imeli nobenih težav.

Prizadevanje po iskanju in uveljavljanju lastnih pozitivnih značilnosti in prednosti ter njihovo nadaljnje uveljavljanje, bo torej ena od osrednjih nalog velenjskih komunistov v naslednjem obdobju, seveda pa bo konferenca pokazala še druge naloge pomembne za uspešen razvoj naše doline in verjetno odgovorila, kako bi se bilo potrebno organizirati, da bi spodbudili vse odgovorne nosilce, da pomagajo doseči zahtevno postavljene cilje.

(bz)

Sindikato o višini stanarin

Znana je zahteva slovenskih sindikatov, ki so jo oblikovali do rasti cen stanarin v letošnjem letu: te naj se prilagajajo nominalni rasti osebnih dohodkov v gospodarstvu Slovenije na način, s katerim bo dosledno uresničena politika Zveze sindikatov Slovenije o ohranjanju realne vrednosti osebnih dohodkov v letošnjem letu. In za to, so rekli v slovenskih sindikatih, nosijo odgovornost predlagatelji. Takšna sindikalna zahteva je sprožila že kar nekaj polemik na najrazličnejših ravneh.

Če se spomnite, je bila natanko takšna zahteva, oblikovana na Občinskem svetu Zveze sindikatov Slovenije Velenje že v lanskem letu. Letos februarja pa je bila na seji velenjske občinske skupščine sprejeta strategija in cilji za uresničevanje smernic izboljšanja razmer v komunalnem in stanovanjskem gospodarstvu (skupaj s pogoji in metodami), kjer je bilo rečeno, da bo upoštevano ravnanje med ekonomskimi cilji.

V občini Velenje naj bi se cene, po dogovorjeni dinamiki, povišale spet 1. maja in to usmeritev bi morali upoštevati tudi predlagatelji novih cen, pravijo na sindikatu.

(mkp)

Mladi o znanju in veščinah

Na zadnji seji odbora za izvedbo občinskega tekmovanja mladih v znanju in veščinah SLO in DS pri predsedstvu OK SZDL Velenje so se člani domenili, da

bo letošnje tekmovanje v soboto, 22. aprila ob 8. uri, na Centru srednjih šol v Titovem Velenju. To tekmovanje je za učence osnovnih šol in srednjega usmerjenega izobraževanja občine Velenje. Pred občinskim tekmovanjem morajo vse šole organizirati šolska tekmovanja in to do 15. aprila. Na seji so se dogovorili o posameznih nosilcih nalog in o poteku občinskega tekmovanja.

Žal se tokrat seje ni udeležil nihče z občinskega mladinskega vodstva, čeprav je to tekmovanje mladih. Težko je reči, da ta dan nihče od mladih ni imel urice časa!

B. M.

Titovo Velenje

Dan komunista

Občinska konferenca ZKS Velenje in časopis Komunist sta pripravila v četrtek v Titovem Velenju dan Komunista. Potekal je delovno, saj so se zvrstile številne okrogle mize. Dan se je začel s pogovorom o prenovi

te organizacije, informiranju in časopisu Komunist. Sledile so okrogle mize, na katerih so govorili o knjižnici kot temeljni sestavini kulturnega standarda, o metodah delovanja v Zvezi komunistov ter o izobraževanju odraslih.

Tema dneva je bila javna tribuna v Gorenju, ki se je udeležil tudi predsednik slovenskih komunistov Milan Kučan (gornja slika), na njej pa so govorili o novi jugoslovanski demokratični sintezi.

Na Konovem dan mladih ustvarjalcev

Dan Komunista so sklenili v četrtek v domu DPO na Konovem z večerom mladih ustvarjalcev (slika spodaj). Na njem so pisatelji iz Šaleške doline, Ljubljane in drugih republik predstavili svoja najnovejša dela. Na kraju večera mladih ustvarjalcev so se pogovarjali o svojem ustvarjalnem delu in o bodočih načrtih. Bilo je izrečenih veliko spodbudnih besed, poslušalci pa so ustvarjalce nagradili z močnim ploskanjem.

Mi smo za model

Celjsko območje

Govorice preveriti z meritvami

Čeprav zdaj ni govorice o novih določanjih lokacij za odlaganje radioaktivnih odpadkov so se vsaj v Celju in delu laške občine spet razne govorice o takem nevarnem odlaganju. Mnogi Celjani namreč menijo, da so take nevarne snovi tudi na cinkarniški deponiji, krajani Sedraža v laški občini pa se tudi bojijo, da so odpadki, ki jih odlagajo na njihovo odlagališče, radioaktivni.

O sumih oziroma govoricah, da naj bi na cinkarniško odlagališče zašli tudi radioaktivni odpadki, so že dvakrat spregovorili tudi na sejah skupščine Celje, saj so po govoricah v celjski in šentjurski občini delegati zastavili tako delegatsko vprašanje. Na tem območju namreč že nekaj časa krožijo govorice, da jedrska elektrarna Krško odlaga del svojih nizko in srednje radioaktivnih odpadkov na to odlagališče; eni so celo vedeli povedati, ki so nekaj takih snovi vgradili v pregrado nove deponije. Še dodatna osnova za take govorice je bilo časnikarsko poročilo z izjavo hrvaškega inšpektorja, da naj bi se bilo pred

kratkim »čudežno« zmanjšalo število sodov s takimi snovmi v naši nuklearki. In ker so celo govorice, da je radioaktivna tudi sadra, ki jo odlaga Cinkarna, je bilo vse to dovolj velik razlog za delegatsko vprašanje in seveda zahtevo, za ustrezno akcijo.

Celjski gradbeni inšpektor je zasljal predstavnike izvajalcev in investitorja, vendar so mu vsi zagotovili, da pri gradnji ni prišlo do nikakršnih takih stvari in da so vgradili le material, ki je bil predviden z načrtom. Celjski izvršni svet je tudi zahteval od krške nuklearke ter slovenske in hrvaške inšpekcijske službe uradna pojasnila, v aktivnost pa se je vključila tudi UNZ Celje. Resnično namreč želijo razjasniti vse zadeve in najti pravi odgovor na govorice. Občani pa jim ob vsem tem zamerijo le to, da niso že takoj ob pričetku govorice naredili najosnovnejše: naročili merjenje radioaktivnosti. Če bi te pokazale, da radiacije ni, bi bilo gotovo tudi takoj zaustavljeno vse govorjenje o tem, da občane nekdo spet izigrava.

Gotovo bi morali podobno narediti tudi v Sedražu, pa čeprav stvar tam naj ne bi bila tako huda. Tam urejajo deponijo, vendar se je zgodilo, da mnogi razne stvari odlagajo že prej, ko še niso končani niti vsi načrti, kaj šele, da bi deponijo že tudi uredili. Tamkajšnji ribiči so opozorili, da so na tej deponiji tudi snovi iz hrastniške steklarne, ki so strupene za vodni živelj. Od tod do govorice, da so tu tudi radioaktivni odpadki, pa ni bilo daleč.

Najboljši odgovor na vsa sumničenja so seveda stvarni dokazi. To pa so gotovo meritve, saj bodo ljudje tem bolj verjeli kot uradnim dopisom »prizadetih« organizacij ali služb.

(—fk)

Savinjsko — šaleška naveza

Dežela presenečenj

Čudni so tile tujci! Vztrajno trdijo, da je pri njih vse večje zanimanje za taka turistična potovanja, kjer so vključena tudi najrazličnejša presenečenja, hkrati pa zagotavljajo, da pada zanimanje za Jugoslavijo. Pa vas vprašam, je res veliko takih dežel na svetu, kjer bi se ljudje lahko srečali s toliko presenečenji, kot pri nas? Ni — zato bi naše turistične agencije morale pri svojem prodoru na tuje tržišče, pri bitki za turiste, bolj igrati prav na to karto. Če je Finska dežela tisočerih jezer, je Jugoslavija dežela vsaj toliko presenečenj.

Če že hočemo našeti vsej nekatere od teh, moramo začeti pri svojem pragu, da nam ne bi kdo očital, da dajemo prednost drugim. Pri nas je recimo svojevrstno presenečenje, da še ob ustavljenem celem bloku termoelektrarne včasih v Zavodnjah še te dni zabeležijo koncentracije žveplovega dvokisa, ki so blizu kritične meje. Ali malo dalje: da imamo dolino, ki je ena najlepših v Evropi (tisto, da je ena najlepših, ne pa najlepša, smo zapisali le zato, da ljudje vedo, da smo tudi skromni), pa je vendarle izredno slabo obiskana. Gotovo so presenečenja tudi ta, da imamo slabo razvito gospodarstvo, pa nadpovprečno razvito onesnaženje. In da imamo ob šepavem gospodarstvu v regiji dve gospodarski zbornici, pa čeprav imata le malo za »zbrajati«. Pa dve »finančni policiji« ...

Za tujce, ki pri nas še niso bili, so presenečenje gotovo tudi naše ceste, ki so take, da ni čudno, da ne moremo slediti ostalim v predelu Evrope, kjer opazujemo sončni zahod. Presenečenje je še več, pa

jih vseh seveda ne smemo izdati, ker bi potem izgubili glavni reklamni adut: presenečenje!

Morda bi se lahko lotili tudi druge vrste turizma, ki je bojda na tujem že priljubljen: aktiven dopust. Pri tem bi le morali slediti nekaterim iz zahoda, ki pravijo, da pri nas ponekod delamo tako kot oni počivajo. Če jim torej naš delovni tempo pomeni počitek, zakaj jih nebi pritegnili, da pridejo na take počitnice. Lepo bi jih spravili v naše tovarne, da se spočijejo. Morda bo kdo rekel, da ne bi mogli delati, ker niso navajeni naših delovnih pismotokov. Pa ni strahu. Če vemo, da tujci že zdaj, ko pridejo k nam na dopust, prinesejo s sabo domala vso hrano, pijačo, pa celo kar prave vrtove zelenjave in vse drugo, potem bi gotovo prinesli s sabo na tak aktiven dopust tudi svoje delovne pripomočke. Če pa jih ne bi — ja, potem pa bi jih na naših delovnih mestih res čakala prava delovna presenečenja.

Namenoma nočem zapisati, da imamo pri nas vsaj ta čas tudi presenečenja, ki jih srečajo le v redkokateri državi na svetu — saj o teh presenečenjih tudi po svetu veliko pišejo in s tem kvarijo moč presenečenja.

Ob vseh teh presenečenjih, ki jih imamo pri nas, seveda ne smemo biti presenečeni, če nas bodo tujci presenetili s tem, da bodo našim presenečenjem rekli — hvala. Pa se bo spet kdo našel pri nas, ki bo rekel: to hudega, že iz težjih primerov smo izšli kot zmagovalci in se trdnosti povrh!

(frk)

REKLŠO ...

Dr. Aleksander Bajt v Titovem Velenju:

KAKO REŠITI PROBLEM NEUČINKOVITOSTI NAŠEGA GOSPODARSTVA

Mi vemo, kako gospodarijo primerljiva kapitalistična gospodarstva, treba je tako gospodariti in konec.

To pa pomeni uvedbo trga, to pomeni popolnoma samostojna podjetja in to pomeni avtomatično tudi privatno lastnino — privatna podjetja. Pa še nekaj to pomeni: pomeni namreč spremembo političnega sistema, ki bi omogočil, da bi privatna lastnina bila prevladujoča oblika lastnine v gospodarstvu. Samo zaenkrat ne vidim nobenih možnosti, da bi se naš gospodarski sistem spremenil v tem smislu. To pa iz političnih razlogov, ki so različno močni v različnih delih dežele, pri nas nekoliko manj močni, na vzhodu pa nekoliko bolj, bodo pa tudi pri nas bolj močni do konca tega leta ... Iz političnih razlogov torej ni mogoče računati,

da bi se naš ekonomski sistem spremenil tako, da bi lahko računali na učinkovitost, kakršno imajo primerljiva gospodarstva.

O ZASEBNI IN DRUŽBENI LASTNINI

Družbena lastnina bo ostajala še naprej, kot dominantna oblika lastnine in ta sektor bo odločal o učinkovitosti celotnega gospodarstva, ki ga ne bomo spreminjali. Če bi spremenili družbeni sektor v privatnega, potem je drugo. Dokler pa družbeni sektor ostane, je privatna lastnina mogoča samo na perifernih sektorjih, sploh pa privatna lastnina ni v tistem smislu, kot na zapadu, ampak neka socialistična lastnina. Samo zamislite si, kako ustanavljajo privatna podjetja! Cele firme imamo sedaj, ki ustanavljajo privatna podjetja, zgradbe gradijo v katere bodo šli obrtniki, ki bodo v teh zgradbah delali. PA TO NI PRIVATNA LASTNINA, to ni privatno podjetje, to je državno privatno podjetje. Za privatnega podjetnika je treba ustvariti pogoje, v katerih se bodo tisti, ki so sposobni, sami pokazali. V šupo bo šel, v klambo šel, kaj jaz vem, kje vse bo začel delati. Ko pa bo uspešen, ko se bo pokazalo, da je njegova

ideja rodila plodove, da lahko akumulira, pa bo šel v ekspanzijo.

O IZVIRNIH GREHII V NAŠEM GOSPODARSTVU

V zvezi s premajhno učinkovitostjo povem, da smo mi v povojnem obdobju naredili dva izvirna greha. Prvi je bil nacionalizacija kmetijstva. V času, ko smo mi uničili kmetijstvo, je Turčija s pomočjo kmetijstva začela svojo industrializacijo (cene koruze in pšenice so bile po vojni strahotne). Mi pa smo morali kmetijske izdelke še uvažati. Drugi greh pa je bil likvidacija direktorjev, menažerjev, od leta 1971 pa tja do 1973. V najbrže veste, da so zaradi »uzurpiranja« (takrat se je temu tako reklo) samoupravnih pravic delavcev likvidirali iz našega gospodarstva najposposnejše direktorje, različno uspešno oz. radikalno v različnih delih (Srbi so bili tu izredno radikalni, ker je pri njih dogovorna ekonomija bila zelo učvrščena in od takrat njihova učinkovitost bolj zaostaja za slovensko).

KAJ STORITI, DA BI BILLO GOSPODARJENJE USPEŠNO

Vse vrednotenje nas posameznikov bi moralo biti podvrženo trgu. Vsi bi morali biti izpostavljeni trgu. Ne samo produkti, to kar fabrike izdelajo, ne samo kapital, temveč tudi delovna sila vseh nivojev, tembolj čim na višjem nivoju je. Vi pa veste, da ravno tega trga ni. Mi smo vsi monopolisti tam, kjer smo. Delavca iz fabrike se ne znebiš, če je še tako len, profesorja z univerze se ne znebiš, če čisto nič ne zna, samo, da je le pismen pa bo ostal na univerzi. To je naš problem. To pa zato ker ni trga (saj to ni tak trg, kot za krompir in solato) ampak na zapadu je to trg, tu ljudje konkurirajo in izrivajo drug drugega. Ne samo, da mi tistega kar znamo, ne dajemo, ampak ljudje sposobnosti, ki bi jih lahko razvili, ne razvijajo. Oziroma razvijajo sposobnosti, ki so potrebne političnemu sistemu, birokraciji, katerih mejni produkt je v najboljšem primeru 0, v resnici pa negativni, ker bi tisti ljudje, če bi nekaj drugega študirali, postali dobri menažerji, tehniki, inženirji in bi gospodarstvo čisto drugače funkcioniralo, kot danes.

Emona ekspres

Kolikor groženj — toliko veljaš!

Piše: VINKO VASLE

Slovenec, ki hoče dandanes kaj veljati, mora imeti v svoji zbirki vsaj rahel kupček pisem, v katerih mu državljani SFRJ sporočajo svoje najboljše želje za onostranstvo. Tako smo zadnjič — medtem, ko je Stane Dolanc delegate prepričeval, da je bila uvedba izrednih ukrepov na Kosovu čista nujnost — v prostorih slovenskega parlamenta organizirali pravo borzo informacij o tem, kakšna pisma prejema posamezni bolj ali manj znani Slovenci. Prišli smo do ugotovitve, da na top listi že tri tedne nedvomno vodi Ciril Zlobec, ker je pač po mnenju dela našega prebivalstva napisal najboljšo pismo Slobodanu Miloševiću. Nekateri zlobneži zdaj zatrujejo, da je Zlobec tisto pismo napisal zato, da je s prvega mesta lestvice izrinil utelešenje naše široke fronte, torej Jožeta Smoleta, ki je tako zdrsil na drugo mesto. Če po krivici ali po pravici — o tem naj sodi zgodovinci! Jaz se v te razprtije v vodstvu naše SZDL ne nameravam vmešavati, čeprav mislim, da je Zlobčeva poteza — nemarna ali ne — Smoleta in Cankarjev dom izrinila iz centra pozornosti bratske nam republike, ki še danes ni prišla k sebi od navdušenja, ker je spet država. Mrtev bodo prešteli kdaj kasneje ...

Našemu krogu je Zlobec zadnjič tudi zaupal, da je telefon najboljša iznajdba v civilizaciji človeštva, saj ga »progresivne« sile uporabljajo zato, da človeku, državljanu in občanu na najbolj neposreden način sporočajo, kakšne zamisli vse da imajo. Vse kaže, da toliko smrtnih obsodb kot jih je bil deležen naš Ciril, v državi nismo izrekli od revolucije sem — pa statistika kaže, da ravno skromni nismo bili. Zagotovo pa ima najbolj zanimivo zbirko pisem Jože Smole, ker pač človek veliko govori in ker nikakor neče priznati, da ga slovenski narod velikodušno sovraži. Zato naj bi ga Srbi zamenjali. V CK-aju ne boste dobili informacij o tem, kaj si narod (ki se je zgodil) misli o našem partijskem predsedniku, pa tudi oče našega naroda je raje tiho. V letošnjem letu pa je kup »ljubeznivih« pisem dobila tudi naša delegatka v zvezni skupščini Vika Potočnik, med njimi celo enega iz Slovenije. Medtem, ko ji vsi ostali Jugoslavlani sporočajo, da bi jo bilo treba onemogočiti, likvidirati, obesiti, zaklati in še kako drugače usmrtiti, pa ji slovenski skriboman predlaga posilstvo z vidika albanskega separatizma, irendentizma in kontrarevolucije. Zakaj, ji ni sporočil, očito pa je človek seksualno močno frustriran, kar dokazuje njegovo pismo, ki je sodobni dosežek pornografske literature kranjskega tipa. Škoda, da Vika ne pristane na njegovo javno objavo — recimo v kakšnem časopisu, ki si nikakor ne more opomoči! Urednik bi si z objavo tega pisanja zagotovil zaplembo, sodni proces in drastičen skok naklade.

Ker v Sloveniji nikakor ne moremo priti do pravih kriterij za možne prihodnje republiške kadre, bi veljalo razmisliti o varianti, da tisti, ki dokaže, da je prejel največje število groženj, lahko kandidira za najvišje funkcije v suvereni Sloveniji. Seveda ima predlog napako: spet bi dobili tisti, ki so že zdaj na položajih! Moram pa vam zagotoviti, da bi ob uporabi tega kriterija osebno bil najmanj podpredsednik slovenskega parlamenta — po pismih sodeč sem že najmanj dvajsetkrat mrtev, šestkrat pohabljen, ljubljanski živalski vrt pa je čisti amaterizem v primerjavi s prišpodobami, s katerimi me odmetavajo različni pisci iz širne nam (skupne) domovine. Ne- kaj živalskih vrst pa omenjena ljubljanska institucija niti ne premore.

Ne smem pa spregledati niti našega mladinskega predsednika Školca, ki je tozadevno ena od bolj priljubljenih osebnosti, saj bi lahko v samozaložbi izdal zbirko pisem, ki jih je v zadnjem času prejel na svoj naslov. Vemo, kadar ga zagledam, se mi zdi, da je vstal od mrtvih, pa tudi drugače slabo izgleda odkar se je podpisal pod »Boj za demokracijo« in oznanil, da je slovenska mladinska organizacija vsaj tako enakopravna kot partija.

Prav etnološko vrednost pa imajo zagotovo pisma, ki jih prejema uredništvo dragega nam časopisa Mladina! Uredniki tega tednika prejmejo v povprečju petdeset pisem na teden in kratka analiza njihove vsebine kaže, da se pisci v glavnem strinjajo, da v redakciji sedijo: hitlerjanci, nacionalsocialisti, fašisti, kontrarevolucionarji, meščanska desnica, protikomunisti, monarhisti, antijugoslavlani, srbožderi, vohuni in pristaši zarotniškega komplota albanske iredente. Za vse takšne in podobne pisce (in telefoniste) je značilno, da zelo dobro obvladajo kirurgijo, saj običajno človeku, na katerega se obračajo, zelo natančno opišejo, kako bo zgledala njegova smrt. Prerana seveda! Zagotavljajo tudi, da naslovnik naravne smrti že ne bo umrl, kar v teh časih niti ni najhujša grožnja, če vemo, da je mogoče umreti tudi od lakote in pomankanja ...

Na omenjeno top listo bi bilo mogoče uvrstiti še Dimitrija Rupla, uredništvo Nove revije, socialdemokrata Tomšiča in naše pisateljsko društvo. Ob vsem tem se resno ukvarjam z mislijo, da bi ob podpori partijskega kulturnega ministra Matjaža Kmecla izdal slovensko različico knjige »Olovka piše srcem«. Navsezadnje se ve, da Slovenci zelo zanemarljivo ljudsko ustvarjalnost in da — kar zadeva načine smrti in drugih krutih maščevanj — ne poznamo dovolj šeg in navad naših bratskih narodov. Kmeclu zagotavljam najmanj štiri ponatisne omenjene zbirke in založniški podvig stoletja na slovenskem. Pa pohiti naj, ker mi je ravno sinoči nekdo sporočil, da bo tekla kri. Tovariš, ki je klical, ni bil iz zavoda za transfuzijo.

Več kot 100 krvodajalcev

Prejšnjo soboto so prizadevni člani krajevne organizacije Rdečega križa iz Smartnega ob Paki pripravili krvodajalsko akcijo za potrebe celjske bolnišnice.

Tako kot predhodne je tudi ta zelo dobro uspela. Udeležilo se je je največ krajanov Smartnega ob Paki in okolice doslej. Svojo pripravljenost pomagati sočloveku v stiski je namreč izkazalo 119 krvodajalcev. Med njimi je bilo 20 prvih odzivov, kar je za kraj kot je tretje središče Šaleške doline precej.

Čeprav so bili tako organizatorji kot »gostje« z množičnostjo zadovoljni, ne najdejo vzroka za slabo udeležbo zaposlenih delovne organizacije Era, tozdr Vno Smartno ob Paki. V preteklih letih je bilo prav slednjih v vrstah krvodajalcev največ, letos pa se jih ni odzvalo klicu na pomoč niti pet. Organizatorji krvodajalske akcije se zelo dobro zavedajo, da so proizvodni rezultati na prvem mestu. Žal, pa je kri za ohranitev dragocenega človeškega življenja nenadomestljiva.

Udeleženci sobotne krvodajalske akcije, ki je potekala v prostorih šmarškega zdravstvenega doma, so izrazili željo, da bi akcije ponovili v jeseni, saj je potreba po najpotrebnejših življenjski tekočini vsak dan več. —tp

naš čas

»NAŠ ČAS«, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Velenje, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, Cesta Františka Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; od 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstnevnik »Šaleški rudar«, kot tednik pa izhaja »NAŠ ČAS« od 1. marca 1973.

Uredništvo: Stane Vovk (direktor in glavni urednik), Boris Zakošek (odgovorni urednik), Milena Krstić-Planinc, Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtnih.

Sedež uredništva in uprave: Titovo Velenje, Cesta Františka Foita 10, telefon (063) 853-451, 856-955, 855-450. Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izdaja je 2.000 izvodov. Mesečna naročnina 7.150 dinarjev, trimesečna naročnina za individualne naročnike 21.450 dinarjev, trimesečna naročnina za tujino 36.450 dinarjev.

Ziro račun pri SDK, podružnica Titovo Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korektura, tisk in odprema: ČGP Večer Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »NAŠ ČAS« se po mnenju sekretariata za informiranje izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 od 8. februarja 1984 ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Ob dnevu Komunist

Obveščanje v Zvezi komunistov

Fina od aktivnosti ob dnevu Komunist, je bila okrogla miza »Prenova ZK, informiranje, Komunisti« konec marca v Titovem Velenju. Sodelovali so člani ZK zadolženi za informiranje v osnovnih organizacijah in drugih nivojih organiziranja ZK na občinski ravni, predstavniki delovnih teles CK ZKS za informiranje, komunisti nekaterih sredstev obveščanja in uredništva Komunist.

Pogoj za uspešno politično delo Zveze komunistov, od člana, osnovne organizacije in vodstev, je ustrezna obveščanost. To je bila iztočnica pogovora, v katerem so prisotni osrednjo pozornost namenili časopisu Komunist.

List, ki ga bi naj prejemal vsak član Zveze komunistov, ima več funkcij, od tega, da objavlja gradiva, poročila o dogajanjih ... vse

bolj pa postaja mesto dialoga v Zvezi komunistov.

Veliko pohval je bilo izrečenih o podobi tega časopisa zadnji dve leti, z idajo nekaj števil Komunist kot magazina, pa so ustvarjalci tega časopisa pridobili precej novih bralcev, ne samo med komunisti. Pristop je nov, svež in tak, ki obeta, so menili prisotni na tem pogovoru. V Komunistu bodo s takšnim pristopom nadaljevali — v načrtu imajo vsaj enkrat mesečno izdajo Komunist v podobi magazina. Razmislili pa bodo o vseh predlogih, ki so jih navrgli prisotni o tem, kako bi bil Komunist še boljši, zanimivejši in tudi — to so posebej poudarili — poučen.

Komunist pa bi moral dajati odgovore tudi na najaktualnejša odprta vprašanja, ki se pojavljajo v družbi, so še dodali.

(mkp)

Javne tribune v Gorenju so se udeležili številni Velenjčani in se tudi aktivno vključili v razpravo

Termoelektrarne Šoštanj

Do konca junija v remontu četrti blok

Sredi prejšnjega meseca so v Šoštanju ustavili 275 megavati blok, na katerem so začeli generalni remont, ki bo trajal vse do konca meseca junija.

»To so silno obsežna dela,« pravi Jaro Vrtačnik, predsednik poslovnega odbora šoštanjskih Termoelektrarn, »saj moramo vse naprave podrobno pregledati, jih razstaviti in odpraviti vse pomanjkljivosti. Mnoge dele moramo v celoti zamenjati. Računati moramo tudi na številna nepredvidena dela, ki se kažejo šele, ko je posamezni del že razstavljen. Omenjeni blok ima namreč za sabo že blizu 120 tisoč obratovalnih ur in se njegova življenjska doba že izteka. Glede na razmere v slovenskem elektro-

gospodarstvu pa jo je treba čim bolj podaljšati in omenjeni remont predstavlja pravzaprav tudi revitalizacijo bloka IV.«

Najobsežnejša dela bodo morali opraviti na visokotlačnem delu turbine, kjer morajo kontrolirati tesnenje. To bo opravila firma dobaviteljica — Siemens in ta del turbine so takoj po demontaži že odpeljali tja.

Poleg številnih del, ki bodo še opravljena, velja posebej omeniti načrtovano namestitev dušilcev zvoka na varnostnih ventilih bloka 4. Tega bodo še posebej veseli bližnji stanovalci, ki jih je hrup, ki je presegal dovoljeno višino, pogosto motil. Predelali pa bodo tudi procesni informacijski si-

Javna tribuna

Nova jugoslovanska demokratična sinteza

Osrednja tema Dneva Komunist v Titovem Velenju je bila javna tribuna v Gorenju na temo Nova jugoslovanska demokratična sinteza. Uvodno razmišljanje o tem je imel Herman Rigelnik, član CK ZKS in predsednik poslovnega odbora Gorenja, ki je nedvomno primer uspešne jugoslovanske firme.

»Do jugoslovanske sinteze je mogoče priti le na osnovi sodobnega sistemskega pristopa, ko makro oblikovanju celote sledi njena uresničitev po posameznih delih. Najprej bi se torej morali na osnovi demokratičnega dialoga, na temelju konsenza na vsejugoslovanski ravni, dogovoriti za globalni koncept Jugoslavije kot celote, potlej pa bi se v njegovem okviru vsak narod organiziral v okviru svoje republike uredil življenje in delo po meri svojih državljanov, ki pa so še prej v funkciji krajanov in občanov,« je dejal Herman Rigelnik, ki je tudi poudaril, da ne gre samo za potrebo po sintezi v jugoslovanskem merilu, pač pa tudi za potrebo po sintezi v okviru republike, občine in krajevne skupnosti ter dodal, da je treba poudariti obvezno dosegati s konsenzom, ne pa s silo, prisilo ali preglasovanjem. Z njegovimi opredelitvami se je v celoti strinjal predsednik slovenskih komunistov, ki je v nadaljevanju javne tribune predvsem odgovarjal na vprašanja prisotnih. Poudaril je, da je bistvo te naše sinteze v boljše, kvalitetnejšem življenju, ki bo dajalo perspektivo tudi našim otrokom ter da do sinteze nikakor ni mogoče priti, če zanjo ni skupnega jugoslovanskega interesa. Prav zaradi tega je slovenski centralni komite tudi predla-

gal razgovore s posameznimi republičnimi komiteji, na katerih bi skušali odgovoriti na posamezna odprta vprašanja in se seveda tudi dogovoriti za skupne cilje. Najosnovnejši pogoj pa je seveda pravno in tržno organiziranje država.

Prisotni so zastavljali številna vprašanja, med drugim tudi o velikih sredstvih, ki jih namenja naša republika za manj razvite. Milan Kučan je dejal, da podpira oblikovanje novih enot, ki bi zagotavljale nerazvitim področjem Jugoslavije hitrejši in uspeš-

nejši razvoj. Seveda pa bi bilo treba tem področjem v večji meri pomagati tudi z znanjem. Ob Kosovskih problemih pa je dejal, da bi se morali zamisliti nad tem, da želi toliko prebivalcev te pokrajine odcepitve od Jugoslavije. (mz)

Kako gospodarijo velenjski obrtniki?

Podatkom ni mogoče verjeti

V občini Velenje dajemo razvoju drobnega gospodarstva in s tem tudi samostojnemu osebnemu delu že nekaj let prednost, vendar pa z rezultati, ki jih dosegamo na tem področju še vedno nismo zadovoljni, saj ustvarjamo s tovrstno dejavnostjo še vedno preskromen delež družbenega proizvoda. Glede na to, da so morali obrtniki napovedi za odmero davkov za opravljanje gospodarskih dejavnosti na upravi za družbene prihodke vložiti do konca januarja, smo zaprosili v. d. direktorico te uprave Nevenko Dajčer za nekaj podatkov o tem, kako so to svojo obveznost obrtniki izpolnili in kakšne rezultate so zabeležili v preteklem letu.

V zadnjem obdobju smo velikokrat kritizirali neustrezno davčno zakonodajo, lani pa je prišlo do sprememb. Ali bodo te spremembe vplivale na poslovne rezultate obrtnikov?

NEVENKA DAJČER: »Vsekakor. Poleg večjih davčnih olajšav po novem zakonu o davkih občanov, bodo obdavčitve nižje tudi zaradi spremembe v tem, kako se po novem ugotovi ostanek čistega dohodka. Po starem zakonu smo davčnim zavezancem za ugotovitev davčne osnove odšteli od čistega dohodka 70 odstotkov letnega povprečnega čistega OD delavcev v Sloveniji, ki znaša za lani skupaj 6.044.170 din. Po novem zakonu in dopolnitvah sprejetih februarja letos, pa se bo zavezancem kot odbitna postavka upošteval znesek neto zavarovalne osnove, v kolikor bo ta za posameznega zavezanca ugodnejši. To pomeni, da bodo vsem tistim zavezancem, ki so za lani razvrščeni od prvega do vključno četrtega zavarovalnega razreda, upoštevali odbitno postavko, ki je nižja od 70 odstotkov letnega povprečja osebnega dohodka (za prvi razred

2.401.750 din). Zaradi te spremembe bo seveda čevilo izgubašev manjše. Pri večjih obrtnikih, ki so bili zavarovani v višje zavarovalne razrede pa bo odbitna postavka bistveno višja, saj znaša letni znesek zavarovalne osnove za lani tudi 19.274.020 dinarjev, kar se seveda kaže v nižjem ostanku čistega dohodka. Ta sprememba je torej sprejemljiva in aktualna za zavezance, ki so razvrščeni višje od četrtega razreda, zato bi bila drugačna formulacija tega zakona zelo potrebna.«

In koliko obrtnikov velenjske občine je razporejenih (od skupno 469) v te nižje zavarovalne razrede?

NEVENKA DAJČER: »Lani smo zavezance akontativno razvrščali v ustrezne zavarovalne osnove, glede na podatke o dohodku predhodnega leta. Po teh podatkih je vključno do četrtega zavarovalnega razreda razvrščenih 339 zavezancev ali 79 odstotkov. Dokončno jih bomo v zavarovalne razrede razvrstili letos z odmernimi odločbami in kolikor smo napovedi že pregledali, lahko rečem, da jih bo še več.«

Ali so zavarovalne osnove za letošnje leto že znane in kolikšne so?

NEVENKA DAJČER: »Zavarovalne osnove, od katerih zavezanci obračunavajo in plačujejo prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje se določijo vsako leto marca in se potem celotno leto ne spreminjajo. To pa je seveda v pogojih sedanje inflacije povsem nesprejemljivo. Naj povem, da znaša bruto znesek prve zavarovalne osnove za letošnje leto skupaj 888.571 din, zavarovalna osnova pa 531.392 din, medtem, ko je že znan (veljati začne 1. aprila) najnižji znesek, ki zagotavlja materialno in socialno varnost delavca (690.000 din). Vse

skupaj je povsem skregano z logiko. Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije bi morala določiti mesečno valorizacijo osnov, najnižji zavarovalni razred pa nikakor ne bi smel biti nižji od najnižjega zneska, ki zagotavlja materialno in socialno varnost delavca.«

In koliko izgubašev beležite za lansko leto?

NEVENKA DAJČER: »68. Od tega jih je 13 med avtoprevozniki, 11 gostincev, ostali pa so v glavnem s področja storitvenih dejavnosti, frizerke, kozmetičarke, šivilje, ključavničarji, avtoličarji, pralnice, krpalnice, komisijska prodajalna, turistična agencija ...«

Največ izgubašev je, pravite, avtoprevoznikov?

Nevenka Dajčer: »Njihovi rezultati so gotovo najbolj zaskrbljujoči, še posebej, ker razlogi za slabo gospodarjenje resnično obstajajo. Zasebni avtoprevozniki letos v občini niso imeli zadruge preko katere bi se lahko organizirano vključevali v delo posameznih ozdov. Poslovali so predvsem preko Avtoprevoza Mozirje in Sempeter. Stroški zavarovanja tovornih vozil so zelo visoki (od 4 do 6 krat višji kot na Hrvaškem). Mnogi so zato lani prenehali z delovanjem v naši občini in se preselili v sosednjo republiko. Stanje se je s tem letom še poslabšalo, saj je bil uveden še 5 odstotni temeljni prometni davek od storitev. Nerazrešenih problemov je na tem področju več kot preveč.«

Kaj pa gostinci?

Nevenka Dajčer: »Vemo, da rezultati gostincev niso niti približno realni. Če bi bilo res tako, kot so zapisali v svoje davčne napovedi, bi morali vsem socialno pomagati, da bi lahko preživeli.

Največji ostanek čistega dohodka (da ne bo pomote, to je vse kar gostincu ostane) je napovedalo gostišče s hrano in eno zaposleno delavko, v višini 11,6 milijonov dinarjev, skupno pa naj bi ustvarilo le 85,6 milijonov dinarjev celotnega prihodka. To pomeni, da je to najuspešnejše gostišče ob 276 obratovalnih dneh lani dnevno povprečno »pokasiralo« 310 tisočakov, po odbitku stroškov in ostalih dajatev pa mu je ostalo 42 tisočakov (starih!). Mislim, da komentar ni potreben, saj so njihovi podatki v napovedih ne le žaljivi, ampak tudi sramotni. Moti pa to, da zakonodajalec za gostince ne daje možnosti pavšalnih obdavčitev.«

Izpostavili sva predvsem slabo poslovanje obrtnikov, verjetno pa imamo v občini tudi uspešne obrtnike?

Nevenka Dajčer: »Vsi ostali obrtniki so poslovali v povprečju dobro. Še posebej uspešnih je 14 odstotkov davčnih zavezancev. Ti so ustvarili od 21 do 242 milijonov dinarjev ostanka čistega dohodka, to pa so številke, na katere smo lahko ponosni. Sem sodijo storitvene, proizvodne in intelektualne obratovnice. Med najuspešnejšimi so slaščičarstvo, pletilstvo in šivilstvo, čevljarstvo in izdelava zaščitnih sredstev, mizarstvo, soboslikarstvo in soboplekarstvo, kovaštvo, ključavničarstvo, kleparstvo, orodjarstvo, varilstvo, elektroinstalacije, zidarstvo in fasaderstvo, tesarstvo, gradbena mehanizacija, izdelovanje drobnih kovinskih predmetov in predmetov iz plastičnih mas, konstrukcija in proizvodnja opreme, ekonomska propaganda, optika, računalništvo ... Vsi ti zavezanci ogromno vlagajo v razvoj obrti, večina jih uveljavlja 60 odstotno olajšavo za vlaganja v razširjeno reprodukcijo, kar je še kako razveseljivo, saj jim bo prav to omogočilo, da bodo v prihodnje dosegali še večje uspehe.«

Krajinske zasnove območja ugreznin RLV

Kakšna bo jutri naša dolina?(7)

Ocena spremembe mikroklimat na območju ugreznin zaradi odkopavanja premoaga

ZAKLJUČKI

Mikroklimo v Velenjski kotlini oblikujejo predvsem reliefne danosti (kotlinjska lega). Pomemben lokalni dejavnik je tudi industrija, ki povečuje koncentracije aerosolov (npr. kondenzacijska in sublimacijska jedra, higroskopni delci) in plinov (npr. so², hladilni stolpi TE Šoštanj) izpuščajo tudi večje količine vodne pare).

Povečanje obstoječih in nastanek novih ugrezninskih jezer ima lahko na mikroklimo naslednje vplive:

— jezera bodo zmanjšala razpon med najvišjimi in najnižjimi dnevnimi in letnimi temperaturami zraka. Pričakujemo nekaj višje minimalne in nekoliko nižje maksimalne temperature. Jakost te spremembe je odvisna od globine jezer, če bodo ta zelo plitva, potem vpliv ne bo zaznaven.

— Zaradi zmanjšane hrapavosti tal se lahko hitrost vetra, po ocenah s pomočjo modela, poveča do nekaj desetink m/s. Lokalna cirkulacija se ne bo spremenila.

— Spremembe ne bodo vplivale na padavine in oblačnost.

— Vpliv jezer na relativno vlago lahko zamenjamo v naslednjih primerih: v dneh s padavinami, v dneh, ko je jezero zamrznjeno, v dneh z močnejšimi vetrovi, v dneh z razvito konvekcijo.

Jezera lahko pomembneje prispevajo k dvigu relativne vlage v primerih, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

— stabilna prizemna plast zraka (npr. talna inverzija)

— brezvetrje ali zelo šibki vetrovi (velikostni razred nekaj desetink m/s)

— razlika v temperaturi tal in vodne površine.

Pri tem ločimo dve možnosti:

— v primerih, ko se relativno hladnejši zrak giblje preko toplejšje vodne površine, prevladajo spremembe v temperaturi zraka nad spremembami v relativni vlazi. To seveda drži le za bližnjo okolico vode. Ko se zrak ponovno ohladi na prvotno temperaturo, je njegova relativna in absolutna vlaga seveda nekoliko višja od tiste, ki jo je imel pred prihodom nad vodno površino.

— v primerih, ko prideka nad jezero relativno toplejši zrak, se nad jezerom ohladi in njegova relativna vlaga se poveča.

— Za pojavljanje megle je odločilno radiacijsko ohlajanje

in stekanje hladnega zraka k dnu kotline. K pojavljanju megle lahko prispevajo jezera le v primerih, ko so izpolnjeni vsi zgoraj naštetni pogoji za povečanje relativne vlage, in je površina vode občutno toplejša od tal (velikostni razred 10 st. C). Take razmere nastopajo redko in le v hladni polovici leta. V primerih, da je jezero bistveno hladnejše od zraka, se nad jezerom, če so izpolnjeni pogoji za povečanje relativne vlage, pojavi plitva meglica, megle pa ne pričakujemo.

— Omenimo še soparnost. Zaradi učinka obalnih vetrov in nižjih maksimalnih temperatur ob jezerih, se njena pogostost ne bo povečala, seveda le, če bodo jezera dovolj globoka, da bodo delovala kot toplotni rezervarji.

Zaključimo lahko, da bodo spremembe mikroklimat v Velenjski kotlini majhne in opazne predvsem v zahodni polovici kotline in v Šoštanju. Zaznavne bodo ob mirnem vremenu s stabilno prizemno plastjo zraka. Take razmere pa so značilne za območja visokega zračnega pritiska ali območja šibkogradientnega polja.

(Konec)

Zaključke pripravila: mag. Tanja Cegnar, dipl. ing. meteorol.

CELJSKA TURISTIČNA ZVEZA
MGZ Celje in SA-SA MGZ Titovo Velenje
POSLOVNA SKUPNOST ZA TURIZEM Celje

razpisuje

NATEČAJ
za izvirne (inovativne) ideje in spominke celjske regije

I. Namen natečaja je vsodbujati čim širši krog občanov za oblikovanje in izdelavo izdelkov domače in umetne obrti, ki bi služili kot turistični spominki.

II. Natečaja se lahko udeležijo posamezniki, turistična društva, delavske univerze, pionirske šolske zadruge, likovniki, obrtne zadruge, izdelovalci domače in umetne obrti, aktivni ženski združenja, delovne organizacije in vsi ostali, ki bi lahko s svojimi predlogi prispevali k boljši ponudbi spominkov.

III. Poleg izdelkov umetne in domače obrti pridejo v upoštevanje tudi: — izdelki kulinarike z ustreznimi embalažami, — kopije muzejskih predmetov in miniature kulturno-zgodovinskih in naravnih znamenitosti z ustreznimi embalažami, — posamezni industrijski izdelki, primerni za spominke. Spominki in ideje naj temeljijo na značilnostih celjske turistične območja in njegovih turističnih krajih in morajo biti zasnovani tako, da bo možna tehnična izvedba vsaj v manjših serijah.

IV. Udeleženci natečaja soglašajo z odkupom idejnih osnutkov s strani posameznih interesentov (Merx Celje, Izletnik Celje, Zlatarna Celje, KIL Liboje, Steklarna Rog. Slatina, Unior Zreče, Konus Slovenske Kojnice, Pivovarna Laško, Tovarna dokumentnega in kartnega papirja Ra-deče) do zneska 200.000 din.

V. Komisija bo ocenila prispele izdelke in ideje, ter podelila naslednje nagrade:

— I. nagrada: 1.000.000 din
— II. nagrada: 600.000 din
— III. nagrada: 400.000 din

Udeleženci natečaja morajo idejne osnutke s podrobnim opisom predložiti najkasneje do 31. maja 1989 na naslov Medobčinska gospodarska zbornica Celje, Askerčeva ul. 14, p. 91.

Vsi izdelki bodo razstavljeni ob turističnem tednu v Celju, istočasno bo pogovor o vseh prispelih izdelkih.

Rezultati natečaja bodo objavljeni v istih glasilih kot razpis natečaja.

Razpisna komisija

Skupna strokovna služba sis družbenih dejavnosti občine Velenje

Seje skupščin SIS družbenih dejavnosti

Delegacije SIS družbenih dejavnosti so prejele te dni vabila za seje skupščin:

1. Občinska zdravstvena skupnost bo imela sejo 11. 4. 1989 ob 12. uri v sejni sobi Zdravstvenega doma.
2. Občinska skupnost socialnega skrbstva 13. 4. 1989 ob 12.00 uri v prostorih Delavske univerze.
3. Občinska telesnokulturna skupnost 17. 4. 1989 ob 12.00 uri v dvorani Skupščine občine Velenje.
4. Občinska skupnost otroškega varstva 18. 4. 1989 ob 12.00 uri v sejni sobi Zdravstvenega doma.
5. Občinska izobraževalna skupnost 19. 4. 1989 ob 12.00 uri v Glasbeni šoli.
6. Občinska rziaskovalna skupnost 20. 4. 1989 ob 12.00 uri v sejni sobi Občinskega sindikalnega sveta, zgradba Sodišča.
7. Občinska kulturna skupnost 21. 4. 1989 ob 12.00 uri v mali dvorani Kulturnega doma.

Osrednja vsebina na vseh sejah bo:

— Poročilo o realizaciji programov in finančnih načrtov SIS v letu 1988 ter programi in finančni načrti SIS za leto 1989.

— Spremembe in dopolnitve SaS o ustanovitvi in organiziranosti Skupne strokovne službe SIS DD občine Velenje in Sporazum o medsebojnem financiranju pri izvajanju nalog SIS DD občine Velenje in

— informacije o ustavnih spremembah na področju SIS.

Za boljši vpogled v poslovanje in načrtovanje SIS družbenih dejavnosti povzemamo nekaj pomembnih značilnosti, specifičnih za našo občino, ki imajo vpliv tudi na področju družbenih dejavnosti.

1. STRUKTURNA GIBANJA V LETU 1988

Trenutno živi v občini 42.857 prebivalcev. Kar 73 % jih živi v Titovem Velenju, 19 % v Šoštanju, 6 % v šmartnem ob Paki, le 2 % prebivalcev pa živi v ostalih krajih občine.

Povprečen Velenčan je star 31 let. Kar 48 % prebivalcev občine je mlajših od 30 let, 20 % jih je starejših od 30 do 40 let, 22 % od 40 do 60 let in 9 % več kot 60 let. Število predšolskih otrok se ni bistveno spremenilo, poraslo pa je število šoloobveznih otrok in je že preseгло število 6.120. Skupaj imamo 11.000 otrok do 15 leta starosti, kar predstavlja 25 % vseh prebivalcev. V redno izobraževanje po osnovni šoli je vključenih cca 3.500 mladih ali 8 % vseh prebivalcev.

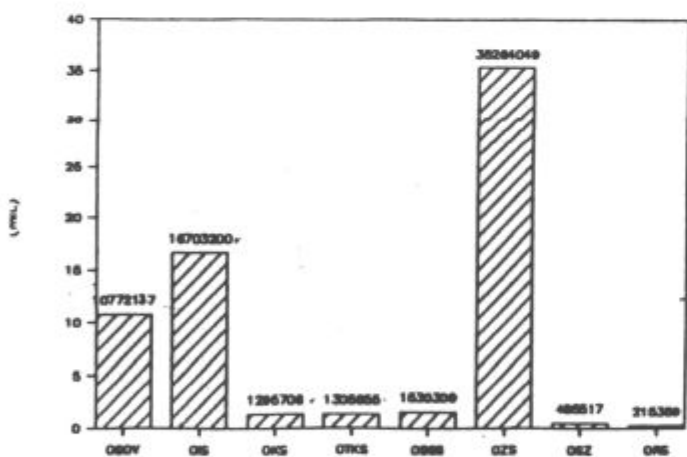
Skupno je v občini zaposlenih 24.354, kar je za 0,5 % manj kot leto prej.

2. FINANČNO POSLOVANJE V LETU 1988

Skupna poraba se je v letu 1988 oblikovala na osnovi interventnega zakona.

Osnova za izračun so bili vse do meseca novembra realizirani prihodki SIS v letu 1987, ki pa so bili za 1,4 milijarde manjši od dovoljenih, šele novembra je bila sprejeta sprememba interventnega zakona, po kateri je bila osnova za izračun dovoljena skupna poraba 1987 povečana za 142,1 %.

Realizacija prihodkov SIS družbenih dejavnosti občine Velenje za leto 1988 je bila naslednja:

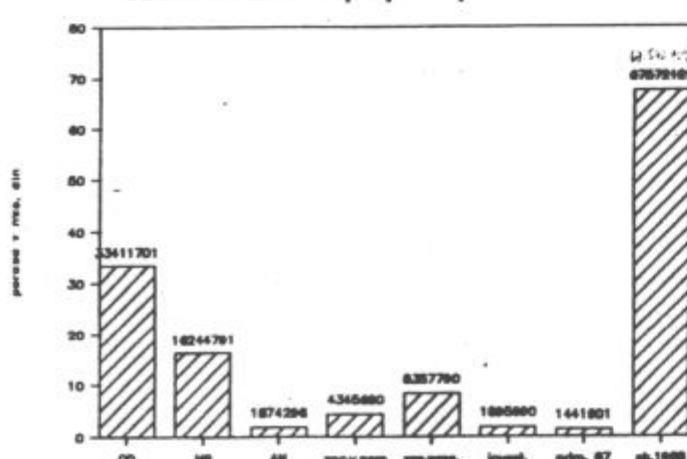

Za izračun vrednosti programov so bili upoštevani naslednji elementi za valorizacijo cen storitev:

	% povečanja glede na poprečje 1987
OD	140
MS in AM	166

Iz podatkov o realizaciji prihodkov SIS družbenih dejavnosti občine Velenje za leto 1988 je razvidno, da je v globalu zbranih le 90.187 milj. din manj kot je bilo planirano. Realizacije prihodkov po posameznih samoupravnih interesnih skupnostih pa so različne. Razlike v zbranih sredstvih se bodo upoštevale pri zbiranju sredstev v letu 1989.

Struktura sredstev skupne porabe po namenih

Iz poročil o realizaciji programov in finančnih načrtov v letu 1988 in programih za leto 1989 povzemamo

OTROŠKO VARSTVO

Na prvi seji skupščine v tem letu, bodo delegati največjo pozornost namenili obravnavi poročila o realizaciji programa in finančnega načrta za leto 1988 in obravnavi programa dela ter predloga finančnega načrta za leto 1989.

Iz realizacije programa in finančnega načrta za preteklo leto izhaja, da so bile naloge zapisane v programu programske realizacije, finančno pa ne. Priliv sredstev je bil nezadosten in Skupnost ni zbrala vseh, za leto 1988, dogovorjenih sredstev. Poleg tega pa je poraba za socialnovarstvene pomoči presegla planirani znesek, in to kljub temu, da se nismo v celoti držali republiških priporočil o valorizaciji družbenih pomoči otrokom. Tako je Skupnost poslovno leto zaključila z izgubo (delno na račun premalo zbranih sredstev in delno na račun preseganja programa).

V preteklem letu sta VVZ v glavnem pokrivala potrebe po

varstvu otrok, z izjemo v KS Šoštanj, kjer je bilo odklonjenih nekaj mlajših otrok.

V drugi polovici leta je Skupnost pričela izvajati ukrepe za prilagoditev programa razpoložljivim sredstvom in s 1. 9. 1989 močno povišala prispevke staršev k oskrbnim stroškom v VVZ. Starši so na te ukrepe reagirali tako, da so izpisali preko 70 otrok iz dnevnega varstva in jih vključevali v 3-urni program priprave na šolo. Problematično je varstvo in vzgoja teh otrok. Družbenih pomoči otrokom nismo uspeli valorizirati v skladu s priporočili republiške skupnosti, ampak v okviru finančnih možnosti. Uvedena so bila tudi strožja merila ob preizkusu upravičenosti do družbenih pomoči otrokom, ki vsebujejo konkretno upoštevanje prispevka nezaposlene matere k dohodku družine ter nižjih življenjskih stroškov izven SR Slovenije.

Taki ukrepi so bili potrebni, da smo lahko družinam, ki so pomoči najbolj potrebne, le te valorizirali — 1. 5. za 20 % ter

nato 1. 7. za 25 % in 1. 11. za 40 %.

S 1. 11. 1988 so pričele veljati tudi nekatera nova določila SaS o porodniških dopustih, ki veljajo za vse upravičence, ki so nastopile porodniški dopust po 1. 11. 1989. Tako je podaljšal dopust za nego nedonošenčka skrajšan od 3 mesecev (do 15. meseca otrokove starosti) na tolikšno število tednov, kot je bila nosečnost krajša od 37 tednov.

Nadomestilo je še vedno enako kot če bi upravičenec delal, le da je največji možni znesek omejen na 5 x višino minimalnega osebnega dohodka. Za nosilce samostojnega dela pa je osnova za nadomestilo višina osebnega dohodka iz preteklega in ne več tekočega leta kot doslej.

V letu 1988 je v občini Velenje opaziti upadanje števila rojstev — rojenih je bilo 662 otrok ali 46 otrok manj kot leto poprej.

V letu 1989 bomo skladno s finančnimi možnostmi sledili srednjeročnemu planu, večja odstopanja pričakujemo v zavezi predšolskih otrok v dnevno varstvo, ker nismo pričeli graditi vrtca v Saleku III.

Program dnevnega varstva bomo izvajali v nespremenjenem obsegu ob predvidevanju, da socialni položaj družin z otroki ne bo še nadalje padel, kar bi povzročilo dodatne izstopne

otrok, ker starši ne bi zmogli plačila stroškov.

Socialnovarstvene pomoči bodo verjetno zelo aktualna tema z ozirom na vse težje pogoje za življenje, ki prizadevajo družine z otroki.

Sporazum o socialnovarstvenih pomočeh bomo v tem letu izvajali v celoti ter skladno s priporočili v Skupnosti socialnega varstva Slovenije, usklajevali vsakokratno povišanje pomoči.

V tem letu je prenehal veljati Zvezni zakon o kompenzacijah k cenam osnovnih živil, zato bodo prejemniki družbenih pomoči otrokom skupaj s pomočmi, prejemali tudi nadomestilo za del cene osnovnih živil (v mesecu marcu 1989 v višini 2000 din).

Na področju porodniških dopustov, pa je poleg že navedenih sprememb s 1. 11. 1988, v letu 1989 uvedena tudi novost na področju zavetkov za novorojene otroke. Tako prejema zavetek ob rojstvu tisti otroci, katerih starši živijo v SR Sloveniji; za otroke katerih starši delajo v SRS — družina pa živi izven SRS, bo pomoč ob rojstvu otroka v denarni obliki.

Ostali programi Skupnosti bomo izvajali skladno s finančnimi možnostmi. Z ozirom na vedno težji socialni položaj družin z otroki in družbeno-ekonomske razmere nasploh, pričakujemo na tej skupščini tvorno sodelovanje delegatov.

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Osrednji vsebinski točki skupščine izobraževalne skupnosti bosta obravnavata zaključnega računa in poročilo o izvajanju programov vzgojnoizobraževalnih organizacij v letu 1988 in sprejemanje programa ter finančnega načrta za tekoče leto 1989.

Tokrat v gradivu o izvajanju programov in poslovanju poleg izobraževalne skupnosti samostojno poročajo tudi Vzgojnoizobraževalni zavod, Glasbena šola, Delavska univerza, Zveza prijateljev mladine in Strokovna služba. Na kratko povzemamo nekaj glavnih značilnosti in podatkov:

V prvih osmih mesecih leta 1988 (šolsko leto 1987/88) se je na osnovnih šolah v občini šolalo 6.050 učencev v 244 oddelkih. Ob zagotovljenem programu, ki je bil kljub vsem težavam (prostor:skromni in finančni) skoraj v celoti realiziran, je delovalo tudi 11 oddelkov podaljšanega bivanja in je bilo realiziranih okoli 4.000 ur samostojnega učenja (element COŠ). Pri uresničevanju programa je bila v ospredju prenova programa življenja in dela v osmem razredu, skrb za nadarjene učence in zagotavljanje pogojev za realizacijo zagotovljenega programa. Razred je

izdelalo 97,6 % učencev. V danih pogojih je bila posvečena posebna skrb kakovosti vzgojnoizobraževalnega dela, interesnim dejavnostim učencev in šolski prehrani.

Redno delo šol je, še posebej od meseca maja dalje, ovirala interventna zakonodaja na področju omejevanja skupne porabe in delitve OD. Razen načrtovanja omejitvenih ukrepov za šolsko leto 1988/89, so takoj pričeli ukrepi skrajnega varčevanja, ki so onemogočali realizacijo nekaterih načrtovanih nalog in ciljev: — sredstva za investicijsko vzdrževanje, ki so se zbirala med letom, niso zadostovala za normalno vzdrževanje šolskih objektov,

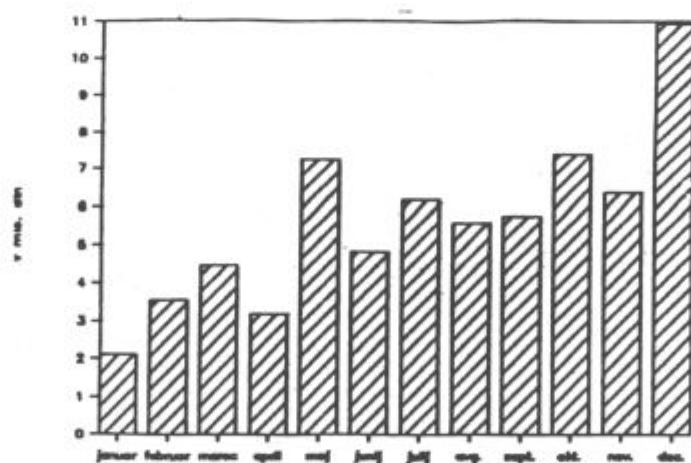
— med letom (po prvem periodičnem obračunu) ni bilo dovolj sredstev za formiranje SSP — stanovanjski del; tudi po zaključnem računu za leto 1988 ni bil formiran v ustrezni višini,

— omejeno je bilo strokovno izobraževanje pedagoških delavcev, še posebej strokovne ekscurzije, ki so bile v zadnjih štirih mesecih leta 1988 odpovedane,

— skrajno varčevanje pri materialnih stroških je oviralo delo v razredu in povzročilo težave pri drugih sestavinah življenja in dela v šolah,

— v tretjem kvartalu leta 1988

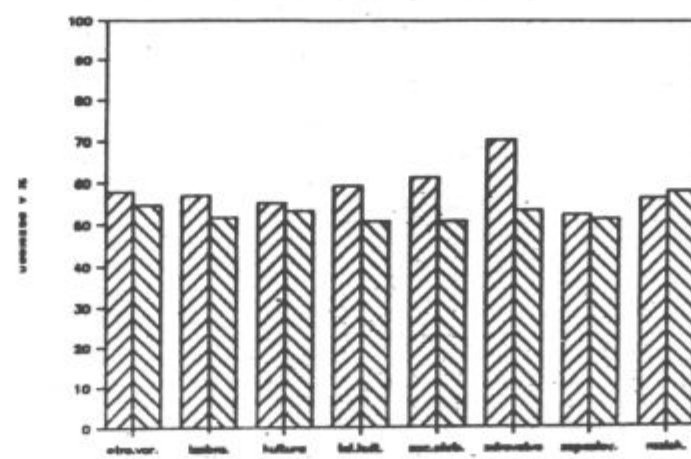
Mesečni priliv sredstev skupne porabe v občini Velenje je bil v letu 1988 zelo neenakomeren, kar je samoupravnim interesnim skupnostim povzročalo obdobje likvidnostne težave. Le-te smo razreševali zlasti v sodelovanju z izvajalskimi organizacijami združenega dela:

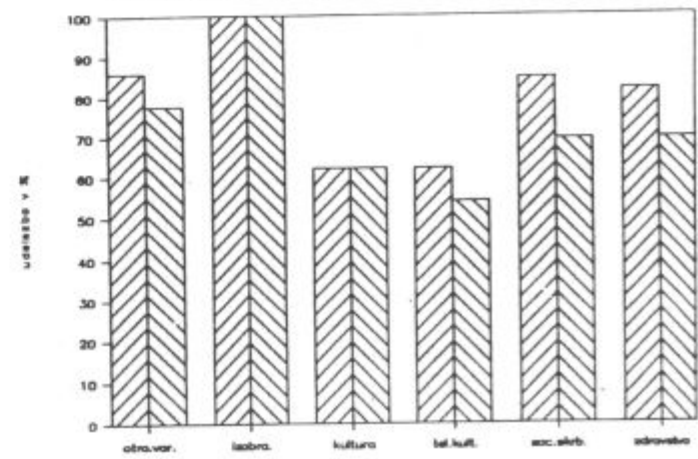
DELEGATSKO DELOVANJE

V letu 1988 so se delegati skupščin samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti sestali dvakrat, prvič v mesecu marcu in drugič v decembru. Na obeh sejah skupščin SIS je bila udeležba komaj zadovoljiva, v razpravah pa so največkrat sodelovali delegati Gorenja, REK-a (RLV), ERE in KS Salek.

Udeležba delegatov na sejah skupščin zbor uporabnikov

Udeležba delegatov na sejah skupščin zbor izvajalcev

KULTURA

Na seji skupščine Občinske kulturne skupnosti Velenje bodo delegati obravnavali Poročilo o realizaciji programa in po posameznih dejavnostih ter realiziranih finančnih sredstvih za posamezne programe. Osrednja točka dnevnega reda seje skupščine bo obravnavala programa in finančnega načrta Občinske kulturne skupnosti Velenje za leto 1989. V programu so predstavljene naloge, ki jih bomo v letu 1989 realizirali ter predlog finančnih sredstev, ki jih bomo namenili za izvajanje posameznih programov. Delegatom bo predstavljeno tudi gradivo Kulturnega centra Ivan Napotnik z naslovom: »Nekaj stališč ob planiranju sredstev za leto 1989«.

TELESNA KULTURA

Osrednja točka razprave aprilске skupščine OTKS Velenje bo prav gotovo pregled opravljenih nalog in poraba sredstev v preteklem letu ter v okviru razpolo-

žljivih sredstev zastavljeni cilji in programi vseh izvajalcev telesnokulturne dejavnosti v občini za leto 1989. Poročila izvajalcev kažejo na to, da so kljub vse večjim finančnim težavam, zastavljene naloge tudi opravili.

ZTKO občine Velenje je v programu šolskega športa izvedla številna tekmovanja v različnih športnih panogah, na katerih je preko člega leta sodelovalo 4550 učencev in dijakov naših šol. V okviru počitniškega programa je bil največji interes za brezplačno plavanje v zimskem bazenu v Titovem Velenju (1700 učencev osnovnih šol). Ker so stroški šole v naravi, ki jo izvaja osnovne šole, iz leta v leto večje breme za starše, je ZTKO občine Velenje tudi letos sofinancirala del programa (stroški za zunanje sodelavce).

Poleg programov športne rekreacije v OZD in KS, so imeli občani možnost, da se rekreirajo v najrazličnejših programih športne rekreacije v okviru ZTKO občine Velenje (trim akcije, rekreativne lige, rekreativne vadbe). Podatek o številu udeležencev v teh programih je spodbuden (6000 občanov ali 16 % več kot lani).

Kljub temu, da so klubi in društva na področju tekmovalnega športa zaradi nesistemskega vira financiranja (25 % OTKS, ostalo sponzorji, lastni prihodki) odvisni od »dnevnega reševanja situacije« v zvezi z realizacijo programov in je v ospredju neprestan »boj za preživetje«, so naši športniki in športnice dosegli v preteklem letu relativno dobre rezultate. (Plavalni klub Velenje, Strelsko društvo MROŽ Velenje, Atletski klub Velenje, Težko-atletski klub Velenje, Smučarski klub Velenje, Smučarsko skakalni klub Velenje, Kotal-karsko drsalni klub Velenje, Plesni klub Velenje — posamezni športniki in športnice iz teh klubov so mladinski državni reprezentanti in so na državnih prvenstvih dosegali od 1.—3. mesta).

Na osnovi SaS o sofinanciranju z OTKS Velenje sta tudi DO

Rdeča dvorana in RTC Golte realizirala dogovorjene naloge. DO Rdeča dvorana (redno obarvano bazeno, ureditev garderob, trim kabineta, savn ter sanacija tal v Rdeči dvorani), RTC Golte (posodobitev vlečnice Ročka, vzdrževalna dela in dograditev signalno varnostnih linij, izgradnja dvosedežnice Smreko-vec, ...).

Naloge zastavljene v programu OTKS Velenje za leto 1989 so po obsegu in kvaliteti na nivoju preteklega leta. Dosledna realizacija zastavljenih ciljev pa bo uresničljiva le, če nam bo uspelo v obliki neposredne menjave dela (pokroviteljstva) pridobiti kakšen »odaten dinar«, če bodo udeleženci v športno rekreativnih programih pripravljeni seči »globlje v žep« (participacija) in da bo delež, ki ga telesna kultura s prispevno stopnjo zbira v okviru skupne porabe, ne bo še nadalje zniževal.

V primeru, da ne bomo zbrali planiranih sredstev, ne bomo več dopustili, da še nadalje postopoma siromašimo telesnokulturne programe in s tem dolgoročno gledano znižujemo njihovo kvaliteto, ampak se bo potrebno na nivoju občine dogovoriti, koliko in kakšno telesno kulturo si želimo in potrebujemo.

Brez dvoma se bodo delegati vključili v razpravo o predlaganem SaS o svobodni menjavi dela telesnokulturnih storitev med DO Rdeča dvorana Titovo Velenje in ZTKO občine Velenje. Namen tega SaS je doseči večjo dostopnost, racionalnejše koriščenje telesnokulturnih površin v Rdeči dvorani in s tem učinkovitejšo organiziranost telesne kulture ter večjo množičnost (predvsem s strani klubov in društev in rekreativcev, ki se vključujejo v programe ZTKO).

Socialno skrbstvo

Delegati Skrbstva bodo na tej seji posvetili največ pozornosti poročilu o realizaciji programov in finančnega načrta v letu 1988 in programu in finančnem načrtu za leto 1989. Glede na to, da smo širšo javnost med letom sproti obveščali o realizaciji, povzemamo le bistveno.

Tako kot v preteklem bo tudi v tekočem letu dana prednost socialnovarstvenim programom, saj zaostrene družbenoekonomske

razmere najbolj občutijo ljudje, ki žive na robu eksistenčnega minimuma in te je treba zaščititi. Trditve ponazarjajo podatki o naraščajočem pritisku na družbeno denarne pomoči. Stalno oz. začasno pomoč je v letu 1988 prejelo do 130 občanov mesečno, izplačanih pa je bilo tudi 297 enkratnih pomoči.

Zaradi pričakovanih zaostritvev v gospodarstvu je za leto 1989 v Skrbstvu načrtovano večje števi-

lo upravičencev do denarnih pomoči in s tem tudi več finančnih sredstev. Ta bodo porabljena za zaščito tistih kategorij prebivalcev, ki ne bodo imeli zagotovljene socialne varnosti iz dela.

Organizacije združenega dela bodo morale organizirati svoje programe in procese tako, da si bodo delavci »sami« s pridnim osem urnim delom zagotovili tak osebni dohodek, s katerim bo omogočena socialna varnost; s socialnovarstvenimi pomočmi pa le tistim, ki tega objektivno ne bodo zmogli.

Na področju zavodskega varstva je bilo in bo število oskrbovancev v planiranem obsegu in ne načrtujemo občutnega porasta v letošnjem letu, ker so zavodi v glavnem polni.

Največji izvajalski organizaciji Center za socialno delo in Dom za varstvo odraslih sta realizirali svoj program. Center vse bolj čuti nujno po kadrovski širitvi, zato je naloga Skrbstva, da mu čimprej pridobi druge delovne pogoje, ker obstoječe potrebuje tudi Dom za razširitev svojih zmogljivosti — sprejem novih oskrbovancev. Slednje naj bi omogočili tudi z dograditvijo prehoda med starim in novim delom zgradbe, kar načrtujejo letos.

Zastavljeni program so realizirali tudi ostali izvajalci kot humanitarne organizacije in društva. Stokovna služba SIS, omogočena je bila nega na domu, najtežje duševno prizadetim otrokom pa zagotovljeno 8-urno varstvo v posebnem oddelku na osnovni šoli XIV. divizije. Enak obseg je načrtovan tudi za letos.

Zdravstvo

Seja skupščine Občinske zdravstvene skupnosti Velenje, bo 11. 4. 1989 v sejni sobi Zdravstvenega doma.

1. Realizacija programov in finančnega načrta OZS Velenje za leto 1988:

V gradivu za to točko je omenjeno, da je Skupnost v letu 1988 pokrila izgubo iz leta 1987, zaradi tega pa je imela velike likvidnostne težave. Zakonske omejitve in »junjski ukrepi« pa so vplivali na to, da so se izvajalci pokrivali programi v brez primanjkljaja. Število uporabnikov se je v primerjavi v letu 1987 povečalo za 532. Napram letu 1987 je bilo v bolnišnicah realiziranih za 3927 več oskrbnih dni.

Največje preseganje finančnega plana za leto 1988 v odhodkih neposrednega zdravstvenega varstva predstavlja zdraviliško zdravljenje. Investicijska sredstva so bila v celoti realizirana. Izostanki z dela in primeri bolniškega staleža so se po večletnem naraščanju zmanjšali. S participacijo in program nadomestil oz. ukrepov iz junija 1988 ter povečan program

Izplačevanje nadomestil za del cene določenih živil v letu 1989

Po prenehanju veljavnosti zveznega zakona o kompenzacijah naj bi v SR Sloveniji za čas od 1/3-1989 do 31/12-1989 zagotovili sredstva za nadomestilo dela cene pasteriziranega mleka in moka tipa 850 v republiškem proračunu. Sredstva ne bodo, tako kot do sedaj, namenjena proizvajalcem, ampak nekaterim potrošnikom. Uporabo teh sredstev določa zakon, ki je bil sprejet v skupščini SR Slovenije po hitrem postopku dne 29/3-1989. Nadomestilo je namenjeno za kritje sedanje razlike v ceni teh živil. Dobili ga bodo upravičenci, ki prebivajo v SR Sloveniji in tu kupujejo kruh in mleko po veljavnih maloprodajnih cenah. Upravičenci so:

1. otroci, ki prejemajo družbeno pomoč otrokom
2. prejemniki skrbstvenih denarnih pomoči, ki so upravičenci do edinega, dopolnilnega vira preživljanja ter začasni pomoči.

Osebe, ki imajo celodnevno oskrbo, v katerem izmed zavodov, niso upravičene do nadomestila.

Pravica do nadomestila je vezana na osnovno pomoč in preneha s prenehanjem te pomoči.

V mesecu marcu znaša nadomestilo 20.000 din na upravičence.

Za prejemnike družbenih pomoči otrokom, zaposlene v družbenem delu, bodo izplačale nadomestilo organizacije združenega dela skupaj z osebnim dohodkom in družbeno pomočjo otrokom. Drugim prejemnikom družbenih pomoči otrokom in prejemnikom skrbstvenih pomoči bo pristojna služba nakazala nadomestilo skupaj ali hkrati z osnovno pomočjo na njihov naslov.

Vsi ki menijo, da so upravičeni do nadomestila po navedenih kriterijih, lahko dobijo dodatna pojasnila na Centru za socialno delo Titovo Velenje, Kidričeva 23, tel. št. 853-031, 854-365.

CENTER ZA SOCIALNO DELO
TITOVÓ VELENJE

Na področju skrbi za starejšo populacijo je Skrbstvo sofinanciralo dejavnost Univerze za tretje življenjsko obdobje in srečanje starostnikov po krajevnih skupnostih. Oboje je načrtovano tudi za letos. V vse težjih razmerah bomo morali posvetiti čimveč pozornosti tistemu delu občanov, ki zaradi psihofizične oslabelosti ne bo deležna utečenih oblik. Skrb za izbor in realizacijo bo stalna naloga vseh skrbstvenih izvajalcev.

Na tej seji bodo obravnavali tudi »problematiko družbene skrbi za razvojno motene otroke in mladostnike v naši občini s predlogi usmeritev«. Glede na to, da v občini problematiko odraslih invalidnih oseb redno letno obravnavamo, je nujno da v to vključimo tudi to populacijo, saj bo šele s tem dan celovit pogled na področje invalidnosti.

Poročilo prikazuje oblike skrbi za to mlado generacijo v občini, daje pregled kje se naša invalidna mladina usposablja, ob koncu pa so predlagane tudi usmeritve za reševanje nekaterih odprtih problemov v prihodnje. Ker terjajo nekateri sklepi, (delavnica pod posebnimi pogoji, varstveni oddelek za varstvo odraslih) znatna finančna sredstva, morajo biti potrebe vgrajene tudi v srednjeročne planske dokumente.

Prav je, da se skupščina do teh opredeli in zadošči strokovno službo, da jih vključi v Analizo razvojnih možnosti na področju Skrbstva za obdobje 1990—1995.

Raziskovanje

Od pomembnejših zadev, ki jih bodo delegati Občinske raziskovalne skupnosti Velenje obravnavali na 7. redni seji skupščine bo na prvem mestu vsekakor poročilo o realizaciji programa in finančnega načrta Skupnosti za leto 1988.

Iz njega bodo delegati lahko razbrali, da so specifičnosti v organiziranosti in delovanju Skupnosti v povezavi z načinom planiranja sredstev SIS družbenih dejavnosti, tudi v letu 1988 neposredno vplivale na to, da zastavljeni program ni bil v celoti fizično realiziran, s tem pa tudi ne plan odhodkov Skupnosti.

Pozno sklepanje pogodb z izvajalci posameznih delov programa Skupnosti, je namreč imelo to posledico, da so se posamezne naloge Skupnosti pričele izvajati relativno pozno in jih zato ni bilo moč v celoti realizirati v okviru koledarskega oz. poslovnega leta 1988.

Enako pozornost pa naj bi delegati namenili tudi obravnavi predlogas programa in finančnega načrta Skupnosti za leto 1989, ki bo osnova za dejavnost Skupnosti v tem letu. Le tega je izoblikoval Programski odbor Skupnosti.

FINANCIRANJE SIS ZA LETO 1989

Samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti poslujejo v prvih mesecih leta 1989 na osnovi sklepov skupščin SIS o začasnem financiranju in na osnovi veljavnih prispevnih stopenj v decembru 88.

Trenutno je uveljavljen interventni zakon, ki opredeljuje sredstva SIS družbenih dejavnosti za prvo tromesečje z rastjo 218 % in prvo polletje 1989 z rastjo 215,8 % glede na enako obdobje lani. Globalni delež sredstev skupne porabe za leto 1989 znaša 10,1 % DBP občine.

Investicije so planirane v višini 2,2 % od globala skupne porabe v občini. Izhodišča za vse ostale elemente so povzeta iz podatkov Zavoda SRS za družbeno planiranje.

Po prvih ocenah Zavoda SRS za družbeno planiranje naj bi v letu 1989 razpolagali z realno enakimi sredstvi kot leta 1988. To pa pomeni, da bi sredstva skupne porabe v letu 1989 naraščala enako kot cene na drobno.

V okviru tako določenih sredstev bodo imeli organi SIS veliko dela, da bodo lahko uskladili potrebe na posameznih področjih, izražene na zadnjih sejah skupščin SIS, z možnostmi.

SIS	Program skupaj (v tisoč din)	% deleži
otroško varstvo	26.148.342	16,5
dom.	8.971.174	
obč. s.	6.172.464	
rep. s.	11.004.704	
izobraževanje	39.352.750	24,8
kultura	3.102.312	1,9
telesna kultura	2.893.742	1,8
skrbstvo	3.736.404	2,4
zdravstvo	82.959.212	52,3
raziskovanje	504.245	0,3
Skupaj	158.697.007	100

Delovne sljudi in občane vabimo, da sodelujejo v razpravah za seje skupščin SIS in da morebitne pripombe in predloge posredujejo svojemu delegatu ali na naslov: SKUPNA STROKOVNA SLUŽBA SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI OBČINE VELENJE, Efenkova 61, Titovo Velenje.

SKUPNA STROKOVNA SLUŽBA SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI OBČINE VELENJE

Odmevi

Izstopna izjava

Kot udeleženko omizja dne 23. 11. 1988 in omizja 16. 2. 1989, na katerih smo se pogovarjali o jedrskem odlagališču in o čistilnih napravah v TEŠ, me je osupnilo pisanje tov. Gošnika. Ravno zaradi tega, ker sem bila prisotna in ker vem, da so v članku IZSTOPNA IZJAVA v zvezi s tema omizjem napisane laži, kar me je zelo prizadelo, kaj šele Marijo Šavor, predsednik Šaleškega ekološkega društva. Ker se na to ni nihče oglasil, sem se odločila, da jaz povem resnico. Na omizju 23. 11. 1988, kjer so bili prisotni strokovnjaki iz jedrske elektrarne Krško in odgovorni iz republike smo predvsem obravnavali odlagališče jedrskih odpadkov, ker omizje ni bilo sklicano zato, da bi se pogajali o velikosti, saj smo že precej prej vedeli, da naj bi gradili odlagališče celo za 23 takšnih JE, kakršna je naša. Ob vsem tem, je nekdo iz JE omenil, da iščejo lokacijo z evropskimi strokovnjaki, takrat se je oglašil tov. Potočnik, zakaj evropski strokovnjaki, saj smo sumili, da bi naši najraje zgradili neke tako skladišče, ki bi ustrezalo tudi uvozu teh odpadkov iz drugih evropskih držav. To se pravi, da smo že prej vedeli nekaj o tem, beseda »evropski strokovnjaki« pa nam je to še potrdila. Nikoli in nikdar pa Marija Šavor ni raz-

pravljala o tem, kako veliko bi smelo biti odlagališče jedrskih smeti, kakor piše Gošnik. Toliko jo poznam, da se kar strese, če kje sliši kaj sumljivega o kakšnem vrtnanju ali podobnem. In slednjič, če bi se pogovarjali to, kar je zapisal Gošnik, bi bilo lahko odlagališče že v gradnji. Tako pa vsi vemo, da se s slehernim možnim načinom borimo proti njemu, pa četudi z republiški organi ali celo tov. Šinigojem. Ta je takrat zatrdil, ko ga je obiskala delegacija, ki je bila izbrana na protestnem shodu 1987, da v občini Velenje ne bo jedrskega odlagališča. Ker pa že omenjam ta obisk delegacije pri tov. Šinigojem.) Vprašujem se, s kom se naj pogajamo o ekologiji, ali z odločujočimi, katerim moramo dopovedati, da so nekateri njihovi pogledi nevarni, ali naj se pogajamo s prvim sosedom? Drugo omizje dne 16. 2. 1989, kjer so bili zbrani predstavniki elektrogospodarstva, kjer piše Gošnik, »predsednica ŠED je istim zago-

tovala, da »smo« (prebivalci Šaleške doline!?) v zvezi z nameščanjem odzveplevalnih naprav v TEŠ pripravljali skleniti določene kompromise.« Tudi to je grda laž. Šavorjeva je sicer izrekla besedo bolanega očeta in otroka, kar je primer pri nekem tovarišu, ki je bil tudi prisoten in je podal predlog, da pomagamo, da bi čimprej zgradili čistilne naprave ter ob tem ponudil sam večjo vsoto, potem vemo, da so čistilne naprave nujne in da bi naredili vse, samo da bi jih dobili.

Zato je bila beseda kompromis, ki pa ni pomenila nič slabega za nikogar, izrabljena za napad in od nekaj že vemo, da je napad najboljša obramba. Vendar pa vidim, da je v življenju večih potrebno skleniti tudi kompromise. Iz zadnjega članka pod naslovom SLOBO izpod peresa tov. Gošnika sem razbrala, da je tudi on sklenil nek kompromis.

Marinka Obu
Gorenje 9 a

Projekt RAČEK

V vsako šolo vsaj en računalnik

Ni mogoče pričakovati, da bo mlad človek sposoben prevzeti ustvarjalno vlogo v moderni družbi, če ni v stiku z računalnikom že v dobi izobraževanja. Zato računalnik vse hitreje prodira v šole. Zavod SR Slovenije za šolstvo je ob sodelovanju Izobraževalne skupnosti Slovenije in Gospodarske zbornice pripravil projekt »računalniške eksplozije«, krajše in bolj simpatično pa so ta projekt poimenovali po začetnih črkah — RAČEK.

Temelj projekta je organiziran nakup večjega števila računalnikov, ustreznih podprtih s programsko opremo. S takšnim nakupom bi bilo mogoče ceno pri prodajalcu znižati tudi za več kot polovico. V projektu se bodo različna okolja v Sloveniji gotovo različno odzvala. Ponekod so namreč že pred leti s pomočjo gospodarstva to področje po šolah kar dobro zapolnili, obstajajo pa tudi okolja, kjer ni na šoli nobene računalnika.

Projekt, ki je ponujen, omogoča nakup računalnikov za potrebe vzgoje in izobraževanja na več načinov: nakup enega računalnika, oprema celotne računalniške učilnice, nakup računalnika skupno z banko ali nakup računalnika skupno z delovno organizacijo, ki je recimo zainteresirana za čim boljšo opremljenost določenih šol. Slednje je imela v mislih tudi Savinjsko-Šaleška gospodarska zbornica, ki je predlagala vključitev v projekt delovne organizacije, ki so »patronati« posameznih šol v občini. O tem, kako se bodo odzvali, danes še nimamo podatka, vemo pa, da te delovne organizacije za svoje »varovance« že sedaj naredijo marsikaj.

Milena Krstić-Planinc

Govorimo o zdravju

Svetovni dan zdravja praznujemo vsako leto 7. aprila, geslo letošnjega je — GOVORIMO O ZDRAVJU. Vse od leta 1954 se tudi v Sloveniji pridružujemo tej največji mednarodni zdravstveni akciji. Namen Svetovnega dneva zdravja je vsako leto opozoriti svetovno javnost na izbrano vprašanje zdravstvenega varstva, ki je posebno pereče in pomembno za zdravje vsega človeštva.

Danes pišejo o zdravju zdravniki velenjskega Zdravstvenega centra. Pripravili so več zanimivih in pomembnih tem s tega področja, nekaj jih objavljajo danes, nadaljevali pa bodo v prihodnje.

Okolje in zdravje

V zadnjih letih je medicinska znanost zelo napredovala. Izko- reninili smo nekatere nalezljive bolezni, podaljšala se je življenjska doba ljudi. V Jugoslaviji, zlasti pa še v Sloveniji, si ljudje v okviru socializiranega zdravstva zagotavljajo praktično vse pravice in možnosti na področju dosežkov medicinske znanosti doma in v tujini.

Dobremu zdravstvenemu stanju in izboljšanju kvalitete življenja pa nismo pripomogli le zdravstveni delavci, temveč niz socialnih ukrepov, zlasti pa izboljšanje ekonomskega položaja in vsesplošne prosvetljenosti ljudi. Žal, nam težak družbenoekonomski položaj ne dovoljuje nadaljnjih možnosti v razvoj in dvig zdravstvenega stanja prebivalstva. Slabši ekonomski položaj bo povzročal, padec zdravstvenega stanja celotnega prebivalstva. Zato je zlasti pomembno, da si s pravilnim načinom obnašanja in higienim načinom življenja sami poskušamo ohranjati lastno zdravje, k temu pa nam naj, zlasti kar se tiče nekaterih naših razvad, ki škodujejo našemu zdravju, pomagajo naslednji sestavki naših zdravstvenih delavcev in zdravnikov.

Pomemben dejavnik za naše zdravje je tudi naše okolje. Za tega pa v T. Velenju že dalj časa ugotavljamo, da ni primerno in zaradi nekaterih industrijskih onesnaževalcev zraka, vode in zemlje, zdravju zelo škodljivo.

Raziskovalna naloga, ki jo v sodelovanju z Univerzitetnim za-

vodom za zdravstveno in socialno varstvo iz Ljubljane pod naslovom »Vpliv fizikalnih in kemijskih faktorjev okolja na zdravje prebivalstva v občini Velenje« pripravljam, bo končana do meseca junija 1989. Pokazala naj bi, ali obstoja povezava med slabšanjem zdravstvenega stanja Velenjčanov in škodljivimi ekološkimi faktorji v občini.

Ob dosedanjih rezultatih pa lahko rečemo, da je brez ustrezne sanacije največjih onesnaževalcev, zdravje in življenje naših občanov ogroženo.

dr. JOŽE REBERNIK,
spec. med. dela

Nekateri problemi, ki se javljajo pri delu z alkoholiki

V okvir delovanja splošne zdravstvene službe sodi kot podaljšana metoda zdravljenja in rehabilitacije ter prevzgoje tudi KZA, ki je bil v našem ZC ustanovljen pred petnajstimi leti. Rehabilitacija in resocializacija, skratka prevzgoja alkoholikov in njihovih družin, ki so bili nekoč zaradi bolezni odvisnosti povsem odtujeni, na robu socialnega propada in smrti, je glavni proces tega delovanja, tega podaljšane zdravljenja. Znanstvene in poklicne izkušnje namreč kažejo, da glede na dejstvo, da je alkoholna odvisnost trajna in dosmrtna, ne moremo pričakovati nikakršnega uspeha brez dolgoročnega, dolgoletnega programa rehabilitacije na klub, ki

Mladost je obdobje, ko se telo spreminja iz otroka v odraslega. Zanj so značilni nestrpnost, radovednost, nagnjenje do tveganja in želja, da bi bilo hitro konec otroštva in bi se začelo obdobje odraslosti in neodvisnosti. Za to obdobje je potrebno razumevanje in podpora: mladim ne smemo dovoliti, da bi si privzgojili negativne navade (kajenje, uživanje alkohola, odvisnost od mamil) — moramo jih usmeriti v pozitivne oblike.

Vsaka družba si mora prizadevati, da obdrži dobro počutje in zdravo življenje mladih, razvijati mora njihove sposobnosti ter jih uporabiti za boljši način življenja. Če je za starost značilna previdnost, je za mladost značilno nagnjenje k tveganju. Te impulze lahko in smo jih dolžni usmeriti v pozitivne oblike — šport, aktivnosti na prostem, družbene dejavnosti — ne pa jih pustiti, da se razvijejo v negativne navade.

Nujno je, da v tem obdobju družba upošteva elemente, ki so značilni za mladostni duh — iskanje identitete ter ljubezen in spoštovanje do soljudi.

Ta sposobnost prerašča iz zdravja posameznika v zdravje družbe. Idealizem in energija mladih lahko pripomoreta k težnji za večjo socialno pravičnost, boljšo skrb za ostarele — ker so pravzaprav pokazali, da želijo boljšo in bolj zdrav prihodnost.

Družba je dolžna sprejeti nji-

hov izziv in zaposliti njihovo ustvarjalno energijo.

Če bi vso energijo in ideje mladih pritegnili v zdravstvene programe, bi sigurno prišlo do velikih sprememb — kajti učinek je posreden — prisotnost mladih deluje kot kisik, ki izboljšuje zdravje naroda.

Lahko smo srečni, da današnje

zdravstveno varstvo domala vsem otrokom nudi popolno zdravje. Znanost napreduje, zdravstvenih delavcev nas je relativno dovolj in dobro smo šolani — moralno in etično tudi dovolj motivirani. Imamo torej predpogoje, da bo naše največje bogastvo mladina v naslednjih letih zdrava.

Živimo pa v času nenehnih sprememb na vseh področjih materialnega in nematerialnega sveta. Svet, ki nas obdaja ni nič več toliko čist in zdrav, kakršen je bil v času našega otroštva. Onesnaževanje našega okolja je danes doseglo že tak obseg, da bomo kmalu na razpotju, ali se odpravimo številnim pridobitvam civilizacije ali se odločimo za drugo

steje segajo po otroškem zdravju. V našem šolskem dispanzerju, ki je bil kot enota ustanovljen v ZC Velenje 1973, se trudimo, da pri preventivnem in kurativnem delu sprejmemo šolarja po načelu strokovnosti, realnosti in načelu spoštovanja osebnosti šolarja oziroma njegovih staršev. Zaradi prostorske stiske (dispanzer dela v istih prostorih od same ustanovitve) pa to žal ni mogoče. Pričakujemo podporo širše javnosti ter družbenopolitičnih organizacij, da bi končno razrešili tudi ta problem.

Vsi že poznamo geslo: »Nič ni dovolj dobro za otroka!« in besede Gabriele Mistralove, Noblove nagajenke: »Veliko stvari lahko čaka, vendar ne otrok. Otroku ne moremo reči — jutri. Njegov čas je danes.« Zakaj so te lepe besede tako resnične in globoke? Zato, ker so šolski otroci in mladina poseben del prebivalstva — ker so zaradi svojih bioloških, socialnih in bolezenskih značilnosti zelo izpostavljeni vplivom okolja in predstavljajo rizično skupino prebivalstva, ki potrebuje posebno skrbno obravnavo.

Torej, razmislimo vsi tako o njih.

dr. Barbara Vrečko-Ležaič
spec. šolske medicine,
vodja disp. za otroke in šolsko mladino

Poškodbe, bolezni dihalnih organov in maligne bolezni predstavljajo skalo nevarnosti, ki iz leta v leto naraščajo in vse pogo-

pot, ki pelje v svet, katerega zgovoren dokaz so tudi nekateri deli naše doline. Naš otrok je v okolju, kjer živimo iz dneva v dan, bolj ogrožen.

po vse večje. Odpor v okolju je deloma razločljiv z neko intertnostjo in odpori do spreminjanja stališč o alkoholiku, alkoholizmu in uživanju alkohola, do katerega bi morali nujno priti, če bi hoteli alkoholike uspešno in kompleksno zdraviti. Naša dejavnost na klubu kot rečeno 15-letna, imamo približno 50 članov in njihovih svojcev, ki redno ali pa relativno redno obiskujejo vsakotredenske sestanke v dveh skupinah. Udeležba na KZA je približno 75 %. Tisti alkoholiki in njihovi svojci oz. partnerji, ki so se enkrat vključili v terapevtski program, tudi zavestno, prostovoljno in motivirano, dosegajo izredne rezultate pri rehabilitaciji in pri svoji človeški emancipaciji. Po petih, desetih pa tudi več letih abstinence menjajo svoj življenjski stil, osebnostno dozorevajo, postajajo kritični, pogumni, razgledani ljudje, s pogledi uprtimi v nadaljno zorenje in

doseganje še boljših rezultatov. Pri takšnih zdravljencih so recidive oz. ponovne vrnitve v alkoholno omamo silno redke, če že sploh pride do njih.

Žal pa je takšnih zdravljencov in njihovih svojcev malo, ravno iz razlogov, ki sem jih že malo prej našel.

Slabo sodelovanje okolja, nemotiviranost žena in drugih svojcev, kasna faza alkoholizma, v katerem poskušajo alkoholika pripraviti na zdravljenje itd. Vsi tisti, ki odpadejo i odpovedo že na samem začetku dolge, napore poti življenjske vrnitve, praviloma totalno propadejo in se znajdejo pri invalidski penziji, ali prežgodaj umrejo, ali pa bedno vegetirajo na robu družbenega dogajanja kot marginalizirani, pomilovanja vredni objekti. Alkoholizem je namreč brez zdravljene smrtna in v prepoznih fazah neozdravljiva bolezen.

V naših skupinah KZA se rehabilitirajo in resocializirajo, ter eden drugega prevzajajo in osvetočajo zdravljenci, ki so prvo faza programa končali ali v hospitalu ali pa v dispanzerju. Najboljše uspehe imajo tisti zdravljenci, pri katerih smo pri vključevanju v katerega koli od teh programov zavestno postavili višje cilje, ostreje in zahtevnejše pogoje. Tisti alkoholiki pa, ki so bili nemotivirani se na samem začetku zdravljenja, deloma že osebnostno razkrojili ali pa niso imeli kakih drugih pogojev, ki so nujni pri zdravljenju (rec. sodelovanja svojcev ali DO, ali prijateljev itd.) so že kmalu na samem začetku klonili, se zapili in osebnostno propadli. Žal je takih zelo veliko, v bodoče si takšnega načina »zdravljenja« ne bomo mogli privoščiti (zaradi ekonomskih, psiholoških pa tudi splošnih človeških razlogov).

V bodoče bomo morali dajati prednost dispanzerskemu zdravljenju ob delu, ker je cenejšo, bolj človeško in alkoholika in njegovo družino manj odtuja. Prav v to zdravljenje in rehabilitacijo pa se bodo lahko vključevali le tisti alkoholiki, njihovi svojci ter okolje, ki bodo zavestno in svobodno sprejeli težak in zahteven program zdravljenja in resocializacije.

Da pa bomo to dosegli, bomo morali težišče preventive in zgodnjega odkrivanja alkoholizma prenesti v družine, delovne organizacije, okolje, krajevne skupnosti, kjer alkoholik dela, živi in s svojimi problemi ustvarja konfliktno situacijo.

Uspehi zdravljenja in resocializacije ter rehabilitacije na našem klubu so relativno dobri, saj zadnje čase, razen treh recidivov nismo imeli hujših neuspehov. Problem pa je, kot sem rekel, pri pošiljanju alkoholikov na zdravljenje, ker jih okolje zaradi neznanja, nesolidarnosti, indolentnosti predolgo pusti propadati sami pa zaradi osebnostne spremenjenosti ne morejo zaznati svojega žalostnega stanja in se ne morejo sami usmerjati v proces zdravljenja in nadaljne rehabilitacije.

Odkrivanje, zdravljenje, prevzgoja in rehabilitacija ter dezinfekcija alkoholikov in njihovih družin ni samo problem medicine, ampak je to problem širše skupnosti in družbe, ki zaradi izkrivljenih predstav v zvezi z alkoholizmom, odtujenim vedenjem, zasvojenostjo, motenimi medčloveški odnosi in komunikacijami ter zaradi lastne lažnosti ne bi smela pustiti alkoholika in njegove družine propadati pred svojimi očmi.

ref. za zdravstveno vzgojo
Majda Menih

Kajenje

Ne vem, koliko in če kadite, vem pa, da dobro poznate znanstvene ugotovitve o izredni škodljivosti kajenja, o nedvoumnih dokazih, da kajenje skrajšuje povprečno dobo življenja, da pa poznate tudi trende opuščanja kajenja v razvitem svetu.

Za SR Slovenijo pa žal velja, da trendi rakov, ki jih povezujejo s kajenjem, naraščajo. Letno registrirajo v Sloveniji več kot 660 na novo obolelih občanov samo zaradi raka na pljučih. Nadalje pri prvih pregledih v osnovni zdravstveni dejavnosti lahko odkrijejo več kot 17000 bolnikov s kroničnim bronhitisom in v specialistično — ambulantni dejavnosti okrog 4700 takih bolnikov. Porast pljučnega raka se kaže predvsem pri generaciji, rojeni po letu 1921. Ob tem pa vemo, da je preživetje teh bolnikov izredno slabo: 5 let preživi 6 % in 10 let le 3 % bolnikov. Dosedanje epidemiološke raziskave vendar kažejo, da se tveganje zbolovanja po prenehanju kajenja zmanjšuje in se n. pr. pri pljučnem raku po 10—15 letih že približa tveganje nekadilcev.

Torej povezoval kajenje — rak potrjujejo vse študije in jo tudi najboljše poznamo, zato s temi podatki ne bom nadaljevala. Potrebno pa se mi zdi, da v zvezi z rakom grla in žrela opozorim na dejstvo, da kronični kadilci prihajajo na pregled prepozno. Znače, kot so hripavost, občasne spremembe glasu, občutek tujka, pekoče bolečine itd, imajo za nujno, nenevarno zlo, kar pa je pravi hazard.

Novejši pozivi k treznosti so spodbudila Internacionalnega kardiološkega društva, ki poudarja njegovo čvrsto povezavo med kajenjem cigaret in razvojem koronarne srčne bolezni (razlaga). Tveganost raste s številom pokajenih cigaret, trajanjem kadilske

navade, starostjo ob začetku kajenja in stopnjo inhalacije cigaretne dima.

Kajenje s filtrom sicer zmanjšuje tveganost za kronični bronhitis in bronhialni rakom, a zvišuje tveganje za razvoj ishemične bolezni srca. Analiza bolnikov, ki so se rehabilitirali na oddelku za kardiopulmonarno rehabilitacijo na Golniku po prebolelem srčnem infarktu, je pokazala, da je bilo med njimi 70,4 % kadilcev in samo 29,6 % nekadilcev.

Prav je, da to učinkovanje nekoliko razložim. Čeprav so prinesli tobak v Evropo že leta 1560, so njegove škodljive učinke na kardiovaskularni sistem opazili šele dobrih 350 let kasneje. Tako pozno verjetno zato, ker so v tistem času uporabljali tobak na različne načine in ne samo za kajenje (njuhnanje, žvečenje, pitje soka, zdravilo za različne bolezni).

Poglavitna škodljivca za kardiovaskularni sistem sta nikotin in ogljikov monoksid. V vsaki cigareti je 1—1,5 mg nikotina. Nikotin prek nadledvične žleze mobilizira hormon te žleze — adrenalin, le-ta pa poveča in pospeši delo srčne mišice. Od tod porast srčne frekvence in krvnega tlaka. Večje delo pa seveda potegne za seboj tudi večjo porabo kisika. Povečani potrebi po kisiku ni moč ugoditi, ker je 15—20 % eritrocitov oropanih za kisik. Srčna mišica je tako nezadostno prekrvljena. To so akutni učinki kajenja.

Pri kroničnih učinkih kajenja pa moramo več povedati o ogljikovem monoksidu, ki sodi med snovi, ki okvarijo notranjo steno arterij (endotelijarterij). Tu je začetek ateroskleroze. Ta ogljikov monoksid — strupen plin brez vonja — nastaja pri izgorevanju tobaka in cigaretne papirja. Njegova koncentracija se spreminja s temperaturo pri kateri cigareta gori, kakor tudi od poraznosti papirja. Količina ogljikovega monoksida narašča proti koncu kajene cigarete. Kadilci ga ne izdihavajo, ker skozi pljuča zelo

hitro vstopa v kri in se spoji s krvnim barvilom hemoglobinom v rdečih krvničkah. Hemoglobin je namreč prevozno sredstvo za kisik od pljuč do tkiv. Ker je sposobnost za spajanje ogljikovega monoksida s hemoglobinom več kot 300 x večja od kisikove, ogljikov monoksid pri kadilcih izpodriva kisik v krvi.

Kronični vplivi kajenja so enaki kot vplivi na nenoseče organizem.

V zvezi s kajenjem med nosečnostjo so pomembni akutni vplivi in učinki na hitro rastoč in razvijajoč se organizem. Dokazani so direktni učinki na plodove in materine krvne žile. Posteljica je slabše prekrvljena. Nikotin povzroča krče žilja v maternici, popkovnici in plodu, ogljikov monoksid v materni krvi in v plodu otežuje prehod kisika v plodova tkiva. Kajenje povzroči, da se rodi v povprečju 150—250 g lažji otroci. Večja je perinatalna smrtnost, več je spontanih splavov. Kadilcem se rodi 2 x več otrok lažjih od 2500 g.

Nadalje je zbolelost novorojenčev in dojenčev kadilski specifična: več je razvojnih nepravilnosti, otroci se slabše nevrološko in intelektualno razvijajo.

Prav bi bilo, da bi kartoteke v predšolskih in šolskih dispanzerjih opremili s posebno oznako, če so starši kadilci.

Navarostim, ki jih kadilci povzročajo nam nekadilcem, pa še vedno posvečamo premalo pozornosti. PASIVNO KAJENJE je neprostovoljna izpostavljenost cigaretne dimu, ki ga kadilec izdihava in stranskemu dimu iz tlečega konca cigarete.

Kajenje v zaprtem prostoru lahko ustvarja precej višje koncentracije škodljivih snovi kot so dopustni standardi za ozračje, saj prižgana cigareta sprošča okrog 4000 različnih snovi v obliki plinov in delcev.

Na delovnem mestu, kjer se kadilci, nekadilci vdihavajo znatne količine cigaretne dima, približno toliko kot zmerni kadilci. Še posebej pa ima neprostovoljna izpostavljenost otrok tobačnemu

dimu za posledico pogostejše okužbe pljuč, pogostejšo in hujšo astmo, slabše pljučne funkcije in počasnejši rast pljuč.

Če obravnavamo kajenje kot kulturni fenomen vidimo, da so se različne družbe različno odzivale na kajenje. Angleški kralj Jakob I je n. pr. ožigosal kajenje kot priskutno družbeno navado, nekateri kot n. pr. ruski carji so uvažali stroge kazni kot javno bičanje, pregon v Sibirijo. V naši civilizaciji pa je bilo kajenje že od nekdaj povsem sprejemljivo vedenje, podobno kot uživanje alkoholnih pijač. Razvili smo sistem norm, ki določajo, kdo sme kaditi, kje in kdaj. Tako je kajenje dobilo tudi simbolični pomen.

V preteklosti so smeli kaditi samo odrasli moški, zato je postalo kajenje znak moškosti, odraslosti in samostojnosti. Ženske in mladi niso smeli kaditi, vsaj ne v javnosti in če so to storili, so iz protesta. In prav to je eden od vzrokov, da smo bili v zadnjih desetletjih priča naglemu širjenju kajenja med ženskami in mladino, ki na ta način izkazujejo svojo odraslost in emancipiranost. Kakovostna cigareta, kot n. pr. cigareta Marlboro, je postala simbol sodobnega človeka. V zadnjem času pa ugotavljamo, da se vzorci kadilskosti vedenja izredno hitro spreminjajo. To je vsekakor posledica učinkovite propagande za osveščanje ljudi o škodljivosti kajenja, večje osveščenosti za ekološke probleme in skrbi za lastno zdravje. Posledice kajenja so danes dobro znane in četudi ljudje, posebno če so mladi in zdravi, niso motivirani za to, da bi varovali svoje zdravje za poznejša leta, je vendar splet različnih vplivov privedel do spreminjanja kadilskih navad.

Danes se kajenje že opredeljuje kot neprijetno, nedopustno in agresivno dejanje, ki ogroža okolje. Zlasti značilno je, da so kadilci v defenzivi. Svoje početje lahko utemeljujejo le še z negotovimi in dvomljivimi argumenti. Neki ameriški zdravnik je menda

[illegible]

Zaslužijo vso pohvalo

Ne evforično, zelo stvarno želim napisati vest o doslej najbolj uspešnem pevskem srečanju mladih in odraslih, ki je bilo tri dni v glasbeni šoli Velenje. Že podatek, da je v 41 zborih sodelovalo tisoč pet sto pevcev je razveseljiv.

Tudi tokrat so se pevovodje zbrali na strokovnem posvetu. Ocenjevali jih je priznani slovenski glasbeni pedagog Bole.

Menda smo si bili vsi edini: o

vsakem zboru posebej lahko govorimo le naj naj...

Zato so tudi bili vsi trije koncerti prava poslastica za vse. Tudi vrh, ko so odrasli pevci skupno, pod taktirko Ane Verdnik, zapeli Zdravljico.

In kaj bi dodala še publika? Za še večji užitek bi bilo morda prav, da bi povezovalce kratko pojasnil vsebino kake manj poznane pesmi, predvsem pa pesmi s tujim besedilom.

Mnenje strokovnjaka Boleta o veliki uspešnosti koncertov je tudi naše. Kako npreocenljivo pomembno vlogo opravlja prav glasbena vzgoja v mladem človeku, se komaj zavedamo. Gotovo je duhovni temelj otroku. In človek, ki poje, ne misli slabo, smo že večkrat zatrjevali.

Srečanje Pozdrav pomladi je bila svojevrsna manifestacija lepote mladih in odraslih. Zato naj ostaja in zajame še vse tiste, ki želijo peti. Vodjem, in vodstvu Glasbene šole, pa vse čestitke!

Viš, (foto L. O.)

MOZART, HAYDN, ORGLE

ČETRTI, predzadnji koncert v letošnjem ciklusu o Mozartu bo v soboto, 8. aprila 1989, publiki v koncertni dvorani Glasbene šole v Velenju približal glasbo Mihaela Haydna, brata enega največjih glasbenikov — Josepha.

Mihael je bil dvorni glasbenik, organist in koncertni mojster salzburških nadškofov. Z Mozarti (očetom in sinom) je imel tesne stike, zato ni naključje njegov vpliv na Amadeusa. Na koncertu bo izvedena njegova simfonija v G-duru, ki je bila dolgo časa pripisana Mozartu, Koncert za orgle! (prvič bodo v ta akustično enkratni sodobni dvorani glasbene šole postavljene orgle), Simfonija v D-duru in Mozartova Ksacija v G-duru.

Ni torej čudno, da člani komornega orkestra SLOVENICUM radi pridejo v ta akustični in poslušalski ambient. Spet vabimo v soboto, 8. aprila, ob 19.30 v dvorano Glasbene šole v Velenju vse, ki bi radi »odložili« krukto vsakdanost ob plemenitih zvokih.

Za koncertni abonma in izven

Koncert Litvancev

V dvorani Glasbene šole v Titovem Velenju bo v petek, 14. aprila ob 20.00, koncert LITVANSKEGA KOMORNEGA ORKESTRA, ki mu bo dirigiral Saulius Sondeckis. Ta mednarodno priznani umetnik je tudi ustanovitelj danes vodilnega komornega orkestra v Sovjetski zvezi, ki je nastal pred 25 leti. Razlog, da je Litvanski komorni orkester gostoval domala po vsem svetu je tudi izredno obsežen repertoar klasičnih in sovjetskih skladateljev, v zadnjem času pa zlasti litvanskih avtorjev. S tem ansamblom so nastopali tudi tako znani umetniki, kot so E. Obrascova, D. Nikolajeva, D. Baškurova in I. Ojstrah.

Na koncertu se bodo predstavili s Simfonijo v A duru W. A. Mozarta, Sonato št. 3, v C duru, G. Rossinija in skladbami litvanskih avtorjev. T. Makačinas in J. Räätsa. Solistka bo Judita Leitaite.

Vstopnice 15.000 din. Popusti običajni.

Razstava velikonočnih pisanic

V izložbenem prostoru veleblagovnice Name v Titovem Velenju je odprta zanimiva razstava »velikonočne pisanice«, ki jo je pripravil Kulturni center Ivan Napotnik. Razstavljeni so jerbasi, cekarji, prtički, butare, raglje, gobe za nošenje ognja, možnarji in seveda okoli 200 različno obarvanih pisanic. Tu je še leseni plug s »kovačami«, brana, sejnik, lesene jarme, Gasparijeve razglednice in še marsikaj. Avtorja razstave sta Jože Hudalet in Marjan Marinšek. Pri postavitvi pa so sodelovali: Silva Javornik, Marija Sevšek, Marija Ramšak, Nežka Mlakar, družina Kovač, družina Selan, Miha Fišer, Stane Vovk, župnišče Sv. Jošt in Muzej Velenje.

Razstava je lep primer sodelovanja med Namo in Kulturnim centrom.

Razbojniki navdušili polno dvorano

Neukrotljivi otrok radoživega Gledališča pod kozolcem iz Šmartnega ob Paki, kot pionirsko gledališko skupino imenuje mentorica Slavica Pečnik, je pred desetimi dnevi proslavilo 10-letnico nadvse uspešnega snovanja na odrskih deskah. Premiera uprizoritve igre Razbojniki iz Kardemome, ki so jo pripravili ob tej priložnosti, je navdušila nabito polno dvorano.

Igrivost in sproščenost, ki so jo najbrž mladi gledališčniki podedovali še iz tistih časov, ko so se Šmarčani ob nedeljah dobivali pod kozolci, da bi se povesečili in zraven se zaigrali kakšno igro, sta tudi ob praznovanju jubileja »ružgala«. Tokrat je na odru debitirala že četrta generacija, ki ji je tako kot preostalim 80 njenim članom skupno to, da jim oder pomeni predvsem sprostitev in zabavo. To znajo spretno prenesti tudi na občinstvo.

10 let pomeni deset premier s ponovitvami. Medvedu z vrtnico,

Hiši, Pesmicam iz mačje preje, Obteženemu volku, ... so tako dodali še Razbojnike. Priprani smo, da bodo tudi ti zadovoljili občinstvo povsod tam, kamor jih bodo povabili. Jamstvo so otroci, ki se gredo radi gledališče, včasih kar preveč radi ter njihova prekipelajoča življenjska energija, ki jo režiserka — mentorica spretno usmerja v dogajanja na odru.

Ob koncu premiere so tistim, ki so ostali gledališču zvesti pet in več let podelili posebna priznanja. Jubilej pa so združili s podelitvijo Kajuhovih bralnih značk več kot 200 učencem osnovne šole bratov Letonje Šmartno ob Paki, ki so ob tej priložnosti povabili medse enega od prvih igralcev pionirske gledališke skupine, danes pa člana odraslega ansambla Gledališča pod kozolcem in letošnjega dobitnika Napotnikove diplome Jožeta Robida.

—tap, vs—

Predstavili se bodo tudi na regijski Naši besedi 89

Iz muzeja Velenje

Zgodilo se je ...

6. aprila

Leta 1951

Na prvi strani Savinskega vestnika, leto IV., lahko preberemo tudi ta, nekoliko daljši zapis z naslovom: V Šošanju bodo poživeli delo Ljudske tehnike.

»V šošanjskem okraju Ljudska tehnika ni odigrala naloge, ki jo te organizacije imajo. obstoječi klubi so preradi pozabljali, da Ljudska tehnika ni zgolj organizacija zaradi organizacije, temveč ima veliko vlogo za vzgojo kadrov pri naši industrializaciji in za Armado.

Lansko leto je okrajni odbor LT formiral štiri avto-moto društva, tri radio klube, aeroklub, elektrostrojni klub in tri klube tehnike.

Med temi društvi je najboljši radio klub v velenjski elektrarni. Veliko manj uspeha ima klub v rudniku Velenje, kjer je bivši direktor Hvala imel nepravilen odnos do Ljudske tehnike ...

Pred dnevi je okrajni odbor LT razdelil pismena priznanja najboljšim klubom. Največje priznanje je dobil radio — klub v elektrarni Velenje. Friderik Blagotinšek in Anton Vočko iz tega kluba sta dobila priznanje kot najboljša člana organizacije Ljudske tehnike v šošanjskem okraju.

Četudi smo morali članek zaradi njegove dolžine bistveno skrajšati, upamo da je vendarle tudi tak zadosten pokazatelj težav in razmer v katerih se je rojevala tehnična kultura v povojni Jugoslaviji. Za ta čas pa je seveda tipično, da je »razlog« za »podružbljanje« tehnične kulture v vzgoji kadrov »pri naši industrializaciji in za Armado«.

Leta 1955

Na današnji dan je leta 1955 izšel Velenjski rudar, predhodnik Saleškega rudarja in Danes Našega časa. Velenjski rudar je začel izhajati leta 1953 kot glasilo velenjskega premogovnika. Vendar je že kmalu prerasel okvire zgolj rudniškega glasila. V prvi številki so zapisali, želi list »doprinesti k utrditvi samoupravljanja podjetja in solidnemu gospodarstvu ... kaži-pot nam bo predvsem program Zveze komunistov ...«. Že v prvi številki pa so si zadali tudi za nalogo »pisati o vsem, kar je važno za naše materialno in kulturno življenje v okviru naše občine«. V glasilu pa bodo »poskrbeli tudi za zabavo«. Časopis je že kmalu povsem prerasel okvir tovarniškega glasila, kar so tudi formalno obeležili leta 1965, ko je časnik prvič izšel pod imenom Saleški rudar. Še zadnjič pa se je preimenoval leta 1973, ko je dobil ime, ki ga ima še danes Naš čas. Ne glede na preimenovanja pa je časopis, ki je postal iz mesečnika preko štirinajst dnevnika tednik, še dandanes obdržal zgoraj navedeno usmeritev.

Leta 1955, ko je izšel na današnji dan pa je Velenjski rudar poročal o aktivnostih sindikata rudarjev, o kulturni reviji »Svobod«, ki se je vršila v Velenju, cela stran je posvečena mladinskemu kotičku, poleg tega pa je še mnogo drugih, zelo zanimivih novic iz življenja Saleške doline.

Leta 1956

V Celjskem tedniku, št. 14, ki je izšel na današnji dan pred trinstiridesetimi leti lahko preberemo naslednjo novico: »Djavnost Ljudske univerze v Velenju je zadnje čase porasla. V mesecu marcu je priredila poleg umetniškega večera Marjana Dolinarja predavanje o ženskem vprašanju in o spolni vzgoji. Za ta mesec pa pripravila Aškerčev večer in dve zanimivi predavanji. V velenjskem rudniku so pred dnevi izvolili nov delavski svet. Vsa volišča so bila slavnostno okrašana, najprej pa so izvedli volitve na drugi volilni enoti. Novi delavski svet bo imel mnogo odgovornih nalog. Letos naj bi izkopal velenjski rudarji 1.350.000 ton premoga. Prav zaradi tega bodo morali izboljšati disciplino in povečati storilnost dela.«

Pripravil: Tone Ravnikar

Obisk iz domovine!

Ob 10. obletnici slovenskega kluba Kajuh smo imeli obisk iz domovine. Obiskali so nas učenci z osnovne šole bratov Mravljakov ter vzgojitelji te šole. Zelo sem bila vesela, ker sem imela na prenočišču Vojko, s katero sva se zelo razumeli. Skupaj sva šli nakupovat v mesto Göppingen in se zvečer na proslavi lušno zabavale, do poznih jutranjih ur. Zelo težko pa mi

je bilo v nedeljo, ko sem se morala posloviti od nje in drugih prijateljic in prijateljev. Vsi smo se jokali in si želeli čimprejše srečanje v Titovem Velenju.

Za vse Kajuhovce, ki smo tukaj v Nemčiji, je bilo to srečanje nepozaben dogodek, še posebej pa za nas mlade.

Anita Kozlar-Göppingen

KULTURNI CENTER IVAN NAPOTNIK TITOVO VELENJE

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV —

APRIL

Četrtek, 6. in petek, 7. aprila
dom kulture Titovo Velenje
NAŠA BESEDA 89
regijsko srečanje

Petek, 7. aprila, ob 20.00
dom kulture Titovo Velenje
Minifest — projekcija filma
CARSTVO SONCA (EMPIRE OF THE SUN)
Režija: Steven Spielberg
Vloge: Christian Bale, John Malkovich

Sobota, 8. aprila, ob 19.30
dvorana Glasbene šole Titovo Velenje
Ciklus koncertov MOZART komornega ansambla SLOVENICUM
4. ciklus: MICHAEL HAYDN
Program: W. A. Haydn: Simfonija G dur (W. A. Mozart: Simfonija KV 444) Koncert za orgle, violo in orkester Simfonija

(Scenska glasba k Voltairovi »Zaore«)

W. A. Mozart: Cassatio G dur KV 63
Solisti: Maks Strmcnik (orgle), Aleksander Milošev (viola).

Vstopnice 15.000 din, mladina 8.000 din, prodajajo v Glasbeni šoli.

Petek, 14. aprila, ob 20.00
dvorana Glasbene šole Titovo Velenje
za koncertni abonma (6) in izven LITVANSKI KOMORNI ORKESTER
Dirigent: Saulius Sondeckis
Komorni orkester Državne filharmonije iz Rige so ustanovili pred 30 leti. V njem igrajo solisti simfoničnega orkestra, pretežno mlajši glasbeniki, ki so došli iz Rige, Moskvi in Leningradu.

Program: W. A. Mozart: »Exultate, jubilate«, motet za sopran KV 165 solistka Judita Leitaite ter skladbe Rossinija, Räätsa in Macasinos.

Vstopnice 15.000 din. Popusti običajni.

Petek, 14. aprila, ob 20.00
dom kulture Titovo Velenje
Minifest — projekcija filma
U 2 — VELIKA ROK PREDSTAVA (U2 — RATTLE AND HUM)

Režija: Phil Joanou. Vloge: U 2 — Bono, The Edge, Adam Clayton

Dokumentarni film narejen za nekaj koncertnih rock skupin U 2 v ZDA in predstavlja svojevrsno glasbeno potovanje skozi Ameriko.

Predprodaja vstopnic v domu kulture ter eno uro pred predstavo.

Sobota, 15. aprila, ob 10.00 in 16.00
dom kulture Titovo Velenje
Svetlana Makarovič: SOVICA OKA
Gostuje Amaterska lutkovna skupina AS Titovo Velenje
Vstopnice 4.000 din.

Sreda, 19. aprila, ob 20.00
knjižnica Titovo Velenje
ŠALEŠKI OKTET
koncert

Umetniški vodja: Danica Pirečnik

Program povezuje: Majda Zavrnšek

Saleški oktet je lani praznoval 25-letnico delovanja. Z intenzivnimi pripravami v zadnjih 2 letih je ponovno postal eden najboljših tovrstnih ansamblor pri nas. Za pomladanski koncert bo pripravil program slovenskih umetnih pesmi iz obdobja čitalnic in priredbe slovenskih narodnih pesmi.

Vstop prost!

Četrtek, 20. aprila, ob 20.00
dom kulture Titovo Velenje — za gledališki abonma (8) in izven Dušan Jovanovič ZID, JEZERO

Gostuje SNG Ljubljana — Drama
Režiser: Dušan Jovanovič
Igrajo: Milena Zupančič, Polona Vetrih, Radko Polič in Aleš Valič

Vstopnice 15.000 din. Popusti običajni.
S to predstavo se zaključijo letošnji gledališki abonma, ki je obsegal 8 predstav.

Petek, 21. aprila, ob 19.00
galerija Kulturnega centra Ivan

Napotnik Titovo Velenje

Otvoritev razstave slik

JANA DOLENC

V kulturnem programu bo sodelovala skupina za izrazni ples, ki jo vodi Nina Mavec.

Petek, 21. aprila, ob 20.00
dom kulture Titovo Velenje
Minifest — projekcija filma
BARVE NASILJA (COLORS)

Režija: Dennis Hooper
Vloge: Sean Penn, Robert Duval

Ponedeljek, 24. aprila, ob 20.00
dvorana Glasbene šole Titovo Velenje
za koncertni abonma (7) in izven IRENA GRAFENAUER

flavta
Michael Grandt, klavir
Vstopnice 20.000 din. Popusti običajni.

Petek, 28. aprila, ob 20.00
dom kulture Titovo Velenje
Minifest — projekcija filma DIE HARD

Režija: John McTiernan
Vloge: Bruce Willis, Bonnie Balleja
Predprodaja vstopnic v domu

kulture ter eno uro pred predstavo.

Sreda, 26. aprila, ob 16.00

obisk v Operi Ljubljana

Georges Bizet: CARMEN

opera
Dirigent: Lovrenc Arnič

Naslovno vlogo poje: Zlatomira Nikolova

Z opero Carmen je ustvaril G. Bizet edinstveno delo, ki je najpomembnejši prispevek francoski glasbeni dramatik drugi polovici 19. stoletja. Najbolj pretresljiv je realizem, s katerim je skladatelj jasno in koncizno očrtal posamezne situacije in značaje. Gre za ljudsko dramo nebrzdane strasti.

Odhod ob 16.00 izpred Rdeče

dvorane. Cena aranžmana 50.000 din. Popustov ni.

OBISK NA DUNAJU

V mesecih september, oktober in december bomo pripravili ogled musicalov CATS, NESREČNIKI in FANTOM OPERE na Dunaju. Prijavite se lahko že sedaj. Informacije 853-574 ali dom kulture soba 53/I, Titov trg 14, 63320 Titovo Velenje.

Šoštanj: Fužinar 31:25

Še vedno zaostajajo za štiri točke

Na vrhu lestvice v slovenski rokometni ligi je stanje tudi po 15. kolu nespremenjeno. Oba kandidata za republiški naslov Trboveljski Rudar in Šoštanj sta zmagala. Šoštanjčani so v nenaoki igri v Rdeči dvorani v Titovem Velenju premagali najslabšo ekipo v ligi, igralce ravnanskega Fužinarja, nadvse pomembna pa je bila zmaga Trboveljčanov. Obe točki so osvojili v gosteh v Ljubljani proti Prulam.

Srečanje med Šoštanjem in Fužinarjem ni bilo zanimivo, saj so bili gostje nedorasel nasprotnik domači ekipi, zaradi položaja na prvenstveni lestvici pa so se očitno že vdali v usodo, da bodo izpadli in očitno igrali, ker pač morajo še igrati. Prav zaradi takšnega razpeta so maloštevilni gledalci (približno 70 jih je prišlo na tekmo) videli veliko zadetkov, skoraj vsako minuto enega. Ob zmagi je gledalce razveselila poteza domačega trenerja, ki je na srečanju dal priložnost za igro tudi mladim igralcem in vsako njihovo uspešno potezo oziroma zadetek so gledalci bučno nagradili. Mladi igralci kot so Terjav, R. Lesjak, Rozman ... so pokazali, da kljub mladosti že zdaj znajo dobro igrati to igro, in da če bodo marljivo trenirali, jim bodo gledalci še velikokrat ploskali.

Šoštanj: Gradišnik, Plaskan 5, Rozman 2, Ramsak 2, Požun 2, Zolger 9, R. Lesjak 6, Voglar 1, Delakorda, Terjav 4, D. Lesjak, S. Lesjak.

V naslednjem kolu bo Šoštanj gostoval v Kozini.

(vos)

V soboto Velenje:Zamet

Rokometašice Velenja in Kranja so prelozile tekmo 20. kola, zaradi igranja Kranjčank v rokometnem pokalu. To zaostalo tekmo bodo odigrale v torek, 11. aprila v Rdeči dvorani. V soboto v 21. prvenstvenem kolu se bodo Velenjčanke ob 19. uri sestale z ekipo Zameta.

Rudar:Pohorje 2:0 (1:0)

Gneča na vrhu

Nogometaši velenjskega Rudarja so dobro začeli spomladanski del prvenstva. V dveh kolih so osvojili tri točke in so skupaj po 15. kolu z Ljubljano, Muro in Stolum — Virtusom na vrhu razpredelnice. Vse štiri ekipe imajo 18 točk, vendar imajo Velenjčani trenutno najslabšo gol razliko, za katero pa upamo, da jo bodo popravili.

V nedeljskem prvenstvenem kolu so v zelo hladnem vremenu pred približno 200 gledalci in ob sodniku Betonu iz Kranja nadigrali goste iz Ruš. Začetek tekme ni veliko napovedoval, ko pa so se Velenjčani segreli, tudi gledalcem ni bilo več hladno. Čeprav so bile razmere za igro slabe, so domači igralci pokazali veliko požitvalnost, dopadljivo igro, dosegli dva lepa zadetka, pa imeli še več izrednih prilik, toda na vratih gostov je bil zanesljivi vratar Jug. Zadetka za Velenje sta dosegla Pranjč in Goršek, obakrat po prekinitvi. V 41. minuti je Pranjč s kakšnih 25-ih metrov žogo iz prostega strela poslal neubranljivo v mrežo, 20 minut zatem pa so Velenjčani prvič streljali v drugem polčasu s koto. V gneči pred vratarjem gostov je zelo visoko skočil Goršek, močno udaril z glavo žogo in skrbi, kakšen bo izhod srečanja, je bilo konec.

V 16. kolu bodo nogometaši Rudarja gostovali v Novi Gorici.

(vos)

Danes za pokal NZS

V tekmi za pokal nogometne zveze Slovenije se bodo nogometaši Rudarja, danes (četrtek) na igrišču ob Jezeru srečali z ekipo Veržjeja. Tekmo bodo pričeli ob 17. uri.

Mura:Elkroj 2:0 (1:0)

Slab odpor

V borbi za mesta na vrhu lestvice so nogometaši Mure na svojem igrišču z lahkoto premagali enajsterico Elkraja. Domači so bili zlasti premočni v drugem polčasu, niso pa uspeli doseči več zadetkov. Nogometaši Elkraja so sedaj na petem mestu, vendar za prvimi štirimi ekipami, Ljubljano, Muro, Stolum in Rudarjem, zaostajajo le za točko.

V nedeljo se bodo doma pomerili s Kovinarjem, ki se krčevito bori za obstanek. V prvih dveh pomladanskih kolih pa je prikazal odlično igro in obakrat zmagal. Sicer pa velja povedati, da je razlika med prvim in desetim na lestvici vsega 3 točke.

Proletarec:ERO Šmartno 0:1

Dobro so pripravljeni

Nogometaši ERE Šmartnega so v prvem pomladanskem kolu gostovali v Zagorju in premagali domačega Proletarca z 1:0, edini zadetek pa je v 75. minuti dosegel Korber. Srečanje ni bilo kakovostno, zato toliko bolj borbeno in na trenutke s strani domačinov preveč grobo. Šmarčani so imeli priložnosti za še izdatnejšo zmago, z dobro obrambo pa domačinom niso dovolili, da bi resneje ogrozili njihova vrata.

Uvodno srečanje je pokazalo, da so nogometaši ERE Šmartnega dobro pripravljeni in so upravičili vlogo enega od dveh favoritov za naslov prvaka in nadpredovanje v slovensko nogometno ligo. V prihodnjem kolu bodo doma igrali z Dravo.

ERA Šmartno: Magrič, Matko, Oprčkal, Tomazič, Skrbinek, Maglica, Korber, Železnik, Laznik, Malus (Rudnik), Bevc (Kopušar).

N. V.

Odbojka

Ne razveseljujejo preveč

Topolšica : Brezovica 1:3

Odbojkarji in odbojkarice nas v zadnjem času ne razveseljujejo preveč in tako je bilo tudi v tem kolu. Topolčani so se doma čvrsto upirali vodilni ekipi Brezovici, vendar več kot niza niso uspeli osvojiti. Gostje so zmagali s 3:1 (8.—10, 10, 11). Omeniti velja zlasti nešportno vedenje gostujočih igralcev, v naslednjem kolu pa bodo Topolčani gostovali v Ljubljani pri Partizanu Narodni dom.

Topolšica Kajuh:Krim 1:3

Igralke Topolšice Kajuha so doma s Krimom izgubile s 1:3 (—7, —9, 13, —3) in se znašle na zadnjem mestu na lestvici. Gostiteljice niso pokazale vsega kar zmoroje in gostje so z bolj organiziranimi napadi zasluženost oboje točki. V zadnjem kolu bodo gostovale pri ekipi Rogoze in na tej tekmi odločale o tem, katera obeh ekip bo zadnja.

Partizan Kamnica:Ljubno GLIN 3:1

Tudi igralke Ljubnega se niso posebej izkazale, saj so gladko izgubile na gostovanju pri Partizanu iz Kamnice, ki se je šele v zadnjih kolih rešil zadnjega mesta. Dobile so sicer prvi niz, nato pa gladko izgubile naslednje tri. Rezultat je bil torej 3:1 (—11, 8, 5, 6) za domačinke, v zadnjem kolu pa se bodo Ljubljenke na svojem igrišču srečale s Celjem.

Kotalkanje

Vpis v začetni in nadaljevalni tečaj

V kotalkarskem-drsalnem klubu Rudar namenjajo pomladku precej pozornosti. Načrtna vzgoja slednjih v preteklih letih že daje prve spodbudne rezultate.

Takšno delo bodo nadaljevali tudi v prihodnje. Zato so pripravili vpis v začetni in nadaljevalni tečaj. Vsi, ki bi radi znali drsati in kotalkati, morajo priti 11., 13. in 17. aprila ob 17. do 18. ure na kotalkališče v Titovem Velenju. Začetni tečaj bodo začeli 17. aprila ob 16. uri in obsega 15 vadbenih ur. Prvi dan nadaljevalnega tečaja pa je 10. maj, prav tako ob 16. uri.

Člani kotalkarsko-drsalnega kluba Rudar Titovo Velenje vabijo k vpisu otroke, stare od 5. do 8. let. Cena tečaja pa je 50 tisoč dinarjev.

Ne, ne nostalgija, le človeški odnosi

Ne zavedajoč se minljivosti časa, smo se ob člankih v Našem času zavedle, da se v mesecu marcu izteče dvajset let delovanja Ženskega rokometnega kluba, ki smo ga takrat še kot srednješolke s pomočjo zagnancev ustanovile. Mladost in prijateljstvo sta bila vezno tkivo, ki je da-

Odmev

jalo garant, da ne more tega edinega ženskega športnega kluba v občini Velenje onesti nobena burja. Na prostovoljnem delu in ljubitelstvu igralke, trenerje in funkcionarje je zrastel klub, ki bi mu v vsakem drugem okolju dajali večji pomen. Na stotine deklet se je v teh dvajsetih letih družilo s prijateljicami in z žogo. Le kdo bi lahko ocenil vzgojno delo trenerjev in pomen tega kluba pri osebnosti rasti deklet. Želeli ali ne, priznati moramo, da so bili v tem klubu pred tekmovalnimi občečloveški cilji. Vračenost v okolje, stiki z družinami igralke in učitelji v šoli so bili kvaliteta, ki je prerasla zgolj borbo za točko.

Ne želimo idealizirati, kajti vemo, kako je bilo, ko smo ostajale same, brez moralne in materialne podpore in kako so se ob uspehih dičili tisti, ki so prej bežali. Tudi igralke nismo vedno samo prijateljice, toda kljub temu nas je neprestano, skoraj ta-

natično vleklo k rokometni igri, h kolektivu. In če se tako s srcem predajaš, je povsem logično, da za vedno ostajajo vidne ali nevidne niti. Bivše igralke spremljamo delo in življenje v ŽRK Velenje. Skupaj s sedanjimi generacijami se veselimo uspehov. In praznovanje dvajsete obletnice kluba je bila priložnost potrditi dejstvo, da je v kolektivnem športu najpomembnejša od vsega človeška nota. Žal ostaja grenak priokus, še zlasti, če te kdo povpraša, kako je bilo na praznovanju. Kakšnem? Rokometnem, vendar! V vseh klubih se zavedajo, da brez trdega dela v preteklosti ne bi bilo sedanjih uspehov, zato smo upravičeno pričakovali, da bodo povabili na turnir bivše igralke, trenerje in funkcionarje in očitno smo pričakovali preveč. Bila je to priložnost, da pokaže sedanja generacija, kako velik korak je bil narejen v kvaliteti rokometne igre v Titovem Velenju.

Ne, to ni nostalgija, ampak gre preprosto za človeški odnos, vsaj tako dostojanstven, kot je bil obisk igralke prejšnjih generacij na turnirju ob počastitvi dvajsete obletnice. Prevzela nas je spretnost ravnanja z žogo in domiselne poteze igralke in prepričane smo, da bo rokometna igra v Titovem Velenju še dolgo razveseljevala gledalce in igralke same.

Igralke prve generacije ŽRK

Streliški šport

Solidni v Nišu in Sarajevu

Na državnem prvenstvu v mednarodnem programu v Nišu so člani Mroža s pištolo osvojili četrto mesto, za zmagovalno ekipo zaostali le za dva kroga in obeh postavili republiški rekord. Prav tako četrta je bila pri članicah Denis Bola s pištolo, Detlbah pri članih pa je osvojil 12. mesto. Članice in mladinke so bile ekipno sedme, mladinci pa četrta.

V Sarajevu je bilo prvenstvo v nacionalnem programu. Borut Trebše je bil pri mladincih sedmi, Petkova pri članicah 16., mladinke ekipno 12., člani pa 21.

Elektra:Smelt Olimpija (ML) 81:76

Samo 10. mesto

Košarkarji Elektre so v zadnji prvenstveni tekmi v svoji skupini premagali mlado ekipo Smelta Olimpije z 81:76 in tako zadnji del prvenstva zaključili s samimi zmagami. S tem so dosegli 10. mesto v 2. SKL, v kateri nastopa skupno 30 ekip. Na sobotni tekmi so domačini ponovno prikazali požitvalnost in kolektivno igro, ki postaja značilnost te ekipe. V 35. minuti so povedli že s 73:57, v zadnjih minutah pa nekoliko popustili in gostje so rezultat zmanjšali predvsem po zaslugi Fučka, ki je že član prve Olimpijine ekipe in je dosegel 40 točk.

Za domačo ekipo so igrali: Sevk, Lipnik 10, Kitak 8, Dumbuya 12, Plešej 14, Zakeršnik 7, Miletič, Rotovnik 12, Bogataj in Tomic 18.

S. B.

Dobrna

Lep uspeh kegljačev v Avstriji

Kegljaški klub Dobrna že vrsto let uspešno sodeluje s klubi iz Avstrije. Tako so se letos med nedavnimi prazniki udeležili velikega turnirja v Salzburgu, na katerem je sodelovalo 19 ekip iz Avstrije in ZR Nemčije ter dve ekipi kegljaškega kluba Dobrna. Prva ekipa je z novim rekordom kegljišča 4.964 kegljev osvojila prvo mesto, druga ekipa pa je bila 16. Uspeh je dopolnil Avgust Kompan, ki je bil najboljši med posamezniki, z 897 keglji pa je le malo zaostal za rekordom kegljišča. Tako je kegljaški klub Dobrna drugemu mestu v 1. regijski kegljaški ligi v letu, ko slavi 10-letnico obstoja, dodal še mednarodni uspeh.

Rokomet-mlajši pionirji za občinske naslove

Na občinskem prvenstvu v rokometu za mlajše pionirke v Titovem Velenju je nastopilo osem ekip. Po predtekmovanju v treh skupinah so bili finalni izid naslednji: AA:BR 9:1 (4:0), GS:AA 5:10 (1:3) in BR:GS 4:13 (2:5). Vrstni red je torej bil: 1. Antona Askerca, 2. Rudar (Gustava Šiliha), 3. Bibe Roka itd. Najboljša igralka je bila Urška Catec (AA), najboljša strelka Minka Bašič (GS) in najboljša vratarica Mihaela Pobec (AA).

Mlajši pionirji so najprej tekmovali v dveh skupinah, v tekmi za prvo mesto so pionirji OŠ Bratov Mravljakov premagali vrstnike Bibe Roka z 11:9 (6:2), za tretje pa pionirji OŠ Gustava Šiliha nasprotnike OŠ Antona Askerca z 10:9 (5:6). Najboljši igralec je bil Sebastian Sovič (BR), najboljši strellec Boris Nakov (GS) in najboljši vratar Blaž Vivod (BM).

Odbojka — naprej Braslovče

Na območnem prvenstvu šolskih športnih društev v Šoštanju so bili najboljši pionirji osnovne šole Braslovče, ki so v odločilni tekmi premagali domačine z 2:0 (16, 13) in se uvrstili v nadaljnje tekmovalje. Tretji so bili pionirji s Frankovega in četrta iz Mozirja.

Družinski trim vikend v Poreču

Zveze telesnokulturnih organizacij občine Velenje pripravlja družinski trim vikend v Poreču in sicer od 27. do 30. aprila. Namenjen je družinam, ki imajo radi organizirano rekreacijo, v Poreču bodo poskrbeli za vse starostne kategorije in za številne možnosti, kot so odbojka, tenis, mali nogomet, mini golf, koleksarjenje, košarka, tek in podobno. Cena družinskega paketa v hotelu »Lotos« je 240.000 dinarjev za odrasle, 180.000 za otroke od 7 do 10 let in 150.000 dinarjev za otroke do 7 let, če koristijo pomožno ležišče. Plačate lahko v treh obrokih. Prijavite se lahko do ponedeljka, 17. aprila, na sedežu ZTKO na Fotovi 2.

Zmaga v domovini športnega plesa

Matej Krajcer in Mirjam Šulek sta v soboto 1. aprila 1989 v starostni kategoriji do 12 let dosegla prvo zmago jugoslovanskih plesalcev na največjem in najpomembnejšem plesnem tekmovanju na svetu, na odprtem prvenstvu Velike Britanije v Blackpoolu.

Od ponedeljka 27. marca do sobote 1. aprila 1989 so najboljši mladi jugoslovanski športni plesalci sodelovali na odprtem prvenstvu Velike Britanije v Blackpoolu, ki ima v članski konkurenci sedemdesetletno tradicijo, za mladince in pionirje pa je bilo letošnje tekmovanje 32. po vrsti. Tekmovanja v Blackpoolu imajo v športnem plesu v svetu vsaj tolikšno veljavo, kakor jo imajo v tenisu znani turnirji v Wimbledonu. Jugoslovansko zastopstvo na tem tekmovanju je letos šlo 7 mladinskih in 7 pionirskih plesnih parov. Matej Krajcer in Mirjam Šulek sta bila v tej skupini edina Velenjčana, vsi ostali pari pa so bili iz Ljubljane, od tega 8 ŠPK iz Kazina in 5 iz PK Urška. Skupno se je v Blackpoolu zbralo preko 400 mladih parov iz devetih držav, pretežno seveda iz Velike Britanije in Skandinavije. Jugoslovansko zastopstvo ni bilo močno samo številčno, ampak je z rezultati znova potrdilo prodor mladih jugoslovanskih plesalcev v svetovni kvalitetni vrh.

Posebej so se v Blackpoolu izkazali jugoslovanski pionirji, ki so se v vseh šestih tekmovanjih med povprečno 45 pari uvrščali med 24 najboljših. Uvrstitev na 7. mesto v finalu je dvakrat uspešala Alešu Beblerju in Špeli Dolinar iz Ljubljane, daleč najbolje pa sta se v jugoslovanskem zastopstvu na tem velikem tekmovanju odrezala Matej Krajcer in Mirjam Šulek, sicer državna prvaka v starostni kategoriji do 12 let. V Blackpoolu sta bila v vseh šestih tekmovanjih v finalu, torej med šestimi ali sedmimi najboljšimi na svetu. Tako sta bila v tekmovanjih v posameznih plesih dvakrat na 5. mestu (dunajski valček in jive) in enkrat četrta (quickstep). V skupini latinskoameriških plesov (cha-cha, samba, rumba, jive) sta prav tako osvojila 4. mesto, v standardnih plesih (angleški valček, tango, slowfox in quickstep) pa sicer nepričakovano visoko, po razpletu dogodkov pa več kakor zasluženost 3. mesto. Mnogi, tudi tuji plesni

D. Š.

Ob koncu zimskih vzponov

Letošnja mila koledarska zima sicer ni omogočila kontinuirane dejavnosti smučarjem, bila pa je zelo naklonjena planincem in alpinistom.

Tako so zaživel številni vrhovi in planinske koč v celjski regiji, od Paškega Kozjaka do Raduhe in Ojstrice, že med novoletnih praznikov.

Sploh je bilo v zimski sezoni dosti akcij, tako posameznih, kot skupinskih.

8. januarja smo se planinci iz Saleške doline množično udeležili 11. spominskega pohoda po poteh 1. Pohorskega bataljona na odseku Rogla—Pesek—Osankarica. Članov PD Šoštanj in Titovo Velenje je bilo nad 80, devet jih je prejelo plakete za 10 pohodov.

29. januarja smo se odzvali na rekreativni pohod »Zdravju naproti« izvedbi PD Polzela. Naša trasa se je vila iz Pesja na Goro Oljko, vračali pa smo se v Podkraj. Sicer pa je na vrh prišlo po osmih poteh nad 500 ljudi, od tega sta sekciji REK in Šmartno ob Paki zagotovili okoli 100 udeležencev.

Dne 11. in 12. februarja smo izvedli že 9. zimski pohod na Uršljo goro. Startali smo v Lešah pri Prevaljah, kjer je v prejšnjem stoletju obratoval največji slovenski premogovnik, sestopali pa na Slemo nad Šoštanjem.

19. februarja je bil odpovedan zimski pohod na najvišji vrh Karavank, zato smo v organizaciji PD Mežica izvedli 1. zimski pohod na Peco. S sekcijo Gorenje smo poskrbeli, da se je

trenerji, so bili prepričani, da bi moral naš par zmagati že v standardnih plesih. No, zadnji tekmovni dan je sedmerica eminentnih angleških sodnikov vendarle ocenila, da sta Matej Krajcer in Mirjam Šulek v posamičnem tekmovanju v latinskoameriškem cha-cha-ju boljše od vseh svojih 52 tekmecev. Pri celotni oceni njunega nastopa v Blackpoolu ni mogoče spregledati, da sta naporni plesni teden pričela z najskromnejšim 5. mestom in končala z zmago. Tak razplet dogodkov dovolj jasno kaže, kako težko se je v športnem plesu, ki temelji na subjektivnem sodniškem ocenjevanju, prebiti povsem na vrh, posebej še, kadar gre za par iz Jugoslavije.

Zmagati v Blackpoolu — to so sanje vsakega plesalca na svetu. Zmaga pri 12 letih pa pomeni v zahtevnem in dragem plesnem športu tudi veliko vprašanje: kako naprej? Zato iskrene čestitke našima mladima plesalcema dopolnjujemo z željo, da bi zmogla vsaj podobne dosežke ponoviti tudi od jeseni dalje, ko bosta začela tekmovati v mladinski starostni kategoriji od 12 do 16 let. Mnogo je odvisno od tega, ali bo tudi v bodoče večji del izjemno visokih stroškov za treninge, plesne obleke in za potovanja na tako pomembna tekmovanja še naprej v največji meri odvisen od interesa in materialnih možnosti staršev ali pa bo mogoče zagotoviti primerno sponzorstvo in tako graditi nove uspehe na potencialnih sposobnostih mladega para in na pomembnem kapitalu odličnih mednarodnih uvrstitev letošnje plesne sezone.

D. Š.

Srednješolcem v popotnico-študenti

Šaleški študentje bodo v petek, 7. aprila, pripravili informativni dan za učence, ki namenjajo v letu 89/90 nadaljevati šolanje na univerzi. Informativni dan se bo razlikoval od klasičnih, saj bo dopolnjen z informacijami kje in kako trkati na vrata fakultete ter sprejemnih pisarn za študentske domove. Dejstvo je, da je študirati in kvalitetno živeti postal velik, za nekatere ne-rešljiv problem. Člani Šaleškega študentskega kluba so zato pripravili program, ki bo hodočim

brucem našazal kar največ možnosti za uspešen študij.

Z namenom popestriti srečanje bodo študentje poskušali v Ljubljani posneti VIDEOFILM, kjer bi predstavili univerzo, študentska naselja in možnosti zabave. Napovedano je tudi srečanje košarkaških ekip obeh strani, v soboto, 9. aprila, pa študentje pripravljajo ples v Rdeči vrtnici, na katerega so vabljeni srednješolci in študentje.

AO

Rekreacijsko-turistični center Golte

Nič več DA ali NE, temveč
KAKO NAPREJ?

Novembra letos bo minilo 20 let odkar so slovesno odprli Rekreacijsko-turistični center Golte, v vznesenimi besedah in velikimi obeti. Žal je vsako od teh let pomenilo bitko med željami in načrti ter možnostmi, letošnja bitka je še posebej huda. Vmešala se je narava in izničila izredne napore delavcev centra v pripravah na minulo »zimsko«. Lanskih 480 milijonov dinarjev izgube so pokrili, ker pa snega ni bilo, so se morali spopasti še z 2,8 milijarde dinarjev izpada dohodka. V vsej zimi so imeli borih 12 smučarskih dni in še to v marcu. O vsem tem in tudi o načrtih do leta 2000 so se pogovarjali na zadnji seji družbenega sveta za delovanje in razvoj tega centra.

Dejstvo je, da so na Golteh nevarnost spoznali kaj kmalu in s prvimi ukrepi pričeli že januarja, ki naj bi prinesel največji delež prihodka. Od takrat dalje se aktivnosti za reševanje nastalega položaja vrstijo ena za drugo in še veliko jih bo potrebnih. Med prvimi je priskočila na pomoč občina Mozirje s takojšnjim plačilom dotacij za letošnje leto, kar rešuje likvidnostni položaj centra, razbremenitvijo dajatev, odložitvijo obveznosti in drugimi možnimi ukrepi, ki smo jih zapisali že v prejšnji številki. Ne zao-

staja občina Velenje. Obveznosti poravnava, še več vredna je pomoč združenega dela Šaleške doline. Zalska občina dokaj redno plačuje obveznosti in se Goltem ne odreka kot regijskemu središču, le njeno združeno delo ne sodeluje dovolj.

Žal se občina Celje izmika na vse načine. Obveznosti plačuje neredno in praviloma prepozno. Kaj to ob današnji inflaciji pomeni, dobro vemo. V Celju tarnajo, da imajo hude težave v gospodarstvu, da jih tepejo interventni zakoni, da je priliva sredstev premalo, da še svojih potreb ne zadovoljujejo in podobno. Kot da težave pestijo samo celjsko občino! Ne smemo pozabiti pomoči sozda Merx, kamor Golte spadajo, sicer pa je v Celju pripravljenost pomagati samo načelna, se pravi, da je ni. Predstavniki velenjske občine jih je lepo zavrnili z izjavo, da se da pomagati, če je volja, predstavniki žalske občine pa je dejal, da se Celje tako ne more in ne sme obnašati. Navsezadnje so Golte z blestečimi načrti zgradili Celjani, jih ob težavah prepustili drugim, danes pa se jim odrekajo. Dokaz za to je med drugim dejstvo, da so Golte na prednostni listi sisa za izgradnjo objektov posebnega družbenega pomena na zadnjem

mestu, prvi je seveda Golovec. Tudi trditev, da so se celjski smučarji »razpolovili« med Roglo in Goltmi ni preveč prepričljiva. Iz dveh razlogov. Prvič — še vedno ostaja druga polovica, drugič — Rogla se vsekakor razvija v evropsko središče, na evropski ravni, s poudarkom na stacionarnem turizmu, Golte pa vendarle ostajajo središče za množičnost, rekreacijo, tekmovalni in sindikalni šport in se jim torej ne moremo odreči, tudi in predvsem Celjani ne. Za razliko od Rogle bodo dostopne vsem.

Sklep družbenega sveta je, da morajo vse občine pomagati kot mozirski in velenjski, sicer lahko začno omahovati tudi v teh dveh, saj sami bremena ne zmota. Za nameček se dokaj čudno vede tudi republika, saj cela vrsta njenih takšnih ali drugačnih organov sprejema in pošilja najrazličnejša »priporočila«, s katerimi si slovenski smučarski centri lahko bori malo pomagajo, da je mera polna, pa je zima brez snega za republiške organe »povečan poslovni rizik«, ne pa naravna nesreča, kar bi bistveno okrepilo možnosti za reševanje težav. Ob tem je res, da se aktivnosti na republiški ravni vendarle krepijo in upajmo, da bodo tudi pomagale.

Na Golteh se ob vsem tem že temeljito pripravljajo na letno sezono, pri kateri pa brez pomoči doline in regije vsekakor ne bo šlo, predvsem ne brez sodelovanja s turističnimi in gostinskimi organizacijami v mozirski občini in v vsej Savinjski dolini. Del gostinskih delavcev bo poleti verjetno prevzel dom planincev v Logarski dolini, žičničarji pa bodo opravili remontna in vzdrževalna dela ter nekaj investicij v lastni režiji, kar pomeni ovrednotenje lastnega dela in s tem izredni dohodek. Dodajmo še, da bo dvosedežnica Smrekovec v teh dneh postavljena in naj bi jo večeraj že tehnično pregledali. Morali bi jo že 1. novembra in kasneje še nekajkrat, zato se bodo z izvajalcem, zreškimi Uniorjem, pogovorili tudi o odškodnini. Zanimivo je namreč, da so se prav na Lahovnici smučali še pred dvema tednoma, vendar so morali do teh smučišč peš.

Delavci centra so na seji družbenega sveta predstavili tudi razvojne načrte do leta 2000, vendar o njih drugič, za konec pa tole. Centra na Golteh z njegovimi problemi vred ni moč »prenesti« kam drugam. Družbeni dogovor še vedno velja, center je posebnega družbenega pomena, torej je naš. Tega se morajo zavedati v vseh štirih občinah, ne le v mozirski in velenjski. Uresničiti torej morajo dogovorjene in sprejete ukrepe, tudi zato, da novembra dvajsetletnica z otvoritvijo dvosedežnice in drugimi pridobitvami ne bo žalostna. Ne velja namreč več — Golte da ali ne, temveč — kako dolgoročno naprej.

Janez Plesnik

Radio Velenje

Oddajamo na ultrakratkovalovnem območju, na frekvencah 88,9 (oddajnik Velenje) in 97,2 megaherca (oddajnik Plešivec).

Naročila za vaše čestitke in pozdrave, reklame, obvestila, sprejemamo na upravi Centra za informiranje, propagando in založništvo, na Foitovi 10 v Titovem Velenju. Vse informacije dobite po telefonu 855 450.

PETEK, 7. APRILA: 15.00 Začetek sporeda. 15.15 Od Hude luknje do Rinke. 15.30 Dogodki in odmevi. 16.10 Ekologi imajo besedo. 16.20 Za konec tedna. 16.30 Govorimo o zdravju (oddaja bomo namenili mednarodnemu dnevu zdravja — 7. aprilu). 17.00 Vaše čestitke in pozdravi. 17.30 V imenu Sove. 18.00 Vi izbirate, mi vrtimo.

NEDELJA, 9. APRILA: 11.00 Začetek sporeda. 11.15 Od Hude luknje do Rinke. 11.25 Kdaj, kaj. 11.30 Z mikrofonom med vami. 12.00 Beseda potrošnika. 12.30 Konec opoldanskega javljanja. 14.45 Vaše čestitke in pozdravi.

PONEDELJEK, 10. APRILA: 15.00 Začetek sporeda. 15.15 Od Hude luknje do Rinke. 15.30 Dogodki in odmevi. 16.05 Minute z domačimi ansambli. 16.25 Kdaj, kaj. 16.30 Obiskali smo. 17.00 Ponedeljkov šport na Radiu Velenje. 17.30 Mladi mladim. 18.00 Lestvica Radia Velenje.

SREDA, 12. APRILA: 15.00 Začetek sporeda. 15.15 Od Hude luknje do Rinke. 15.30 Dogodki in odmevi. 16.15 Kdaj, kaj. 16.30 Naša krajevna skupnost. 17.00 Vi in mi (govorili bomo o vrtičkarstvu — v pogovoru boste lahko sodelovali z nasveti, pobudami, mnenji in vprašanji po telefonu 855-963). 18.00 Novosti na področju zabavne glasbe.

LESTVICA VIDEOTEKE

1. THROW MOMMA FROM THE TRAIN
2. COCTAIL
3. BAY COVE
4. THREE CRAZY JERISS
5. BLACK EAGLE
6. DEADLOCK

Videoteka M4 je vsak dan odprta od 13. do 19. ure ob sobotah pa od 9. do 13. ure. ČLANARINE NI na tri enkratno izposojene kasete četrta brezplačna. In novost VIDEOTEKE M4 enkrat v tednu brezplačno izposojanje kaset (Število izbranih kaset neomejeno) »Loterija M4«!

Dvignjeni zastor 123

Druga
smrt
Josipa
Broza

Piše: Vane Gošnik

»Marš v katastrofo«
(Frankfurter Allgemeine Zeitung)

V torek, 28. marca je bilo, ko me je TV dnevnik seznanil z grozljivo resnico. Resnica, ki se je sramujem zdaj in se je bom vedno. Živim namreč v državi, kjer je bilo v nasilnih spopadih ubitih po uradnih podatkih 21 ljudi zato, ker niso pristali na spreminjanje svoje ustave v senci topovskih in tankovskih cev. A seeno so jo dobili, oktroirano ustavo, kar je albansko prebivalstvo iz starostne tragedije preko molka poglavalno v skrajni, nesprejemljivi, a vendar pričakovani izliv besa in nemoči. Vse to smo vnaprej vedeli! Vedeli smo, da bo do tega prišlo! Vedeli smo, da so najbolj sporni amandma (47) prvič uradno objavili šele 6. marca, komaj 17 dni pred odločanjem v skupščini SAP Kosova in v času po uvedbi posebnih ukrepov! Vedeli smo, da grozi sprememba političnega zemljevida Jugoslavije (zdaj Jugoslavija dejansko ni več sestavljena iz šestih republik in dveh avtonomnih pokrajin). Vedeli smo, da bo SR Srbija v bodoče imela v federaciji 3 in ne več samo enega glasu. Slevič nas je v zaplenjenem Startu natančno obvestil, s kakšnimi mafijskimi metodami so dejansko vodili toliko opazano protibirokratsko ljudsko revolucijo. Videli smo: kako so se v Beogradu na dan razglasitve nove srbske ustave veselili in »masti« na sprejemu po »zgodovinskem« zasedanju skupščine, kot je zapisal bosnijski General-Anzeiger. Ali kot je dejal Tone Pavček na zasedanju slovenske skupščine: »Ples veselja v Srbiji, ples smrti na Kosovu«.

Vse smo torej vedeli, videli in slišali, toda kljub temu na naša dejanja ne moremo biti ponosni. Ena redkih svetlih točk je bila vzpostavitev velike koalicijske v Cankarjevem domu, a tudi ta je kar prehitro zbledela v obisknem opravičevanju Slovenski delegati, ki jih je baje zavedel Lazar Mojsov s svojim hujšakškim nastopom v Zvezni skupščini in podvajana množica pred parlamentom, slovenski delegati so torej klavno glasovali za uvedbo tako-

PRISKRBITE SI ČELADE!

S 1. julijem bo začel veljati pri nas predpis, ki določa, da morajo imeti vozniki kolesa z motorjem in njihovi sopotniki med vožnjo na glavi varnostne čelade. Delavci uprave za notranje zadeve pripravljajo tem voznikom, da si čelade pravočasno nabavijo, najbolje pa je, da jih začno tudi že kar uporabljati.

Jože Miklavc

Društvo upokojencev Šoštanj

Za vsakega nekaj

O ljudeh, ki se upokojijo, je še najpogostejše omenjena beseda »in memorium«, če se seveda kdo odloči, da ga napiše. V večini primerov pa še tega ne. S precej obširnimi poročili člani društva upokojencev iz Šoštanja niso hoteli seznaniti okrog 1070 svojih vrstnikov o delu društva, ampak seznaniti s tem, kaj in kako v njem delajo, predvsem tiste, ki se jim bodo kmalu pridružili in tistim 30 odstotkom upokojencev, ki se v društvo še niso včlanili.

Šoštanjsko društvo upokojencev združuje upokojence iz Belih vod, Družmirja, Florjana, Gaberka, Lokovice, Skornega, Šošta-

nja, Topolšice in Zavodnj. Organizirani so v sekcije, za dejavnost slednjih pa skrbijo člani izvršnega odbora društva.

Na področju kulturno prosvetne dejavnosti, vodi jo Ivan Glušič, velja omeniti dejavnost mešanega pevskega zbora, ki bo prihodnje leto slavil 25-letnico delovanja. Z raznih gostovanj se zbor vrača s pohvalami, diplomami in priznanji, radi pa mu prislulnejo ljubitelji zborovskega petja tudi na drugih priložnostnih prireditvah. Nadvse pestra in raznolika je športno rekreativna dejavnost društva, gotovo tudi po zaslugi organizatorjev Franca Hudomala iz Raven

in Martina Razbornika iz Lokovice. Šahovska sekcija šteje od 12 do 14 šahistov, osem do deset kegljačev društva pridno trenira na kegljišču šoštanjskih termoelektrarn. Kadar je za smuko dovolj snega se člani smučarske sekcije vsako sredo dopoldan podajo na zasnežena pobočja Golt. V okviru ribiške družine pa deluje še ribiška sekcija. V prihodnje naj bi športno rekreativno dejavnost društva povečali, in sicer s strelsko in balinarsko sekcijo.

Od 12 do 20 upokojenk se vsak ponedeljek zbere v društvenih prostorih, kjer vezejo, pletejo, kvačkajo. S svojimi izdelki sodelujejo še na razstavah ročnih del v občini.

Letovanje upokojencev v domu v Izoli, Rogaški Slatini, Zilovnici in v Varaždinskih toplih kot tudi za noveletne obiske starih in bolnih članov društva skrbijo komisija za socialno dejav-

nost. To vodi Anton Srebre. Najmnožičnejša in najprijetnejša pa je izletniška dejavnost. Zanj skrbi Vinko Zabret. Okrog 600 članov se je lani udeležilo izletov po domovini in tujini. Letos pa naj bi se odpravili na Gorenjsko, Notranjsko, v mesecu juniju na Kras, v Vipavsko dolino, obiskali taborišče v Jasenovcu, Kozaro, pa v Avstrijo, po Dravski dolini, in še bi lahko naštevati.

Društvo zelo dobro sodeluje z ostalimi tovrstnimi društvi naše občine, zvezo, dobre stike pa je navezalo še z društvom upokojencev Bohinjske Bistrice.

Ob naštevanju resnično pestre dejavnosti društva upokojencev Šoštanj smo gotovo kaj izpustili. Priprani pa smo, da je vse zapisano dovolj velika spodbuda za tiste, ki se vanj še niso vključili ali za tiste, ki se na »šok« ob odhodu v pokoj še pripravljajo.

S. Mazej

Gornja Savinjska dolina

Mladoletnih prestopnikov
je malo, pa vendar ...

Služba za socialno delo pri komiteju za družbene dejavnosti občine Mozirje je pripravila obsežno gradivo o mladoletnem prestopništvu s posebnim poudarkom na občini Mozirje. Stanje v Zgornji Savinjski dolini vsekakor ni kritično, kar pa seveda ne pomeni, da mladoletnim storilcem kaznivih dejanj v prihodnje ne namenjavajo posvečati še več pozornosti.

V obdobju od 1976 do vključno 1987 se število mladoletnih storilcev kaznivih dejanj vsako leto giblje med 4 do 12. V odstotku je to 0,5 vsega prebivalstva, kar je pod republiškim povprečjem. Večina storilcev je starejših mladoletnikov, splošna značilnost pa je, da gre v največji meri za kazniva dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje, kar 83,5 odstotka jih je. Pomembna je ugotovitev, da je zelo malo primerov, ko si mladoletnik prisvoji določen predmet zaradi socialne ogroženosti. V večji meri gre za mladostnike, ki uživajo v potrjevanju njihove drznosti, v tveganju in uveljavljanju med vrstniki. Mladostna nepremišljenost in nemir torej, kar upošteva tudi sodišče. Večinoma so storilci mladostniki, ki živijo v urejenih razmerah, ki še niso bili kaznovani in niso drugače problematični. Manjši delež predstavljajo mladoletniki — povratniki ali storilci težjih kaznivih dejanj, za katere bi bili potrebni strožji ukrepi.

Številčno prevladujejo mladoletni prestopniki iz delavskih družin (63,5 odstotka) in nepopolnih družin (75 odstotkov). Te številke pa ne povedo veliko, ker

ni na razpolago podatkov o odstotku delavskih, nepopolnih in drugih družin v občini. Več pove podatek, da je največ prestopnikov delavcev (44,3) in dijakov (41,7), malo pa je osnovnošolcev (9,3) in nezaposlenih (4,2). To so seveda odstotki, vemo pa, da je dejansko število prestopnikov zares nizko. Socialni položaj ne vpliva neposredno na prestopništvo, zelo zaostrene razmere in kriza vrednot pa bodo seveda skoraj nujno privedle do povečanja števila mladoletnih storilcev kaznivih dejanj. Slabši življenjski pogoji se bodo namreč odražali tudi znotraj družine, ki pa ima največjo vlogo pri osebnostnem razvoju otrok.

Še nekeje je družina zelo pomembna in starši preveč popustljivi, nepremišljeni in neodgovorni. Pri mladoletnih storilcih prekrškov, katerih število se je v mozirski občini zadnja leta občutno povečalo. Zlasti število storilcev cestno-prometnih prekrškov. Vožnje brez izpita, brez luči in podobno. Ne da jim starši dovoljujejo vožnjo brez osnovnega znanja cestno-prometnih predpisov, celo kolesa z motorjem jim kupujejo, pri tem pa na posledice ne pomislijo. Pa bi morali. Od družine naprej je veliko dejavnosti, ki bi morali pomagati pri razreševanju te problematike, največ pa zagotovo lahko prispevajo razmere v družbi, dobro gospodarjenje, zagotovljena socialna varnost družin, zaposlovanje mladih, večje zadovoljstvo ljudi in s tem boljši medsebojni odnosi na vseh ravneh in v vseh okolišjih.

J. P.

Akcija »minus 10 %«

Prometna varnost naša
skupna dolžnost

Da bo človek na cesti zares človek, je zapisano temeljno geslo zloženke, ki jo je ob začetku naslovne akcije »—10 %« natisnil Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. V razgovoru s poklicnimi vozniki, (večje število teh prav v tem obdobju obnavlja znanje cestno prometnih predpisov in osnovnih varnostnih ukrepov), sem ugotovil, da se zavedajo kopice nevarnosti, ki so jim izpostavljeni vsakodnevno, pri opravljanju svojega dela. Vedo tudi za napačne, malomarnosti in predrznosti, ob katerih povzročajo vozniki »amaterji« tragedije in druge nezgode v cestnem prometu. Strinjajo se, da je naša skupna dolžnost, prispevati k umiritvi prometa. Temeljno pravilo za doseg tega cilja je zmanjšati, oz. prilagoditi hitrost voznim in vremenskih razmeram in razmeram na cesti.

HITROST

Med osnovne otčke programa »Minus 10 %« sodi tudi vplivanje na umiritev prometa, nekakšno vzgojno vplivanje na voznike, da bi bistveno zmanjšali hitrost vožnje, še posebno pa, da bi vedno, ko razmere v prometu to narekujejo, prilagodili hitrost letem. »Se nam res tako mudi«, ali zares nismo pripravljeni žrtvovati nekaj minut za večjo varnost otrok, pešcev in kolesarjev, se sprašuje avtor propagandne zloženke. Odgovor je iskati prav gotovo v vzgojenosti, v samodisciplini, najbrž v splošni prometni kulturi. In ker je vzgoja dolgotrajen proces, ki se običajno obnese

v mladosti, so bili potrebni tudi drugačni ukrepi, da bi umirili promet.

Visoke kazni za prekrščitve hitrosti na mestih, kjer je še posebej omejena, za prekoračene hitrosti, ki so določene za posamezne vrste vozil, za posamezne kategorije cest in se zlasti za prekoračene hitrosti v naseljih, so kombinirane tudi z možnostjo vzgojnih kazni (ponovno usposabljanje za varno vožnjo) ter zaporne kazni, ki se stopnjujejo pri krščitih povratnikih. Zakonsko določilo v novem zakonu o TVCP, da se sme na kolesarski stezi voziti le 25 km/h (prej 30 km/h), ima gotovo namen zmanjšati posledice prometnih nezgod, ki so ogrožale pešce, kolesarje in mopediste. Še vedno je veljavna omejitev hitrosti za vozila, ki prevažajo nevarne snovi na 80 % največje dovoljene hitrosti, oz. maksimalno do 70 km/h, če izračun dopušča večjo vrednost. Tudi kazni za te prekrške so trenutno še kar visoke (do 250.000 din), ob zagrojeni kazni odvzema vozniskega dovoljenja do enega leta ter zaporne kazni do dveh mesecev. V primerih, da storijo prekršek OZD, so predvidene kazni tudi za odgovorne osebe. Ker je zanimivo poznati podrobnosti povezane s krščitvami hitrosti, bomo to podrobneje obravnavali še v naslednjem članku.

Tokrat sklenimo prispevek z vprašanjem. Se nam res tako mudi? Minuta, ki jo pridobimo z večjo hitrostjo, je lahko dolga kot življenje!

Jože Miklavc

Mali oglasi

ROLETE IN ŽALUZIJE v vseh barvah izdelujemo in montiramo. Telefon (063) 24-296.

HLADILNO SKRINJO GORENJE, srednje velikost prodam. Telefon 882-215.

MALO RABLJENO ZAMRZOVALNO OMARO prodam za 95 SM in pralni stroj za 30 SM. Telefon 856-681.

ENOREDNI PLETILNI STROJ BROTHER prodam. Janica Hudovernik, Laze 56 B, Titovo Velenje.

V PESJU prodam 500 do 600 m² zemlje (njiva). Telefon 856-925.

STREŠNO LEPENKO prodam in kupim rabljeno masino za Z 750 ali Z 850. Informacije po telefonu 858-613.

PRODAM BALDAHIN RJAVE BARVE, tip prikolice 425. Kličite po telefonu 857-649.

P-126, letnik 1985, prevoženih 42.500 km prodam. Telefon dopoldan 854-846, popoldan 884-072.

BREJO TELICO STARO 8 mesecev in motor BT 50 dobro ohranjen, 500 l vina komplet z novim sodom prodam. Skorno telefon 882-883.

2,90 m STOJEČIH in 3,40 m visokih kuhinjskih elementov z nerjavečim koritom prodam. Informacije po telefonu 856-665.

PRIKOLICO ZA OSEBNI AVTO ali za motokultivator ugodno prodam. Kličite po telefonu 856-130.

MONTAŽA VSEH VRST LESENIH OBLOG, vrat, pohištva, ter opravljanje vseh mizarjskih popravil, prevzamem pa tudi montažna dela na celotnih objektih (stanovanjske hiše, vikendi, mansardna stanovanja). Telefon (062) 843-237 Slovenj Gradec od 14. do 15. ure in od 19. do 20. ure.

MLAD PAR, neporočen išče sobo s souporabo sanitarij in možnostjo kuhanja vsaj enega obroka. Sifra »Mirna in poštena«.

DVE LETI STAR STEDILNIK (2 plin, 2 elektrika) ugodno prodam. Telefon dopoldan 881-111, interna 156 (Kopešič).

BRAKO PRIKOLICO, dobro ohranjeno in dodatno orpumljeno ter štiridelni zajčnik prodam. Telefon 881-395.

R-4 TL SPECIAL, letnik 1978, registriran do februarja 90 ugodno prodam. Telefon 856-058.

POHIŠTVO SISTEM ABA zelo ugodno prodam. Telefon 853-119.

JUGO 45 AX, letnik 1987 prodam. Telefon 713-820 od 18. ure.

IZGUBIL SE JE PAPAGAJ NIMFA, sivo rumene barve, najditelj naj pokliče po telefonu 854-531.

PRODAM ZEMLJO 4000 m². Martin Ograjenšek, Ponikva 51, Zalec.

HLEVSKI GNOJ PRODAM.

Telefon 855-515.
GOLF JGL DIESEL S PAKET, letnik avgust 1985, prevoženih 43.000 km prodam. Telefon (062) 861-548, dopoldan.

NOVO AVTOPRIKOLICO nosilnosti 500 kg prodam 25 % ceneje kot v trgovini. Telefon 858-821 popoldan.

OKRASNO MASKO za golfa X. Telefon 856-756.

ZASTAVA 101, letnik november 1976, registrirana do novembra, prodam za 650 SM. Trubarjeva 24, Konovo, Titovo Velenje.

KOMBI BUS IMV RENAULT prodam, v račun vzamem tudi osebni avto. Telefon 857-041.

PRIKOLICO ZA MALI TRAKTOR, nosilnosti 1500 kg s cerado, kolesa 16 col prodam. Telefon 857-041.

NOVO DIATONIČNO HARMONIKO, tri vrstno, zelo lepo izdelano, izdelovalec Kapš, prodam po ugodni ceni. Ivan Karđoš, Šlandrova 27, Titovo Velenje.

BARVNI TV GORENJE UGODNO prodam. Telefon 853-187, popoldan.

APN-6 PRODRAM, star 4 leta, informacije po telefonu 882-748 od 20. ure dalje.

OBNOLJEN STAREJŠI PRALNI STROJ Gorenje, nove rezervne dele, kad, grelec, tesnilo in Pony kolo prodam. Telefon 857-244.

OTROŠKI ITALJANSKI NAHRBTNIK, stajico, hojico, ležalnik ter moško usnejo jakno prodam. Telefon po 19. uri na številki 853-099 interna 50.

IŠČEM ŽENSKO za varstvo dveh otrok, doma ali pri njej. Ada Božič, Jankova 9/8, Titovo Velenje.

ZASTAVA 128 II GX, letnik 1988, ugodno prodam. Janez Trobina, Paška vas 28, Pošta Smartno ob Paki.

SOBO (GARSONJERO) iščem za 2 do 3 mesece. Telefon 853-451.

SIMCO 1100 GLS, letnik 75 ugodno prodam. Telefon 857-140.

PRODRAM FIAT 126, letnik 1984, registriran do septembra 1989, cena 1,7 M. Telefon 855-296 od 13. do 14. ure, Marija.

RABLJEN BARVNI TV SPREJEMNIK prodam (Gorenje). Telefon 840-116.

DVE LETI STAR JUGO 55 E prodam. V račun vzamem mlajšega fička ali 126 P. Telefon 853-711.

DEDIČI KLANČNIK IZ LOKOVICE 114, ugodno prodajajo vseljivo stanovanjsko hišo, gospodarsko poslopje, vrt in pol hektara sadovnjaka. Informacije Prodnik, Mozirje 242, telefon 831-704.

INŠTRUIRAVA matematiko, kemijo, slovenščino za osnovne in srednje šole. Telefon 854-281.

Torek, 11. aprila — dnevni dežurni dr. Smonkar, nočni dežurni dr. Mijin.

Sreda, 12. aprila — dnevni dežurni dr. O. Renko, nočni dežurni dr. Zupancič.

Dežurni zobozdravniki:

V nedeljo, 9. aprila je dežurni zobozdravnik dr. Ranko Bakulič, od 8. do 12. ure v zobni ambulanti zdravstvenega doma Velenje.

Dežurni veterinar na veterinarski postaji v Šoštanj:

Od 7. aprila do 14. aprila je dežurni dipl. veterinar Matko Milan, Topolšica 15, telefon: 891-166.

Gibanje p

Poroki:

Vito Felician, roj. 1963, strojni tehnik iz Silove in Alenka Kuhar, roj. 1962, predm. učiteljica iz Ložnice, Nisvet Ahmič, roj. 1966, zobotehnik iz Sladne in Mehdijsa Okič, roj. 1966, prodajalka iz Titovega Velenja.

Rojstva:

Rodilo se je: 29 dečkov in 33 deklic.

Smrti:

Martin Solar, upokojenec iz Tera št. 23, roj. 1913, Vicencij Golčman, kmetovalec iz Šmartinskih Cirkovc št. 20, roj. 1911, Jožef Romih, upokojenec iz Rimskih Toplic, Trubarjevo nas. 11, roj. 1910, Jožef Ledinek, delavec iz Titovega Velenja, Šlandrova 11, roj. 1944, Justina Golob, upokojenka iz Titovega Velenja, Koroška 29, roj. 1922, Barbara Medved, prevžitkarica iz Šoštanja, Metleče 10, roj. 1897.

EXTRA M

KOZMETIČNI SALON

vam nudi široko in kvalitetno ponudbo

Informacije po tel.: 855-761 od 9. do 14. ure in od 16. do 18. ure.

DO MODNI SALON
TITOVO VELENJE
Koroška 37/a

An club

VABI K SODELOVANJU

dekleta in fante do 20. leta, zaradi ustanovitve lastne **MANEKENSKE SKUPINE**

Če vas zanima moda in ste dekle, visoka najmanj 170 cm, oziroma fant, visok najmanj 180 cm, se prijavite do 12. aprila 1989 kadrovske službi Modnega salona, kjer boste dobili vse informacije, ki vas zanimajo.

Prisrčno vabljeni!

KOMPAS JUGOSLAVIJA *Hertz*

KOMPAS JUGOSLAVIJA, TOZD HERTZ RENT A CAR LJUBLJANA, Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge

REFERENTA RENT A CAR-TURIZEM IV za določen čas 6 mesecev v poslovalnici Titovo Velenje

Pogoji:

- srednješolska izobrazba
- aktivno znanje enega tujega jezika
- voziško dovoljenje 2 leti

Prijave pošljite na naslov KOMPAS HERTZ RENT A CAR, Ljubljana 61117, Celovška 206, Komisija za delovna razmerja, v roku 8 dni.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni.

Oglašujte v
naše glasilo

TEČAJ YOGA
AKTIVNOSTI
(KRIYA YOGA)

bo od 14. do 16. aprila s pričetkom ob 10. uri v Domu kulture. Tečaj vodi ARISTID HAVLIČEK-TILI iz Ljubljane. Informacije in predprijave po tel.: 853-344 in 854-801.

GIP Vegrad
Titovo Velenje
PRODAJA
POSLOVNIH
PROSTOROV

- Na Prešernovi 9 a v Titovem Velenju — prodajamo poslovne prostore v izmeri 1.506 m² + klet 312 m²
 - Na Koroški 8 c poslovni prostor velikosti 214 m²
 - Na Šlandrovi 6 a — v velikosti 481 m², možna je adaptacija v stanovanje.
- Prostori na Prešernovi in Koroški cesti so predvideni za: poslovne prostore, trgovine, lokale za drobno gospodarstvo.
- Možna je tudi delna prodaja. Vabimo vas, ki ste zainteresirani za nakup navedenih prostorov, da se zglasite v PE Inženiring, Prešernova 9 a ali pokličite po telefonu 063/855-933 ali 856-712 int. št. 36.

Koledar

Četrtek, 6. aprila — Irenej, Vilma, Celestin (Stine)
Petek, 7. aprila — Herman, Dnat, Johanca (Hana)
Sobota, 8. aprila — Valt (Valter), Bertl, Tevž
Nedelja, 9. aprila — Marinka, Truda, Črtomir, Ljubo
Ponedeljek, 10. aprila — Jelko, Alenka, Polon, Feliks
Torek, 11. aprila — Filip, Stanko, Biserka, Domen
Sreda, 12. aprila — Julij, Lacko (Lazar), Zeno

SOZD. N. SUB. O. **MERX** **TURIST** NAZARJE

objavlja

JAVNO LICITACIJO

rabljenega osebnega avtomobila ZASTAVA 101, comfort, letnik 1982, nevozen.

Izključna cena 2.500.000.— din.

Licitacija bo v petek, 14. aprila 1989, ob 13. uri za gostilno Savinja v Nazarjah. Ogled avtomobila je možen na dan licitacije od 7. ure dalje.

Pravico do licitacije imajo pravne in fizične osebe, ki pred licitacijo plačajo 10 % varščine.

Prometni davek in druge stroške v zvezi s prodajo plača kupec.

Kupec mora celotno kupnino plačati v roku 5 dni po licitaciji. Če odstopi, nima pravice do vračila varščine.

Vse dodatne informacije na tel. št. 831-911.

V GRAJSKEM HRAMU NA VELENJSKEM
GRADU
NOVA VIDEOTEKA!!

VIDEO SONČEK

Pri „ROKU“ - Titovo Velenje
Tel.: (063) 854-627, 855-999

Včeraj 1300, danes že 1400 filmov, resnično izjemna ponudba videokaset za vsak okus!

Postanite tudi vi član VIDEA SONČEK, članarine ni, ugodnosti so velike. Videokaseto si lahko izposodite ne le za en dan, ampak kar za tri dni.

VIDEO SONČEK vas vabi v Grajski hram, lepo vas bodo postregli, vi pa izkoristite res zanimivo ponudbo.

VIDEO SONČEK vas pričakuje vsak dan, razen ponedeljka od 9. do 18. ure.

gorenjenotranja oprema

DO GORENJE-NOTRANJA OPREMA, n. sol. o.,
TOZD Gradbeni elementi, n. sol. o.,
TITOVO VELENJE

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Gradbeni elementi objavlja razpisna komisija

razpis za imenovanje

vodja TOZD Gradbeni elementi

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje, določene s samoupravnimi splošnimi akti:

- da imajo višjo izobrazbo družboslovne ali tehnične smeri (z delom pridobljena delovna zmožnost je možna)
- da imajo vsaj 5 let delovnih izkušenj na delih in nalogah organiziranja in vodenja zahtevnejših del in nalog
- da predložijo poročilo o svojem dosedanjem delu in doseženih rezultatih ter program razvoja TOZD

Kandidat, ki bo izbran, bo imenovan za dobo 4 let.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

DSSS Gorenje-Notranja oprema
Sektor kadrovskih, samoupravno-pravnih in splošnih zadev
Partizanska 12

63320 TITOVO VELENJE

(z oznako: za razpisno komisijo za imenovanje vodje TOZD Gradbeni elementi).

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 45 dneh po poteku roka za prijavo.

gorenjenotranja oprema

DO GORENJE-NOTRANJA OPREMA, n. sol. o.,
DSSS
TITOVO VELENJE

Na podlagi sklepa delavskega sveta DSSS Gorenje-Notranja oprema objavlja razpisna komisija

razpis za imenovanje

Vodje DSSS

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje, določene s samoupravnimi splošnimi akti:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo družboslovne smeri
- da imajo vsaj 5 let delovnih izkušenj na delih in nalogah organiziranja in vodenja zahtevnejših del in nalog
- da predložijo poročilo o svojem dosedanjem delu in doseženih rezultatih ter program razvoja DSSS

Kandidat, ki bo izbran, bo imenovan za dobo 4 let.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

DSSS Gorenje-Notranja oprema
Sektor kadrovskih, samoupravno-pravnih in splošnih zadev
Partizanska 12

63320 T. Velenje

(z oznako: za razpisno komisijo za imenovanje vodje DSSS).

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 45 dneh po poteku roka za prijavo.

Dežurstva

Dežurni zdravniki:

Četrtek, 6. aprila — dnevni dežurni dr. Vrabčič, nočni dežurni dr. Smonkar.

Petek, 7. aprila — dnevni dežurni dr. Zupancič, nočni dežurni dr. Žuber.

Sobota, 8. aprila in nedeljo, 9. aprila — glavni dežurni dr. Smonkar, notranji dežurni dr. Gusič.

Ponedeljek, 10. aprila — dnevni dežurni dr. Kikec, nočni dežurni dr. Kočevar.

Sporočamo žalostno vest, da nas je po kratki in zahrbtni bolezni zapustil in odšel v zgodaj prerani grob v starosti 45. let naš ljubi oče

Jože Ledinek

delavec iz Galvane GA

Vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje se najlepše zahvaljujem.

Posebna hvala zdravstvenemu osebju in dr. Maroltu za pomoč v njegovi bolezni.

Enaka zahvala velja vodstvu in delavcem obrata Galvana. Zahvala velja tudi tovarišici Pušnikovi za ganljive besede ter godbi za odigrane žalostinke ter kaplanu za opravljen obred.

Zalujoci: hči Jožica, sin Maks, sestra Angela z družino, brat Tone z družino ter ostali sorodniki in znanci.

Tam, kjer si ti, ni sonca ne luči
in tvoj nasmeh, še v srcih nam živi.
Nihče ne ve, kako boli,
ko zavemo se,
da med nami več te ni.

Stanarine višje za 65 % odstotkov

Na zadnji seji izvršnega sveta skupščine občine Mozirje so člani med drugim sklenili, da se stanarine s 1. aprilom povečajo za 65 odstotkov. V nadaljevanju seje so ocenjevali lansko turistično sezono v Zgornji Savinjski dolini. Kljub vsem jasnim in znanim zagatam je nekoliko spodbudno dejstvo, da je bila za spoznanje boljša kot prejšnja leta, vsaj kar zadeva število nočitev.

Spregovorili so še o razvojnih in naložbenih načrtih Montažne gradnje Smreka, še posebej o letošnjih vlaganjih, ki so pretežno namenjena povečanju izvoznih poslov s Francijo.

j. p.

Titovo Velenje

Regijska Naša beseda

Na odrskih deskah doma kulture v Titovem Velenju se bodo danes in jutri, 6. in 7. aprila, predstavili širšemu krogu najboljši mladi ustvarjalci celjske regije, ki so sodelovali v letošnji Naši besedi. Predstavilo se bo 15 gledaliških skupin, prireditve pa si bomo lahko ogledali dopoldan in popoldan.

Tako bodo danes najprej stopili na oder mladi kulturni ustvarjalci srednje družboslovne šole Celje, ki bodo nastopili z delom Animal Farm. Roke so dali svojemu recitalu naslov kulturniki osnovne šole Ivana Kovarčiča Efenka iz Celja, učenci osnovne šole iz Šempetra se bodo predstavili prav tako z recitalom Najlejša beseda — pojdemo se gledališče. Tega dne bodo nastopili še dijaki srednje družboslovne šole Celje z delom Ekstaza v vetru, učenci osnovne šole Gustava Šiliha Titovo Velenje z igrico Pisko in Packo, pa kulturniki s celjskega pedagoškega centra z recitalom Ta ljubezen med teboj in menoj, prvi dan regijske Naše besede pa bodo sklenili mladi šmarški gledališniki z igrico Razbojnik iz Kardemo-me.

V petek, 7. aprila, gostujejo v domu kulture v Titovem Velenju člani kulturnega društva Trnovlje z igrico Janko in Metka, recital z naslovom Roke bodo obiskovalci videli tokrat v izvedbi

učencev osnovne šole iz Slovenskih Konjic. Lisica tatica in Mojca Pokrajculja bodo predstavili člani delavsko prosvetnega društva iz Zreč. Zadnji dan regijske Naše besede 89 pa bodo dočeli niti še člani pionirskega koda iz Šmarji pri Jelšah, in sicer s predstavo Anton Pomperdon..., recital Peter, Barbara, ljudstvo bodo obiskovalci videli v izvedbi članov pionirskega kulturnega društva osnovne šole Borisa Kidriča iz Rogaške Slatine ter kulturniki Tehnika iz Celja To ni nobena pesem — recital.

Danes in jutri regijska prireditve Naša beseda

V splet prireditve ob letošnji regijski Naši besedi pa sodi še razstava del mladih likovnikov osnovne šole Mihe Pintarja Toleda Titovo Velenje, ki jo bodo odprli v avli doma kulture danes popoldne. Program pa bodo popestrili tudi plesalci osnovne šole Veljka Vlahoviča iz Titovega Velenja.

Kot zanimivost naj zapišemo še to, da se je medobčinski odbor za Našo besedo odločil, da bo plesno srečanje skupin šele v prvi polovici letošnjega maja.

-tp, vč-

OK ZSMS Velenje

Brigadirskemu življenju naproti

1. april ni le dan humoristov, šaljšincev, ampak tudi uradni začetek brigadirske sezone. Nanjo so se člani centra za mladinsko prostovoljno delo pri občinski konferenci ZSMS Velenje marljivo pripravili.

Tako naj bi brigada Karla Destovnika Kajuha letos od 16. julija do 11. avgusta sodelovala na zvezni akciji Sarajevo 1989. Na akciji, ki poteka vse od leta 1977 dalje, naj bi 45 udeležencev iz velenjske občine urejalo vodne vire, pomagalo pri izgradnji proge Ilidža—Hrasnica in mestnega strelišča.

Akcije Kadinjača '89 (Titovo Užice) se naj bi udeležila brigada Tito—Titova mesta. V njej naj bi bilo tudi pet brigadirjev iz občine Velenje. Delovišče slednje bodo pobočja Zlatibora. Potekala pa bo od 10. julija do 7. avgusta.

Brigada 4. julij tvorijo mladi iz 30 mest cele Jugoslavije, sodelovala pa naj bi na akciji Skopje '89. Med udeleženci bosta tudi dva brigadirja naše občine.

Tisti mladi, ki jih brigadirsko življenje zanima in še niso oddali svoje prijave za udeležbo na eni od akcij, to lahko še vedno store. Zaposleni na Rudniku lignita Velenje se lahko prijavi pri koordinacijskem svetu ZSMS te delovne organizacije, ostali pa na sedežu občinske konference ZSMS Velenje.

-tp-

Miličniki so zapisali

Miličniki velenjske postaje milice so pretekli teden resnično mnogo zapisali v svoje beležnice, poročila, saj se je na območju naše občine zgodilo v sedmih dneh kar 18 manjših prometnih nesreč. To je največ v tem letu. Kaznivih dejanj pa je bilo 11.

NENADOMA PREČKAL CESTO

V torek, 28. marca, okoli 14. ure, je prišlo do prometne nezgode na Koroški cesti v Titovem Velenju. Povzročil jo je Marjan Vajthauser iz Kernikove v Titovem Velenju, ki je nenadoma prečkal cesto, po kateri je pripeljal voznik osebnega avtomobila Mladen Preradović iz Prešernove 22 v Titovem Velenju. Vajthauser je pri padcu po cestišču zadobil poškodbe na glavi.

HUDO TELESNO POŠKODOVANA

Istega dne, okoli 19. ure, je voznica kolesa z motorjem, miličniki so kasneje ugotovili, da gre za Ivano Ježovnik iz Jirčičeve 4, Titovo Velenje, vozila po Ljubljanski cesti v Titovem Velenju. Pri zavijanju je padla in se pri tem hudo telesno poškodovala.

ZBIL PEŠKO

V vasi Gorenje je v sredo, 29. marca, ob 5.20 uri zgodila prometna nezgoda. Povzročil pa jo je voznik kolesa z motorjem Aleksander Hriberšek iz Gavn, ki je zbil peško Ivica Remenih iz Gorenja. Zaradi padca po cestišču je ta zadobila več odrgnin ter si zlomila podlaht.

ZGOREL KOZOLEC

Iz doslej nepojasnjenih vzrokov je v torek, 28. marca, v popoldanskem času, zagorel kozolec, last Fanka Lenka iz Raven. Po ocenah je požar povzročil za okoli 5 milijard dinarjev škode.

Velenjsko društvo Modelar

Lep, a drag šport

Natanko pred 26 leti je nekaj navdušencev modelarstva ustanovilo svoje društvo »Modelar«, ki je sprva delovalo pod okriljem ljudske tehnike Slovenije. Danes to društvo šteje okoli 30 članov, od tega jih je aktivnih trideset, deluje pa v okviru zveze organizacij za tehnično kulturo Slovenije. Člani delujejo v treh sekcijah in sicer za motorne čolne, vanjo je vključenih največ članov ter za avto in avio modelarstvo. Vsi modeli so daljinsko vodeni. Poleg teh sekcij deluje na osnovni šoli Mihe Pintarja-Toleda še sekcija podmladka. Sicer so vrata društva široko odprta za vse, ki bi se radi ukvarjali s tem športom, še zlasti za mlade. Žal so pogoji dela izredno težavni, da ne recemo nemogoči. Nimajo primernih prostorov, sedaj domujejo v domu učencev, nimajo urejenega stalnega dotoka denarja, so namreč ena tistih dejavnosti, ki je izpadla iz družbenega financiranja in tako naprej. Skratka, vsem, ki želijo to športno zvrst, lahko društvo nudi le strokovno pomoč in nič več. Ker je ta šport izredno drag, je tudi odziv med mladimi tako majhen. Prav zato tudi vsi člani modelar-

skega društva modele pripravljajo na svojih domovih in jih tudi samofinancirajo. Za primer zapišimo, da za izdelavo srednje velikega modela motornega čolna, ki je tehnično in strokovno zahtevna, porabijo 500 ur, saj je izdelan povsem ročno. Za sam material, ki je pretežno iz uvoza, pa je potrebno odšteti okoli 1.500 nemških mark. Tega denarja mladi zanesljivo nimajo in ga jim tudi starši ne morejo dati.

Da pa ne bi zgedalo vse tako črno in neperspektivno, moramo zapisati, da se člani s svojim prizadevnim delom in finančnim prispevkom udeležujejo vseh domačih in mednarodnih tekmovanj. Z denarjem, ki ga uspejo zbrati pri nekaterih delovnih organizacijah in zasebnikih, tem tudi opravijo protiusluge, največ ga dobijo od teritorialne obrambe, organizirajo tekmovanje v Titovem Velenju in krijejo delne stroške tekmovalcem, ki se udeležijo tekmovanj doma in v tujini. Vse drugo gre iz žepa posameznika. Tekmovanja so v različnih kategorijah, velenjski tekmovalci pa sodelujejo z dvema različnima modeloma v povprečno dveh kategorijah. Lani so se

udeležili tekmovanja daljinsko vodenih motornih čolnov na Madžarskem in v Nemški demokratični republiki. Udeležili so se vseh domačih tekmovanj, ki tudi sodijo v mednarodni razred, bila pa so v Ljubljani, Subotici, Zagrebu in Titovem Velenju. Vseh omenjenih tekmovanj se je udeležilo povprečno po sedem tekmovalcev, nekaj tekmovalcev pa se je udeležilo še mednarodnih tekmovanj v avto in avio modelarstvu. Da so se velenjski tekmovalci na omenjenih tekmovanjih odlično izkazali, pričajo dosežena mesta — 9 prvih, 12 drugih in 11 tretjih. Vsako tekmovanje je za modelarja izredno zanimivo. Na njem ugotovijo kako se po svetu razvija modelarstvo, se med seboj bolje spoznajo, izmenjujejo izkušnje in podobno. Ker pa so modelarji radi družabni, pripravijo ob koncu sezone, ki traja od aprila do konca oktobra, družabno srečanje ob plevelskem jezeru, nanj pridejo tudi modelarji iz drugih republik.

In kakšni so načrti za naprej? Najbolj si želijo svoj prostor, ki bi bil primeren za njihovo bogato dejavnost. Na tem področju se rešitev kaže, lani se je namreč pričela izgradnja prostorov za klub vodnih športov. V tem objektu bodo dobili svoj prostor tudi velenjski modelarji. Že doslej so uspešno sodelovali z ostalimi vodnimi klubi iz Titovega Velenja in bodo to sodelovanje še poglobili. Tudi letos se bodo člani društva »Modelar« udeležili kar največ domačih in mednarodnih tekmovanj. Kako bodo zbrali denar za ta tekmovanja še ne razmišljajo, kljub temu, da velik delež prispevajo sami. Vendar pa dobre volje in zagnanosti ne manjka, zato smo prepričani, da bodo tudi tej nalogi kos.

Sogovorniki za ta zapis so bili predsednik društva Stane Hočevar, tajnik Avgust Škoflek in član društva Janez Melanšek.

B. Mugerle

4. april — dan varstva pri delu

Zaradi varstva pri delu so v SFRJ prvič lani proglasili 4. april za dan varnosti pri delu. Tako bo poslej vsako leto dana priložnost za preglede doseženih rezultatov, za analize stanja varstva pri delu, nevarnosti in poklicnih obolenj ter inovativnosti na tem pomembnem, življenjskem in delovnem področju. Obeležje je sprejela kot nove aktivnosti tudi Zveza sindikatov Slovenije z opredelitvijo prizadevanj za preventivno varstvo zdravja in delovne zmogljivosti delavca.

Da akcija ob dnevu varnosti pri delu ne bi izvenela deklarativno in puhlo, je Svet Zveze sindikatov Jugoslavije v sodelovanju s časopisno izdajateljsko organizacijo »zaščita na radu« iz Beograda, povezal ta dan z akcijo »V službi varnosti — v službi človeka«, ki spodbuja razvoj

varstva pri delu in zmanjšuje invalidnost delavcev. Ta ustanova je uvedla tudi podelitev plakete »zlato sonce« ter medalje z enakim imenom, ki jih prejmejo posamezniki za zasluge na področju varstva in humanizacije dela.

Na predlog Društva varnostnih inženirjev in tehnikov iz Titovega Velenja ter Občinskega sveta Zveze sindikatov Velenje, je prejel medaljo zlato sonce tudi STANE ŽULA iz Titovega Velenja. To visoko odlikovanje si je pridobil s prizadevnim vodenjem odbora za delovne in življenjske pogoje dela pri OS ZSS Velenje, s prizadevanjem za zmanjševanje invalidnosti ter za sodelovanje z društvom varnostnih inženirjev.

Jože MIKLAVC

Priprave pred startom na lanskem svetovnem prvenstvu v Potsdamu

Se bomo otroškega igrišča kmalu sramovali?

— Ponosni smo bili, ko smo v Titovem Velenju ob Šaleški cesti ob nastajanju mesta zgradili lepo, daleč naokoli najlepše otroško igrišče. Toda zdaj se, da se ga bomo kmalu sramovali, čeprav otroci še vedno zelo radi zahajajo nanj. Tudi nedavni lepi sončni dnevi so privabljali veliko otrok in staršev na igrišče, kjer so (naj bi) otroci brezskrbno preživeli urico ali dve, se brezskrbno in varno igrali. Ampak... Ko se bližajo igrišču se že od daleč svetlika polno drobnih predmetov. Seveda ne gre za nobene cekine ali bisere, ampak za koščke stekla razbitih steklenic, ki ležijo vse povsod naokrog. Steklo je seveda zelo nevarno, saj se lahko razigrani otroci mimogrede na njem urežejo. Pridni kmetje so med tem izkoristili lepe spomladanske dne-

ve za delo. Pozimi je treba travnike, sadovnjake pograbit, spraviti iz njih nepotrebno navlako. Očitno v Titovem Velenju ni grabelj, ali po mnogih letih še vedno ne vemo kdo mora skrbeti za otroško igrišče ob Šaleški cesti. V razpadajočem stanju so tudi objekti, igrala namenjena za igro otrokom. Pred leti je bila v bazenu voda s čolni, sedaj se tega lahko le še spominjamo, bazen razpada. Tudi hišico ob robu igrišča najeda zob časa, najedajo jo tudi uničevalci. V njej je pravo leglo svinjarije.

Bodo gornje besede dovolj, da se bo »zgodil človek« in spremeni podoba igrišča? (vos)

Prometna varnost

Po številu prometnih nesreč sodi naša republika v sam evropski vrh. Za letošnje leto smo izdelali obsežen republiški program, s pomočjo katerega naj bi s številnimi preventivnimi akcijami, zmanjšali število prometnih nesreč za 10 odstotkov. Žal pa se stanje na tem področju slabša in to kljub letošnji mili zimi, ko so bile vozne razmere ves čas ugodne.

Tao trditev velja za celotno Slovenijo, še posebej pa je stanje pene v celjski regiji, ki dosega v Sloveniji neslaven rekord. Če pogledamo samo prva dva meseca letošnjega leta in ju primerja-

mo z lanskima ugotovimo, da se je število nesreč s smrtnim izidom, hudimi telesnimi poškodbami in z večjo materialno škodo povzpelo od lanskih 98 na 118. To seveda pomeni, da je število hudih prometnih nesreč poraslo za več kot 20 odstotkov.

Najštevilnejši povzročitelji prometnih nesreč so vozniki osebnih avtomobilov, mopedisti in vozniki koles z motorjem. Med vzroke prometnih nesreč pa prednjači prevelika hitrost in vožnja pod vplivom alkohola. Samo zaradi vožnje pod vplivom alkohola se je v prvih dveh mese-

cih zgodilo na celjskem območju 32 prometnih nezgod, kar je dobra četrtina.

Na prometne nesreče na celjskem območju pa vpliva poleg subjektivnih vzrokov tudi naše izredno slabo prometno omrežje, pa tudi pomanjkljiva prometna signalizacija. Žal pa trenutno finančne možnosti ne kažejo, da bi se stanje na tem področju bistveno izboljšalo. K temu pa je treba dodati tudi to, da vozimo po cestah z vse starejšimi avtomobili, ki so pogosto že iztrošeni in tehnično niso brezhibni.

Organi za notranje zadeve se

veda povečujejo število preventivnih in represivnih akcij, zavajajo pa se, da to ni dovolj. Za varnost na cesti morajo v prvi vrsti več narediti vozniki sami, ki morajo vožnjo prilagoditi razmeram na cesti, svojim vozniskim sposobnostim, skrbeti pa morajo tudi, da bodo njihova vozila tehnično vzdrževana in varna. Glede na to, da smo udeleženci v prometu drug do drugega močno »solidarni« in se hitro »obvestimo«, ko vidimo na cesti miličnika, načrtujejo organi za notranje zadeve vse več akcij, ki jih opravljajo v civilnih oblekah.

M. Zakošek

KRŠILI SO JAVNI RED IN MIR

1. april, dan šaljšincev, je na svojstven način proslavil M. H. Ker je pregledno pogledal v kozarec, je svojo jezo »stresel« najprej v lokalu na Kidričevi cesti v Titovem Velenju. Se preden so na kraj prišli miličniki, je neljubno početje nadaljeval že v kolodvorski restavraciji. Ker ga miličniki niso mogli pomiriti, so vinjenega M. H. pridržali na postaji milice do istrežnitve. Vzrok za kršenje javnega reda in miru pa bo moral povedati še sodniku za prekrške.

Dan kasneje, okoli 20.40 ure, so morali miličniki posredovati tudi pri družini Škrabl. Vinjeni L. Š. je pretepal ženo in hčero. Ker pričevanje miličnikov, naj se vendarle umiri, ni prav nič zaleglo. Je moral vročerknež pričakati jutro naslednjega dne na postaji milice v prostorih za pridržanje. Čaka pa ga seveda še zagovor pri sodniku za prekrške.